



L I G J
Nr.8449, date 27.01.1999

KODI DOGANOR I REPUBLIKES SE SHQIPERISE

Ne mbështetje te neneve 81 dhe 83, paragrafi 1, te Kushtetutës se Republikës se Shqipërisë, me propozim te Këshillit te Ministrave,

KUVENDI
I REPUBLIKES SE SHQIPERISE

V E N D O S I

P J E S A I
DISPOZITA TE PERGJITHSHME

KREU 1
FUSHA E ZBATIMIT DHE PERKUFIZIME BAZE

Neni 1

Legjislacioni doganor përbëhet nga ky Kod, nga legjislacioni doganor ndërkombëtar lidhur me konventat ne te cilat aderon Republika e Shqipërisë, nga aktet nënligjore ne zbatim te këtij Kodi si edhe nga aktet e tjera ligjore qe kane te bëjnë me veprimtarinë doganore.

Neni 2

Veprimtaria doganore siguron mbrojtjen e interesave te Republikës se Shqipërisë,qe kane te bëjnë me importet, eksportet dhe transitet e mallrave, pavarësisht nga mënyra e transportit, lidhur me dërgesat ndërkombëtare, me kalimin ne pikat kufitare dhe me qarkullimin e lire te mallrave, te personave dhe te bagazheve te tyre.

Neni 3

Territori doganor përfshin territorin tokësor, ujerat territoriale, ujerat e brendshme dhe hapësirën ajrore te Republikës se Shqipërisë.

Neni 4

Vija doganore përbëhet nga bregdeti, brigjet e liqeneve e te lumenjve kufitare dhe nga kufijtë tokësore me shtetet e tjerë.

Neni 5

1. Zona doganore përfshin atë pjese te territorit doganor ku veprojnë autoritetet doganore si dhe te gjitha zonat ku këto autoritete ushtrojnë kontroll ose mbikëqyrje doganore.
2. Zonat doganore vendosen ne pikat e kontrollit te kalimit te kufirit si dhe ne pikat e tjera te territorit doganor.
3. Krijimi, shtrirja territoriale dhe klasifikimi i zonave doganore te përhershme ose te përkohshme, caktohen nga Këshilli i Ministrave me propozim te Ministrit te Financave.

Neni 6

1. Zona doganore e mbikëqyrjes tokësore përbëhet nga territori qe përfshin hapësirën nga vija doganore e kufirit tokësor deri ne 10 km ne brendësi. Përgjatë bregdetit kjo zone mbikëqyrjeje shkon deri ne 5 km nga bregu ne brendësi.
2. Zona doganore e mbikëqyrjes detare përbëhet nga rripi i detit qe shtrihet prej vijës doganore deri ne kufirin e jashtëm te ujërave territoriale dhe te ujerave te brendshme.

Neni 7

Me autoritete doganore kuptohen autoritetet e ngarkuara me zbatimin e legjislacionit doganor, si dhe te akteve te tjera ligjore dhe nënligjore zbatimi i te cilave i është ngarkuar këtyre autoriteteve.

Neni 8

Për qellim te këtij Kodi, përdoren përkufizimet e mëposhtme:

1. "Person" do te thotë:
 - a) një person fizik
 - b) një person juridik
 - c) te gjithë personat e tjerë, te njohur nga legjislacioni ne fuqi.
2. "Person i vendosur ne Republikën e Shqipërisë" do te thotë:
 - a) ne rastin e një personi fizik ose te personave te tjerë te përmendur ne paragrafin 1(c), çdo person qe rregullisht banon ne Shqipëri,
 - b) ne rastin e një personi juridik, çdo person i cili ka ne Republikën e Shqipërisë një zyre te regjistruar, selinë qendrore ose një seli te përhershme afariste.
3. "Administrata doganore" do te thotë: struktura organike e autoriteteve doganore.

4. "Zyre doganore" do te thotë: Çdo zyre ne te cilën mund te kryhen te gjitha ose një pjese e formaliteteve qe parashikon legjislacioni doganor.
5. "Vendim" do te thotë: Çdo akt zyrtar i autoriteteve doganore qe ka te beje me normativat doganore qe rregullojnë një çështje te caktuar, i cili ka pasoja ligjore për një ose disa persona te caktuar ose te identifikueshëm.
6. "Status doganor" do te thotë: statusi i mallrave te kategorizuara si mallra shqiptare ose jo shqiptare.
7. "Mallra shqiptare" do te thotë:
 - a) mallrat qe përftohen ose prodhohen tërësisht ne territorin doganor te Republikës se Shqipërisë sipas kushteve te përcaktuara ne nenin 29 dhe qe nuk kane ne përbërje mallra te importuara nga vende ose territore te tjera;
 - b) mallrat e importuara nga vende ose territore te tjera dhe te vendosura ne qarkullim te lire ne territorin doganor te Republikës se Shqipërisë;
 - c) mallrat qe përftohen ose prodhohen ne territorin doganor te Republikës se Shqipërisë, qofte vetëm prej mallrash te përmendura ne nënparagrafin (b), qofte prej mallrash te përmendura ne te dy nënparagrafët e mësipërm (a) dhe (b).
8. "Mallra jo shqiptare" do te thotë: te gjitha mallrat qe nuk përfshihen ne paragrafin 7.
9. "Borxh doganor" do te thotë: detyrimi qe ka një person për te paguar shumën e detyrimeve te importit (borxh doganor importi) ose shumën e detyrimeve te eksportit (borxh doganor eksporti), qe zbatohen për mallra te caktuara sipas dispozitave ne fuqi ne Republikën e Shqipërisë.
10. "Detyrime importi" do te thotë: detyrimet doganore dhe taksa te tjera qe kane efekt te njëjtë me detyrimet doganore qe duhen paguar ne importimin e mallrave.
11. "Detyrime eksporti" do te thotë: detyrimet doganore dhe taksa te tjera qe kane efekt te njëjtë me detyrimet doganore qe duhen paguar ne eksportimin e mallrave.
12. "Debitor" do te thotë: Çdo person qe ka një borxh doganor për te paguar.
13. "Mbikëqyrje nga autoritetet doganore" do te thotë: veprimet me karakter te përgjithshëm te ndërmarra nga këto autoritete për te siguruar respektimin e legjislacionit doganor dhe, kur është e nevojshme, te dispozitave te tjera te zbatueshme mbi mallrat qe i nënshtrohen mbikëqyrjes doganore. Mbikëqyrja e zonës doganore te mbikëqyrjes tokësore kryhet nga autoritetet doganore te brendshme dhe mbikëqyrja e zonës doganore te mbikëqyrjes ujore nga autoritetet doganore detare.
14. "Kontroll nga autoritetet doganore" do te thotë: kryerja e veprimeve specifike si kontrolli i mallrave, verifikimi i ekzistencës dhe i vërtetësisë se dokumenteve, shqyrtimi i kontabilitetit dhe i dokumenteve te tjerë te ndërmarrjeve, inspektimi i

mjeteve te transportit, kontrolli i bagazheve dhe i mallrave te tjera qe personat mbajne ose kane ne trupin e vet, kryerja e verifikimeve dhe e veprimeve te tjera te ngjashme, per te siguruar respektimin e rregullave doganore dhe kur eshte e nevojshme, te dispozitave te tjera te zbatueshme mbi mallrat qe i nenshtrohen mbikqyrjes doganore ne territorin doganor te Republikës se Shqipërisë.

15. "Destinacion doganor i mallrave" do te thote:
- a) vendosja e mallrave nen një regjim doganor;
 - b) hyrja e tyre ne një zone te lire ose ne një magazine te lire;
 - c) rieksporimi i tyre nga territori doganor i Republikës se Shqipërisë;
 - d) asgjësimi i tyre;
 - e) braktisja dhe kalimi i tyre ne favor te buxhetit te shtetit;
16. "Regjim doganor" do te thote:
- a) vënia ne qarkullim te lire;
 - b) transiti;
 - c) magazinimi doganor;
 - d) përpunimi aktiv;
 - e) përpunimi nen kontroll doganor;
 - f) lejimi i përkohshëm;
 - g) përpunimi pasiv;
 - h) eksportimi.
17. "Deklarim ne dogane" do te thote: akti me te cilin një person shpreh, ne format dhe mënyrat e caktuara, vullnetin për te vendosur mallrat nen një regjim te caktuar doganor.
18. "Date e pranimit te deklarimit ne dogane" do te thote: Çasti kur behet deklarimi ne dogane dhe pranohet nga zyra doganore.
19. "Deklarues" do te thote: personi qe bën deklarimin ne dogane ne emrin e vet, ose personi ne emër te te cilit behet deklarimi ne dogane.
20. "Paraqitje e mallrave ne dogane" do te thote: njoftimi i autoriteteve doganore, ne mënyrën e parashikuar, për mbërritjen e mallrave ne zyrën doganore ose ne një vend te caktuar ose te miratuar prej autoriteteve doganore.
21. "Çlirim i mallrave" do te thote: akti, me ane te te cilit autoritetet doganore e bëjnë një mall te disponueshem për qëllimet e parashikuara nga regjimi doganor, te cilit ai mall i ishte nënshtruar.
22. "Mbajtës i regjimit" do te thote: personi për llogari te te cilit është bere deklarimi ne dogane, ose personi te cilit i janë transferuar te drejtat dhe detyrimet e personit te përmendur me lart lidhur me një regjim doganor.
23. "Mbajtës i autorizimit" do te thote: personi te cilit i është lëshuar autorizimi.

KREU 2
ORGANIZIMI I ADMINISTRATËS DOGANORE, I PERSONELIT DHE I
VEPRIMTARISE DOGANORE

Seksioni 1
Organizimi i Administratës Doganore qendrore dhe lokale

Neni 9

1. Administrata Doganore përbëhet nga Drejtoria e Përgjithshme, nga Drejtoritë Rajonale dhe nga degët doganore. Ajo varet nga Ministria e Financave dhe është nën mbikëqyrjen e saj.
2. Drejtoritë Rajonale varen nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave dhe janë nën mbikëqyrjen e saj. Ato përbëhen nga një ose disa dege doganore, mbi të cilat ushtrojnë kontroll.
3. Kompetencat dhe organizimi i Administratës Doganore përcaktohen në aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi.
4. Në strukturat e Drejtorisë së Përgjithshme të Doganave krijohet organi i luftës kundër kontrabandës dhe trafikut të paligjshëm, i cili kryen funksionet e policisë gjyqësore. Detyrat dhe të drejtat e personelit që kryen funksionet e policisë gjyqësore janë të përcaktuara me ligj.

Neni 10

Orari i funksionimit të zyrave të Administratës Doganore përcaktohet në aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi.

Seksioni 2

Formalitetet, kontrollet, mbikëqyrja dhe kompetencat e autoriteteve doganore

Neni 11

1. Mallrat mund të kalojnë vijën doganore të kufirit tokësor, ujor dhe në aeroporte vetëm në pikat e kalimit të kufirit shtetëror ku ka zona doganore.
2. Ngarkimi, shkarkimi, imbarkimi, zbarkimi dhe transportimi i mallrave dhe i mjeteve përgjatë vijës doganore kufitare dhe në aeroporte kryhet me lejen e autoriteteve doganore dhe në përputhje me mënyrat e përcaktuara prej tyre.
3. Autoritetet doganore janë përgjegjëse për :
 - a) kryerjen e të gjitha veprimeve të përcaktuara në këtë Kod për mallrat në hyrje dhe në dalje të territorit doganor shqiptar, sipas rregullave të parashikuara në aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi;

- b) verifikimin dhe vjeljen e detyrimeve doganore qe duhen paguar;
 - c) parandalimin, verifikimin dhe luftën ndaj veprimtarisë kontrabande, shkeljeve dhe trafikut te paligjshëm te mallrave te ndaluara;
 - d) konstatimin dhe verifikimin e shkeljeve te dispozitave te këtij Kodi, te parashikuara ne pjesën VIII;
 - e) përgatitjen dhe nënshkrimin e marrëveshjeve e te konventave ndërkombëtare ne fushën e doganave, sipas autorizimit;
 - f) përgatitjen, mbledhjen dhe, mbi bazën e një kërkesë me shkrim, dërgimin e te dhënave statistikore te tregtisë se jashtme për Ministrinë e Tregtisë dhe për organet e tjera publike te parashikuara nga legjislacioni ne fuqi;
 - g) mbikëqyrjen ne te gjithë territorin doganor te Republikës se Shqipërisë te mallrave qe i nënshtrohen mbikëqyrjes se autoriteteve doganore;
4. Për te siguruar respektimin e dispozitave te përcaktuara nga ky Kod dhe nga akte te tjera ligjore dhe nënligjore, zbatimi i te cilave u është ngarkuar autoriteteve doganore, punonjësit e doganave ushtrojnë kontroll mbi te gjitha mallrat, mbi mjetet e transportit dhe udhëtarët qe kalojnë vijën doganore ne zonat doganore e përgjatë vijës kufitare tokësore e ujore, ne ujerat e brendshme dhe ne hapësirën ajrore, qe janë nen mbikëqyrjen e autoriteteve doganore. Me qellim qe te rritet efikasiteti i kontrolleve, autoritetet doganore mund te lidhin edhe marrëveshje për shkëmbim informacioni me organizma publike ose private, shqiptare ose te huaja, te këtij sektori.
 5. Ne pikat e kalimit te kufirit tokësor, ujqor e ne aeroporte, si edhe ne dalje nga doganat e brendshme, organizohet kontrolli i mallrave dhe i mjeteve te transportit qe dalin nga zonat doganore, për te verifikuar nëse cilësia dhe sasia e mallrave te transportuara janë ne përputhje me dokumentet doganore shoqëruese. Nëse nuk rezultojnë mospërputhje, punonjësit e doganës qe kryejnë kete shërbim vendosin mbi dokumentet doganore vulën qe tregon se janë ne rregull. Ne rast te kundërt, ata përpilojnë proces-verbalin përkatës, te cilin ia kalojnë Kryetarit te zyrës doganore për te kryer formalitetet e mëtejshme.
 6. Kur është e nevojshme, një shërbim i tille kryhet nga autoritetet doganore edhe nëpërmjet kontrollit te mjeteve te transportit përgjatë rrugëve te lëvizjes se këtyre mjeteve. Ne kete rast, punonjësit e doganës qe janë ngarkuar për te ndaluar mjetet e transportit, përdorin tabelën e ndalim-qarkullimit, me te cilën janë pajisur nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, dhe i tregojnë drejtuesit te mjetit kartën e tyre identifikuese. Ne rast se nga kontrolli i bere rezultojnë parregullsi, punonjësit e doganës e shoqërojnë automjetin pranë zyrës doganore me te afërt, ku përpilojnë proces-verbalin përkatës, i cili i dorëzohet Kryetarit te zyrës doganore për te kryer formalitetet e mëtejshme.
 7. Me qellim qe te sigurohet zbatimi i legjislacionit doganor dhe i akteve te tjera ligjore dhe nënligjore, zbatimi i te cilave i është ngarkuar doganës, autoritetet doganore mund te kryejnë te gjitha kontrollet e nevojshme pranë ambienteve te

deklaruesit ose te çdo personi tjetër qe është përfshirë, ne mënyrë direkte ose te tërthortë, ne çlirimin e mallrave, sipas akteve nënligjore ne zbatim te këtij Kodi.

8. Ne rastet kur autoritetet e tjera qe veprojnë ne territorin doganor te Republikës se Shqipërisë kane dyshime ose vihen ne dijeni për shkelje te normave te këtij Kodi, te akteve nënligjore ne zbatim te tij, si dhe te ligjeve te tjera, zbatimi i te cilave është detyre e autoriteteve doganore, ato njoftojnë menjëherë zyrën doganore qe mbulon territorin ne fjale. Kjo e fundit kryen te gjitha verifikimet e formalitetet e rastit, përfshirë këtu edhe njoftimin e organeve gjyqësore, sipas procedurave te parashikuara ne Pjesën VIII te këtij Kodi.
9. Kur ka dyshime te bazuara për trafik droge, armesh ose për krime te tjera me karakter ekonomik e financiar, autoritetet kompetente te policisë mund te ndalojnë automjetet qe u nënshtrohen formaliteteve doganore dhe qe janë te vulosura me plumbç prej autoriteteve doganore. Ne këto raste, mjetet e transportit shoqërohen ne zyrën doganore me te afërt qe është kompetente territorialisht, ku hiqet vula dhe autoritetet e mësipërme policore, ne prani te autoriteteve doganore, kryejnë te gjithë kontrollet qe ato i konsiderojnë te nevojshme. Këto autoritete, ne bashkëpunim me autoritetet doganore, përgatisin një raport me shkrim, i cili, nëse është rasti, u dërgohet autoriteteve gjyqësore ne përputhje me dispozitat e Kodit te Procedurës Penale.

Neni 12

1. Përveç rasteve te forcave madhore, plotësisht te dokumentuara dhe me përjashtim te regjimit te transitit dhe vendosjes se mallrave ne qarkullim te lire, deklarimi ne dogane duhet te behet ne zyrën doganore kompetente për territorin ku është vendosur personi.
2. Drejtori i Përgjithshëm, duke bere përjashtim nga rregulli i shprehur ne piken 1, kur rrethanat kërkojnë kryerje kontrollesh te veçanta, mund te vendose qe formalitetet doganore për disa kategori mallrash te përqendrohen ne zyrën doganore kufitare ose ne një a disa zyra doganore te brendshme.
3. Për nevoja te tregtisë dhe me kërkesë te personit te interesuar, kryetaret e degëve doganore mund te lejojnë qe disa nga kontrollet doganore te kryhen ne ambientet e deklaruesve ose ne vende te tjera te propozuara prej tyre, te cilat konsiderohen te përshtatshme nga autoritetet doganore për kryerjen e te gjitha kontrolleve te nevojshme. Deklaruesit i ngarkohen shpenzimet e këtij shërbimi, te cilat përcaktohen me udhëzim te Drejtorit te Përgjithshëm, duke llogaritur kohen e harxhuar për kryerjen e kontrollit, si dhe largësinë e këtyre ambienteve nga zyra doganore.

Seksioni 3

Organikat, punësimi dhe marrëdhëniet e punës se personelit te Administratës Doganore

Neni 13

1. Brenda 15 ditësh nga data e hyrjes ne fuqi te këtij Kodi, Këshilli i Ministrave, me propozim te Ministrit te Financave, përcakton organiken e administratës doganore, ne mënyrë qe te garantoje, nga njëra ane, mbrojtjen e interesave fiskale te Republikës se Shqipërisë, dhe nga ana tjetër, një organizim te përshtatshëm për dinamizmin dhe veçantinë e veprimtarisë doganore. Drejtori i Përgjithshëm i Doganave merr masat për caktimin e personelit ne zyrat doganore qendrore dhe lokale.
2. Ne organike, personeli sipas detyrave ndahet ne funksionare te larte, drejtues, funksionare doganore dhe personel tjetër doganor te kategorizuar ne aktet nënligjore ne zbatim te këtij Kodi.
3. Detyrat dhe funksionet e secilës prej kategorive te mësipërme, si dhe procedurat e kalimit nga një nivel me i ulet ne një nivel me te larte karriere përcaktohen ne aktet nënligjore ne zbatim te këtij Kodi.
4. Këshilli i Ministrave, brenda 15 ditësh nga data e hyrjes ne fuqi te këtij Kodi, përcakton nivelin e pagës për çdo kategori te personelit te parashikuar ne aktet nënligjore ne zbatim te këtij Kodi ne përputhje me legjislacionin ne fuqi.

Neni 14

1. Drejtori i Përgjithshëm emërohet me vendim te Këshillit te Ministrave, me propozim te Ministrit te Financave. Nëndrejtorët e Përgjithshëm te Doganave emërohen nga Ministri i Financave me propozim te Drejtorit te Përgjithshëm te Doganave, sipas dispozitave te punësimit te këtij Kodi.
2. Personeli i Administratës doganore, me përjashtim te personelit ndihmës, punësohet nëpërmjet një konkurrimi publik, sipas procedurave te përcaktuara nga Ligji "Për Shërbimin Civil" dhe nga aktet nënligjore ne zbatim te tij, si dhe nga aktet nënligjore ne zbatim te këtij Kodi dhe nga dispozita te tjera te posaçme qe rregullojnë funksionimin e Drejtorisë se Përgjithshme te Doganave.
3. Personeli ndihmës punësohet me emërim nga Drejtori i Përgjithshëm i Doganave.

Neni 15

1. Përveç te ardhurave te përmendura ne Nenin 296 te këtij Kodi, Drejtorisë se Përgjithshme te Doganave i lihen edhe 2% te te ardhurave vjetore te doganave, për t'i përdorur për investime, përmirësim te kushteve te punës e te jetesës se personelit te administratës doganore, si dhe për shpërblimin e tij.
2. Pa rene ndesh me aktet e tjera ligjore e nënligjore ne fuqi për nëpunësit publike, personelit te Administratës Doganore, duke pasur parasysh veçantinë e punës qe kryen, si dhe vështirësitë qe përballon gjate ushtrimit te detyrës, mund t'i njihet një shpërblim stimulues, i bazuar ne kriteret e mëposhtme:
 - a) shërbimi i kryer ne zyrat doganore te kufirit tokësor, ujqor dhe ajror;
 - b) shërbime me rrezik te veçante për personin;

- tij;
- c) konstatimi i shkeljeve te Kodit Doganor dhe akteve nënligjore ne zbatim te
 - d) efikasiteti ne pune;
3. Drejtori i Përgjithshëm, mbi bazën e kriterëve te parashikuara ne paragrafin 2 me sipër, bën shpërndarjen e këtij shpërblimi midis personelit te Administratës Doganore.

Neni 16

1. Policia gjyqësore sipas nenit 9(4) te këtij Kodi gëzon statusin e ushtarakut. Ajo vepron ne përputhje me legjislacionin ne fuqi.
2. Personeli doganor mban uniformen e shërbimit dhe sipas vendimit te Drejtorit te Përgjithshëm te Doganave mund te pajiset me arme. Ne rastet kur, për nevoja te shërbimit, është e nevojshme te veprohet pa uniforme, personeli doganor duhet te paraqesë dokumentin e identifikimit lëshuar nga Drejtori i Përgjithshëm i Doganave.
3. Pajisja me arme dhe përdorimi i tyre nga punonjësit e doganës behet ne përputhje me dispozitat e ligjit për armët dhe te ligjit për përdorimin e armeve te zjarrit.
4. Personelit doganor i ndalohet te pranoje, drejtpërdrejt ose tërthorazi, shpërblime ne para ose ne natyre për shërbimet doganore qe kryen. Atij i ndalohet te ushtroje çfarëdo lloj veprimtarie tregtare ose këshillimore, te papajtueshme me ushtrimin e veprimtarisë doganore.
5. Personeli doganor është i detyruar te ruaje sekretin profesional për te gjitha veprimtaritë qe lidhen me ushtrimin e detyrës.
6. Ne baze te dispozitave te parashikuara nga Kodi Penal dhe te dispozitave ligjore e nënligjore ne fuqi ne fushën e doganave, Drejtori i Përgjithshëm merr masa disiplinore për rastet e shkeljeve te këtij neni.

KREU 3

DISPOZITA TE PERGJITHSHME, QE KANE TE BEJNE POSACERISHT ME TE DREJTAT DHE DETYRIMET E PERSONAVE LIDHUR ME LEGJISLACIONIN DOGANOR

Seksioni 1

E drejta e përfaqësimit

Neni 17

1. Sipas kushteve te përcaktuara ne nenin 89(2), Çdo person mund te caktojë një përfaqësues te vetin për marrëdhëniet me autoritetet doganore, për te kryer veprimet e për te përmbushur formalitetet e parashikuara nga legjislacioni doganor.
2. Ky përfaqësimit mund te jete:

- a) i drejtpërdrejtë, kur përfaqësuesi vepron në emër e për llogari të një personi tjetër; ose
 - b) i tërthortë, kur përfaqësuesi vepron në emër të tij, por për llogari të një personi tjetër.
3. përveç rasteve të përmendura në nenin 89(2) (b) dhe (3), përfaqësuesi duhet të jetë i vendosur në Republikën e Shqipërisë.
 4. Përfaqësuesi duhet të deklarojë se vepron për llogari të personit të përfaqësuar, të specifikojë nëse përfaqësimi është i drejtpërdrejtë ose i tërthortë dhe nëse ka të drejtën të veprojë si përfaqësues.
 5. Autoritetet doganore i kërkojnë Çdo personi që deklaron se vepron në emër dhe për llogari të një personi tjetër, të paraqesë dokumente që provojnë se i është dhënë e drejta të veprojë si përfaqësues.
 6. Përfaqësues, sipas kushteve të përcaktuara në këto nen, mund të jetë edhe agjenti doganor i licencuar si i tillë nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave. Kushtet për lëshimin dhe revokimin e licencës përcaktohen në aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi.

Seksioni 2

Vendime lidhur me zbatimin e legjislacionit doganor

Neni 18

1. Kur një person kërkon që autoritetet doganore të marrin një vendim në zbatim të rregullave doganore, ai duhet të verë në dispozicion gjithë informacionin dhe të gjitha dokumentet e kërkuara nga autoritetet doganore për marrjen e vendimit.
2. Vendimi merret dhe i njoftohet kërkuarit brenda 30 ditësh nga data e paraqitjes së kërkesës.
3. Kur vendimet që janë marre dhe i janë njoftuar kërkuarit me shkrim nga autoritetet doganore hedhin poshtë kërkesën e tij ose janë në dem të tij, duhet të shpjegohen arsyet në të cilat janë bazuar këto vendime. Në to duhet të vihet në dukje e drejta e kërkuarit për t'u ankuar siç parashikohet në nenet 19 dhe 20 të këtij Kodi.
4. Vendimet që janë marre dhe i janë bërë të ditura kërkuarit zbatohen menjëherë nga autoritetet doganore. Kur vendimi kërkon pagesën e detyrimeve të importit ose të detyrimeve të eksportit dhe ky vendim kundërshtohet nga kërkuari, zbatimi i tij mund të pezullohet vetëm në qoftë se ekziston ose lëshohet një garanci.

Neni 19

1. Një vendim në favor të kërkuarit anulohet në qoftë se është marre në bazë informacionesh të pasakta ose të paplota dhe kur:

- a) kërkuksi ishte ne dijeni ose objektivisht duhej te ishte ne dijeni qe informacioni i dhënë ishte i pasakte ose i paplote, dhe
 - b) ky vendim nuk do te ishte marre mbi bazën e një informacioni te sakte e te plote.
2. Personi te cilit i adresohet vendimi duhet te njoftohet menjëherë për anulimin e tij.
 3. Anulimi është i vlefshëm qe nga data e marrjes se vendimit dhe mund te behet vetëm brenda periudhës kohore për te cilën është i vlefshëm autorizimi.
 4. Personi i interesuar mund te ankohet kundër vendimit te anulimit te autorizimit pranë Drejtorisë se Përgjithshme te Doganave brenda 10 ditëve qe nga data e njoftimit. Drejtori i Përgjithshëm i Doganave kthen përgjigje brenda 20 ditëve për pranimin ose jo te ankesës. Ne rast se Drejtori i Përgjithshëm i Doganave nuk kthen përgjigje brenda këtij afati kohor, kërkesa quhet e pranuar.

Neni 20

1. Me përjashtim te rasteve te përmendura ne nenin 19, vendimi i marre ne favor te personit te interesuar revokohet ose ndryshohet ne rastet kur një ose disa prej kushteve te përcaktuara për marrjen e vendimit nuk përmbushen me.
2. Një vendim ne favor te personit te interesuar mund te revokohet, kur personi te cilit i adresohet ai nuk përmbush detyrimet qe rrjedhin nga vendimi ne fjale.
3. Personi te cilit i adresohet vendimi njoftohet menjëherë për revokimin ose ndryshimin e tij.
4. Revokimi ose ndryshimi i vendimit është i vlefshëm qe nga data e njoftimit.
5. Personi i interesuar mund te ankohet kundër revokimit ose ndryshimit te vendimit pranë Drejtorisë se Përgjithshme te Doganave brenda 10 ditëve qe nga data e njoftimit. Drejtori i Përgjithshëm i Doganave kthen përgjigje brenda 20 ditëve për pranimin ose jo te ankesës. Ne rast se Drejtori i Përgjithshëm i Doganave nuk kthen përgjigje brenda këtij afati kohor, kërkesa quhet e pranuar.

Seksioni 3 Informacioni

Neni 21

1. Personat fizike dhe juridike për veprimet e tyre doganore, si dhe institucionet shtetërore ne ushtrimin e funksioneve dhe kompetencave qe u ka dhënë ligji mund t'u kërkojnë autoriteteve doganore informacion për zbatimin e legjislacionit doganor. Një kërkesë e tille mund te refuzohet kur ajo nuk lidhet me një veprim importi ose eksporti qe do te kryhet realisht.
2. Informacioni i jepet kërkuksit pa pagese. Megjithatë, ne rastin kur autoritetet doganore kane bere shpenzime te veçanta, qe kane te bëjnë veçanërisht me kryerjen

e analizave dhe me raportet e eksperteve për mallrat ose me kthimin e mallrave kërkuesit, shpenzimet i ngarkohen këtij te fundit.

Neni 22

1. Autoritetet doganore, kundrejt një kërkese me shkrim, japin informacion tarifor te detyrueshëm.
2. Informacioni tarifor i detyrueshëm është detyrues për autoritetet doganore kundrejt mbajtësit të informacionit vetëm persa i takon klasifikimit tarifor të mallrave. Informacioni tarifor i detyrueshëm është detyrues për autoritetet doganore vetëm lidhur me mallrat, për të cilat formalitetet doganore janë kryer pas datës së dhënies së informacionit nga ana e tyre.
3. Mbajtësi i këtij informacioni duhet të provojë që mallrat e deklaruara i korrespondojnë në çdo aspekt mallrave të përshkruara në informacion.
4. Informacioni tarifor i detyrueshëm është i vlefshëm për një afat prej 6 vjetësh. përveç rasteve të parashikuara në nenin 19, informacioni tarifor i detyrueshëm anulohet në rastet kur ai bazohet në informacione të paplota ose të pasakta të dhëna nga kërkuesi.
5. Informacioni tarifor i detyrueshëm pushon së qeni i vlefshëm kur:
 - a) nuk përputhet me aktet ligjore dhe nënligjore në fuqi;
 - b) nuk përputhet me shënimet shpjeguese ose me ndryshimet e bëra në Nomenklaturën e Sistemit të Harmonizuar për Përshkrimin dhe Kodifikimin e Mallrave, të miratuara nga Organizata Botërore e Doganave. Në këto rast, data prej së cilës informacioni tarifor i detyrueshëm pushon së qeni i vlefshëm, është data në të cilën botohen masat e sipërpërmendura;
 - c) marrësi i informacionit njoftohet për revokimin ose ndryshimin e tij.
6. Klasifikimi tarifor i bërë nga Drejtoria e Përgjithshme e Doganave është detyrues dhe mund të ndryshohet vetëm me vendim të Komitetit të Sistemit të Harmonizuar pranë Organizatës Botërore të Doganave.

Seksioni 4 Dispozita të tjera

Neni 23

Autoritetet doganore, në përputhje me kushtet e parashikuara nga dispozitat në fuqi, kryejnë të gjitha kontrollet që konsiderohen të nevojshme për të siguruar zbatimin me korrektësi të legjislacionit doganor.

Neni 24

Për zbatimin e legjislacionit doganor, Çdo person i përfshirë në mënyrë të drejtpërdrejtë ose të tërthortë në operacione që lidhen me tregtinë e mallrave duhet t'u paraqesë autoriteteve doganore të gjithë dokumentet dhe informacionin e nevojshëm, pavarësisht nga mënyra e përdorur për mbajtjen e tyre, si dhe të japë gjithë ndihmën e nevojshme të kërkuar prej tyre, brenda afateve kohore të përcaktuara nga autoritetet doganore. Në këtë rast zbatohet neni 26 i këtij Kodi.

Neni 25

Çdo informacion i natyrës konfidenciale ose që është dhënë në konfidencë, mbrohet nga detyrimi për ruajtjen e sekretit profesional. Këto lloje informacionesh nuk jepen nga autoritetet doganore pa lejen e shprehur qarte të personit ose të organit që i jep ato. Dhënia e informacionit lejohet atëherë kur autoritetet doganore janë të detyruara ose të autorizuara të japin atë për procedura gjyqësore, sipas dispozitave në fuqi, veçanërisht të atyre për mbrojtjen e të dhënave.

Neni 26

1. Personat e interesuar i ruajnë dokumentet e përmendura në nenin 24 për qëllime kontrolli nga ana e autoriteteve doganore për një periudhë prej dhjetë vitesh kalendarike, pavarësisht nga mjeti i përdorur. Kjo periudhë fillon nga fundi i vitit kur:
 - a) në rastin e mallrave të vendosura në qarkullim të lirë ose të deklaruar për eksport, qysh nga fundi i vitit kur është pranuar deklarata për vendosjen në qarkullim të lirë ose për eksport;
 - b) në rastin e mallrave të vendosura në qarkullim të lirë me detyrime importi të reduktuara ose zero, për shkak të përdorimit të tyre të veçante, qysh nga fundi i vitit kur mallrat pushojnë së qeni objekt mbikëqyrjeje doganore;
 - c) në rastin e mallrave të vendosura nën një regjim tjetër doganor, qysh nga fundi i vitit kur regjimi doganor në fjalë ka përfunduar;
 - d) në rastin e mallrave të vendosura në zone të lirë ose në magazine të lirë, qysh nga fundi i vitit kur mallrat largohen nga zona ose magazina e lirë.
2. Megjithatë dokumentet ruhen me gjatë se afati prej pesë vitesh, në përputhje me dispozitat e parashikuara në akte të tjera ligjore, në rastet e mëposhtme:
 - a) kur kontrolli i autoriteteve doganore mbi një borxh doganor tregon se kontabiliteti përkatës duhet korrigjuar;
 - b) në rast se komunikimi me debitorin është pasoje e një veprimi që mund të çonte në ndjekje penale dhe autoritetet doganore nuk mund të përcaktonin shumën e sakte që duhet paguar sipas ligjit.

Neni 27

Vlera e valutave te huaja ne leke shqiptare qe duhet zbatuar ne kuadrin e legjislacionit doganor, llogaritet me kursin e këmbimit te shpallur nga Banka e Shqipërisë.

P J E S A II

FAKTORET MBI BAZEN E TE CILEVE ZBATOHEN DETYRIMET E IMPORTIT E TE EKSPORTIT, SI DHE MASAT E TJERA TE PARASHIKUARA PER TREGTINE E MALLRAVE

KREU 1

TARIFA DOGANORE DHE KLASIFIKIMI TARIFOR I MALLRAVE

Neni 28

1. Detyrimet doganore ligjore qe duhen shlyer kur lind një borxh doganor, bazohen ne Tarifën doganore te Republikës se Shqipërisë.
2. Masat e tjera, te parashikuara nga dispozitat qe rregullojnë fusha te veçanta, qe kane te bëjnë me tregtinë e mallrave, zbatohen, kur është e nevojshme, sipas klasifikimit tarifor te këtyre mallrave.
3. Tarifa doganore e Republikës se Shqipërisë përfshin:
 - a) nomenklaturën e mallrave te bazuar ne sistemin e harmonizuar;
 - b) Çdo nomenklature tjetër, te bazuar tërësisht ose pjesërisht ne sistemin e harmonizuar, ose qe i shton nëndarje këtij sistemi dhe qe përcaktohet me dispozita te tjera qe rregullojnë sektorë te veçante, me synim zbatimin e masave tarifore qe kane te bëjnë me tregtinë e mallrave;
 - c) nivelet e detyrimeve doganore dhe te taksave te tjera, qe zbatohen normalisht mbi mallrat e përfshira ne nomenklaturën e bazuar ne sistemin e harmonizuar;
 - d) masat tarifore preferenciale te përcaktuara ne marrëveshjet qe Republika e Shqipërisë lidh me vende te caktuara ose me grupe vendesh, dhe qe parashikojnë dhënien e një trajtimi tarifor preferencial;
 - e) masat pezulluese autonome qe parashikojnë një reduktim ne, ose përjashtimin nga, detyrimet e importit qe duhen paguar për disa mallra;
 - f) masa te tjera tarifore te parashikuara ne kuadrin e politikave tregtare shqiptare;
 - g) masa te tjera tarifore te parashikuara nga ligje te tjera shqiptare
4. Me kërkesë te deklaruesit, zbatohen masat e përmendura ne nënparagrafët 3 (d) dhe (e), ne vend te atyre te parashikuara ne nënparagrafin 3 (c), kur mallrat ne fjale plotësojnë kushtet e përcaktuara nga këto masa. Kërkesa mund te paraqitet edhe me pas, me kusht qe te plotësohen kushtet e përkatëse.

5. Kur zbatimi i masave të përmendura në nënparagrafin 3(d) dhe (e) kufizohet në një vëllim të caktuar importesh, ato pushojnë së qeni të vlefshme:
 - a) në rastin e kontingjenteve tarifore, sapo arrihet kufiri i vëllimit të përcaktuar të importeve;
 - b) në rastin e tavaneve tarifore, sipas dispozitave të përcaktuara në aktet ligjore dhe nënligjore përkatëse.
6. Klasifikimi tarifor i mallrave qëndron në përcaktimin, sipas legjislacionit në fuqi:
 - a) të nënndarjes së Nomenklaturës së bazuar në Sistemin e Harmonizuar ose të nënndarjes së Çdo nomenklature tjetër të përmendur në nënparagrafin 3(b); ose
 - b) të nënndarjes së Çdo nomenklature tjetër, të bazuar tërësisht ose pjesërisht në sistemin e harmonizuar, ose që i shton nënndarje këtij sistemi dhe që parashikohet nga dispozita të tjera që rregullojnë sektorë të veçante, me synim zbatimin e masave që ndryshojnë nga masat tarifore që kanë të bëjnë me tregtinë e mallrave, në të cilën klasifikohen mallrat e sipërpërmendura.
7. Trajtimi tarifor favorizues prej të cilit mund të përfitojnë disa mallra për shkak të natyrës së tyre ose të përdorimit të tyre të veçante, i nënshtrohet kushteve të përcaktuara në aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi. Kur kërkohet autorizim, zbatohen nenet 109 dhe 110.
8. Për qëllim të paragrafit 7, me shprehjen "trajtim tarifor favorizues" kuptohet reduktimi ose pezullimi i një detyrimi importi, siç përmendet në nenin 8(10), qofte kjo edhe në kuadrin e një kontingjenti tarifor.

KREU 2 ORIGJINA E MALLRAVE

Seksioni 1 Origjina jo preferenciale

Neni 29

1. Me mallra që e kanë origjinën nga një vend i caktuar, kuptohen mallrat e përftuara ose prodhuara tërësisht në atë vend.
2. Me shprehjen "mallra të përftuara ose prodhuara tërësisht në një vend" kuptohen:
 - a) produktet minerale të nxjerra brenda këtij vendi;
 - b) produktet bimore të vjela ose të korrura në atë vend;
 - c) kafshët e gjalla të lindura dhe të rritura në atë vend;
 - d) produktet e prejardhura nga kafshe të gjalla të rritura në atë vend;

- e) produktet e gjahut ose te peshkimit te kryer ne atë vend;
- f) produktet e peshkimit dhe produkte te tjera deti te marra jashtë ujerave territoriale te atij vendi, nga anije te regjistruara ose te matrikuara ne atë vend dhe qe mbajnë flamurin e këtij vendi;
- g) mallrat e përftuara ose te prodhuara ne bordin e anijeve-fabrike nga produktet e përmendura ne nënparagrafin (f), me origjine nga ai vend, me kusht qe këto anije-fabrike te jene te regjistruara ose te matrikuara ne atë vend dhe te mbajnë flamurin e tij;
- h) produktet e marra nga shtrati i detit ose nëntoka poshtë shtratit te detit jashtë ujerave territoriale, me kusht qe ky vend te kete te drejta ekskluzive për shfrytëzimin e shtratit te detit ose te nëntokës;
- i) hedhurinat, mbetjet qe dalin nga veprimtaria e prodhimit dhe produktet jashtë përdorimit, qe janë mbledhur ne atë vend dhe qe mund te shërbejnë vetëm për tu përdorur si lende te para;
- j) mallrat e prodhuara tërësisht dhe vetëm prej mallrave te përmendura ne nënparagrafët (a) deri (i) ose prej nënprodukteve te tyre, ne Çdo stad prodhimi qe te jene.

3. Ne funksion te paragrafit 2, shprehja "vend" përfshin edhe ujerat territoriale te atij vendi.

Neni 30

Mallrat, prodhimi i te cilave ka përfshirë me shume se një vend, quhen me origjine nga vendi ku këto mallra i janë nënshtruar trajtimit ose përpunimit te fundit, thelbësor, te justifikuar ekonomikisht, i cili është kryer ne një ndërmarrje te pajisur për kete qellim dhe si rezultat i te cilit është prodhuar një produkt i ri ose qe përfaqëson një stad te rëndësishëm te përpunimit.

Neni 31

1. Legjislacioni doganor mund te parashikojë paraqitjen e një dokumenti qe vërteton origjinën e mallrave.
2. Dhoma e Tregtisë, nen juridiksionin e se cilës është prodhuar malli, lëshon certifikatën e origjinës jo preferenciale te mallrave me origjine shqiptare.
3. Pavarësisht nga paraqitja e këtij dokumenti, ne rast dyshimesh serioze, autoritetet doganore mund te kërkojnë prova te tjera për t'u siguruar qe treguesi i origjinës përputhet me rregullat e përcaktuara ne legjislacionin përkatës.
4. Rregullat e origjinës jo preferenciale përcaktojnë kushtet qe duhet te plotësojnë mallrat për t'u konsideruar me origjine nga një vend i caktuar. Ato shërbejnë:

a) për zbatimin e tarifave doganore të Republikës së Shqipërisë, përjashtuar masat e parashikuara në nenin 28, paragrafi (3)(d).

b) për zbatimin e masave që ndryshojnë nga këto tarifa, të përcaktuara me dispozita të posaçme në fushën e tregtisë së mallrave.

Formalitetet për lëshimin e certifikatës së origjinës jo preferenciale përcaktohen në aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi.

Seksioni 2 Origjina preferenciale e mallrave

Neni 32

1. Dispozitat mbi origjinën preferenciale përcaktojnë kushtet që duhet të plotësojnë mallrat për të përfituar nga masat preferenciale të parashikuara në marrëveshjet që Republika e Shqipërisë nënshkruan me vende të veçanta ose me grupe vendesh.
2. Autoritetet doganore janë të autorizuara të lëshojnë certifikatën e origjinës preferenciale të mallrave.
3. Rregullat mbi origjinën preferenciale si edhe formalitetet për lëshimin e certifikatave të origjinës preferenciale përcaktohen në aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi.

KREU 3 VLERA E MALLRAVE PËR QELLIME DOGANORE

Neni 33

Dispozitat e këtij Kreu përcaktojnë vlerën doganore të mallrave për qëllim të zbatimit të Tarifës Doganore të Republikës së Shqipërisë si dhe të masave jo tarifore të parashikuara nga dispozita të tjera që rregullojnë fusha të veçanta që kanë të bëjnë me tregtinë e mallrave.

Neni 34

1. Vlera doganore e mallrave të importuara është vlera e transaktuar, që është çmimi realisht i paguar ose që duhet paguar për mallrat e shitura për eksport drejt territorit doganor të Republikës së Shqipërisë, duke marrë në konsideratë edhe rregullimet që mund t'i bëhen në përputhje me nenet 37 dhe 38, me kusht që:
 - a) nuk ekziston asnjë kufizim për tjetërsimin ose përdorimin e mallrave nga blerësi, përveç kufizimeve që:
 - i) janë vendosur ose parashikuar me ligj ose nga autoritetet publike të Republikës së Shqipërisë,
 - ii) nuk ndikojnë në mënyrë thelbësore në vlerën e mallrave.

- b) shitja ose çmimi nuk janë objekt i kushteve ose shqyrtimeve, për shkak të cilave nuk mund të përcaktohet vlera doganore e mallrave që duhen vlerësuar;
- c) asnjë pjesë e të ardhurave të nxjerra nga çdo rishitje, tjetërsim ose përdorim i mëvonshëm i mallrave nga blerësi, të mos i kthehet drejtpërdrejt ose tërthorazi shitësit, përveç rastit kur mund të bëhet një rregullim i duhur në përputhje me nenin 37; dhe
- d) blerësi dhe shitësi nuk janë të lidhur, ose kur blerësi dhe shitësi janë të lidhur, vlera e transaktuar të jetë e pranueshme për qëllime doganore sipas paragrafit 2.

2 a) Për të përcaktuar nëse vlera e transaktuar është e pranueshme për qëllimet e paragrafit 1, fakti

që blerësi dhe shitësi janë të lidhur nuk përfaqëson në vetvete një arsye të mjaftueshme për ta konsideruar vlerën e transaktuar të papranueshme. Nëse është e nevojshme, shqyrtohen rrethanat e shitjes dhe pranohet vlera e transaktuar, me kusht që lidhja të mos ketë ndikuar në çmim. Nëse, në bazë të informacionit të dhënë nga deklaruesi ose të marre nga burime të tjera, autoritetet doganore kanë arsye të mendojnë që kjo lidhje ka ndikuar në çmim, ata i komunikojnë arsyet deklaruesit, të cilit i jepet një mundësi e arsyeshme për t'u përgjigjur. Me kërkesë të deklaruesit, arsyet njoftohen me shkrim.

b) Në një shitje mes personash të lidhur, vlera e transaktuar pranohet dhe mallrat vlerësohen në

përputhje me paragrafin 1, vetëm kur deklaruesi provon që kjo vlerë i përafrohet shumë njëres prej vlerave të mëposhtme, që ekzistojnë në të njëjtën ose përafërsisht në të njëjtën kohë:

- i) vlerës se transaktuar në rast shitjeje të mallrave identike ose të ngjashme për eksport drejt Republikës së Shqipërisë, midis blerësve dhe shitësve që nuk janë të lidhur në asnjë rast,
- ii) vlerës doganore të mallrave identike ose të ngjashme, siç përcaktohet në nenin 35(2) (c),
- iii) vlerës doganore të mallrave identike ose të ngjashme, siç përcaktohet në nenin 35(2)(d).

Në zbatimin e kritereve të sipërpërmendura, duhet të mbahen parasysh diferencat që lidhen me nivelet tregtare, nivelet sasiore, elementet e renditura në nenin 37 dhe shpenzimet e bëra nga shitësi në ato shitje, në të cilat ai dhe blerësi nuk janë të lidhur, nëse këto shpenzime nuk janë bërë nga shitësi në shitje në të cilat shitësi dhe blerësi janë të lidhur.

c) Kriteret e vendosura në nënparagrafin (b) përdoren me kërkesë të deklaruesit dhe vetëm për

qëllime krahasimi. Nuk mund të vendosen vlera zëvendësuese sipas nënparagrafit në fjale.

3 a) çmimi realisht i paguar ose që duhet paguar për mallrat e importuara është pagesa e plote e bërë

ose qe duhet bere nga blerësi për shitësin, ose ne dobi te këtij te fundit dhe qe përfshin te gjitha pagesat e bëra ose qe duhen bere, si kusht i shitjes se mallrave te importuara, nga blerësi shitësit, ose nga blerësi një pale te trete, për te shlyer një detyrim te shitësit. Pagesa mund te mos behet me doemos ne formën e transferimit te parave. Pagesa mund te behet me ane te letrave te kredisë ose çdo mjeti tjetër te rene dakord, dhe mund te behet drejtpërsëdrejti ose tërthorazi.

b) Veprimtaritë, duke përfshirë edhe veprimtaritë e marketingut, qe ndërmerren nga blerësi për

llogari te vet dhe qe janë te ndryshme nga ato për te cilat neni 37 parashikon një rregullim, nuk konsiderohen se janë një pagese e tërthortë qe i behet shitësit, edhe pse mund te konsiderohen se janë ne përfitim te shitësit ose janë ndërmarrë ne marrëveshje me shitësin, dhe kostoja e tyre nuk i shtohet çmimit realisht te paguar ose qe duhet paguar ne përcaktimin e vlerës doganore te mallrave te importuara.

Neni 35

1. Kur vlera doganore nuk mund te përcaktohet ne baze te nenit 34, ajo duhet te përcaktohet duke ndjekur sipas radhës nënparagrafët (a), (b), (c) dhe (d) te paragrafit 2, duke u ndalur ne te parin nënparagraf qe lejon përcaktimin e saj, me përjashtim te rasteve ne te cilat radha e zbatimit te nënparagrafëve (c) dhe (d) mund edhe te shkëmbehet, nëse kete e kërkon deklaruesi; dhe vetëm ne rast se kjo vlere nuk mund te përcaktohet ne baze te një nënparagrafi te caktuar, lejohet te zbatohen dispozitat e nënparagrafit qe vjen menjëherë pas tij sipas radhës qe përshkruhet me sipër ne kete paragraf.
2. Vlera doganore e përcaktuar sipas këtij neni do te jete:
 - a) vlera e transaktuar e mallrave identike te shitura për eksport drejt Republikës se Shqipërisë dhe te eksportuara ne ose afërsisht te njëjtën kohe me mallrat qe po vlerësohen;
 - b) vlera e transaktuar e mallrave te ngjashme, te shitura për eksport drejt Republikës se Shqipërisë dhe te eksportuara ne ose afërsisht te njëjtën kohe me mallrat qe po vlerësohen;
 - c) vlera e bazuar ne çmimin për njësi, ne te cilin mallrat e importuara qe u korrespondojnë mallrave identike ose te ngjashme te importuara dhe te shitura brenda Republikës se Shqipërisë ne sasinë me te madhe te përgjithshme, personave jo te lidhur me shitësit;
 - d) vlera e përlllogaritur e përbëre nga mbledhja e:
 - i) koston ose vlerës se materialeve e te fabrikimit ose te çdo përpunimi tjetër te përdorur për prodhimin e mallrave te importuara,
 - ii) shumës se fitimit dhe te shpenzimeve te përgjithshme, qe ka bere prodhuesi ne vendin e eksportimit për t'i eksportuar ne drejtim te Republikës se Shqipërisë, qe janë te barabarta me shumat qe

- zakonisht rezultojnë nga shitja e mallrave të së njëjtës kategori ose lloj me mallrat që po vlerësohen,
- iii) kostos ose vlerës së elementeve të përmendur në nenin 37(1)(e).

3. Rregulla të mëtejshme për zbatimin e paragrafit 2 të sipërpërmendur do të përcaktohen në aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi.

Neni 36

- 1 Kur vlera doganore e mallrave të importuara nuk mund të përcaktohet në baze të nenit 34 ose 35, ajo përcaktohet në baze të të dhënave të disponueshme në Republikën e Shqipërisë, duke përdorur mjete të arsyeshme, në përputhje me:

- a) Marrëveshjen për zbatimin e nenit 7 të Marrëveshjes së Përgjithshme mbi Tarifën dhe Tregtinë;
- b) nenin 7 të Marrëveshjes së Përgjithshme mbi Tarifën dhe Tregtinë;
- c) dispozitat e këtij Kreu.

2. Në rastet kur zbatohet paragrafi 1 vlera doganore nuk mund të përcaktohet mbi bazën e:

- a) çmimit të shitjes në Republikën e Shqipërisë të mallrave të prodhuara në Republikën e Shqipërisë;
- b) një sistemi, i cili, për qëllime doganore, parashikon pranimin e vlerës me të lartë midis dy vlerave alternative;
- c) çmimit të mallrave në tregun e brendshëm të vendit eksportues;
- d) kostos së prodhimit, të ndryshme nga vlerat e përlogaritura e të përcaktuara për mallra identike ose të ngjashme, në përputhje me nenin 35(2)(d);
- e) çmimeve për eksport drejt një vendi tjetër të ndryshëm nga Republika e Shqipërisë;
- f) vlerave doganore minimale; ose
- g) vlerave arbitrare ose fiktive.

Neni 37

1. Për përcaktimin e vlerës doganore në baze të nenit 34, çmimit realisht të paguar ose që duhet paguar për mallrat e importuara i duhen shtuar:
- a) elementet e mëposhtëm, në masën që ato kanë qene në ngarkim të blerësit, por nuk janë përfshirë në çmimin realisht të paguar ose që duhet paguar për mallrat:

- i) shpenzimet për komisionimet dhe ndërmjetësitë, me përjashtim të komisioneve të blerjes,
 - ii) kostoja e mbajtësve të mallrave që, për qëllime doganore, trajtohen si një tërësi e vetme me mallrat në fjalë,
 - iii) kostoja e ambalazhimit, përfshirë këtu si punën dhe materialet;
- b) vlera, e përpjesëtuar në mënyrën e duhur, e mallrave dhe e shërbimeve të mëposhtme, kur këto mallra furnizohen drejtpërsëdrejti ose tërthorazi nga blerësi pa pagese ose me pagese të reduktuar për t'u përdorur për prodhimin dhe shitjen për eksport të mallrave të importuara, në atë masë që kjo vlerë nuk është përfshirë në çmimin realisht të paguar ose që duhet paguar:
 - i) materiale, pjesë përbërëse, pjesë dhe artikuj të ngjashëm të trupëzuar në mallrat e importuara,
 - ii) vegla, matrica, kallëpe e artikuj të ngjashëm, të përdorur për prodhimin e mallrave të importuara,
 - iii) materiale të harxhuara për prodhimin e mallrave të importuara,
 - iv) puna inxhinierike dhe zhvilluese, punimet artistike, puna projektuese dhe vizatimet e skicat të kryera jashtë Republikës së Shqipërisë dhe të nevojshme për prodhimin e mallrave të importuara;
- c) pagesa mbi të drejtën e pronësisë intelektuale (royalties) dhe pagesa për të drejtën e licencës (license fee), që lidhen me mallrat që po vlerësohen, që blerësi duhet të paguajë drejtpërsëdrejti ose tërthorazi, si kusht i shitjes së mallrave që po vlerësohen, në masën që ato nuk janë përfshirë në çmimin realisht të paguar ose që duhet paguar;
- d) vlera e çdo pjesë të fitimit nga çdo rishitje, tjetërsim ose përdorim i mëvonshëm i mallrave të importuara që i shkon drejtpërsëdrejti ose tërthorazi shitësit;
- e)
 - i) shpenzimet e transportit e të sigurimit për mallrat e importuara, dhe
 - ii) shpenzimet e ngarkimit e të trajtimit që lidhen me transportin e mallrave të importuara, deri në vendin e hyrjes në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë.
- 2. Shtesat në çmimin realisht të paguar ose që duhet paguar, sipas këtij neni, bëhen vetëm në bazë të të dhënave objektive e të llogaritshme.
- 2/1. Në përcaktimin e vlerës doganore nuk mund t'i bëhet asnjë shtesë çmimit realisht të paguar ose që duhet paguhet, përveç rasteve të përmendura në këto nene.
- 3. Në funksion të këtij Kreu, shprehja "komision blerjeje" do të thotë pagese që një importues i bën agjentit të tij për shërbimin e përfaqësimit në blerjen e mallrave që duhen vlerësuar.
- 4. Pavarësisht nga çka parashikohet në paragrafin 1(c):

- a) pagesat për te drejtën e riprodhimit të mallrave të importuara në Republikën e Shqipërisë nuk i shtohen çmimit realisht të paguar ose që duhet paguar për mallrat e importuara, gjatë përcaktimit të vlerës doganore; dhe
- b) pagesat e bëra nga blerësi për te drejtën e shpërndarjes ose të rishitjes së mallrave të importuara nuk i shtohen çmimit realisht të paguar ose që duhet paguar për mallrat e importuara, në qoftë se këto pagesa nuk janë një kusht për shitjen e mallrave për eksport drejt Republikës së Shqipërisë.

Neni 38

1. Me kusht që të jenë të shprehura veças prej çmimit realisht të paguar ose që duhet paguar për mallrat e importuara, në vlerën doganore nuk përfshihen elementet e mëposhtëm:
 - a) shpenzimet e transportit të mallrave, pas mbërritjes së tyre në pikën e hyrjes në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë;
 - b) shpenzimet për ndërtimin, ngritjen, montimin, mirëmbajtjen ose asistencën teknike, të ndërmarra pas importimit të mallrave të tilla, si për shembull komplekse industriale, makineri ose pajisje;
 - c) pagesa interesash, që rrjedhin nga një marrëveshje financiare e bërë nga blerësi dhe që lidhet me blerjen e mallrave të importuara, pavarësisht nëse financimi mund të jetë bërë nga vete shitësi ose nga një person tjetër, por me kusht që marrëveshja financiare të jetë bërë me shkrim dhe kur kërkohet, blerësi të jetë në gjendje të vërtetojë se:
 - i) këto mallra janë shitur realisht, me çmimin e deklaruar si çmim faktikisht i paguar ose që duhet paguar, dhe
 - ii) norma e interesit të pretenduar, nuk e kalon normën mbizotëruese për transaksione të tilla në vendin ku, dhe në çastin kur, është siguruar financimi;
 - d) shpenzimet për te drejtën e riprodhimit në Republikën e Shqipërisë të mallrave të importuara;
 - e) komisionet e blerjes;
 - f) detyrime importi dhe pagesa të tjera që duhen paguar në Republikën e Shqipërisë për arsye të importimit ose të shitjes së mallrave.

Neni 39

Për përcaktimin e vlerës doganore të sistemeve mbartës, që përdoren në pajisjet e përpunimit të të dhënave dhe që përmbajnë të dhëna ose instruksione, përcaktohen rregulla të posaçme në aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi.

Neni 40

1. Dispozitat e këtij Kreu nuk cenojnë zbatimin e dispozitave të veçanta që kanë të bëjnë me përcaktimin e vlerës së mallrave të vendosura në qarkullim të lirë pasi u është caktuar një destinacion tjetër doganor.
2. Vlera doganore e mallrave që prishen shpejt, të cilat zakonisht dërgohen me konsenjacion me kërkesë të deklaruesit, mund të përcaktohet me procedurë të thjeshtuar pa iu nënshtruar kritereve të vlerësimit të parashikuara në nenet 34, 35 dhe 36.
3. Kur lind nevoja që të përcaktohet vlera doganore e mallrave të importuara dhe kjo vlerë është e shprehur në një njësi monetare të ndryshme nga Leku shqiptar, përdoret procedura e mëposhtme:
 - a) Kursi i ri i shkëmbimit valutë përcaktohet çdo muaj, me përjashtim të rasteve të përmendura në paragrafin 3 (d);
 - b) Kursi i shkëmbimit do të jetë i vlefshëm duke filluar nga data 6 e çdo muaji deri në datën 5 të muajit pasardhës;
 - c) Kursi i shkëmbimit që do të përdoret do të jetë kursi i shkëmbimit i shpallur nga Banka e Shqipërisë në ditën e fundit të punës së muajit paraardhës të periudhës së përmendur në paragrafin 3 (b);

Kur kursi ditor i shkëmbimit, i shpallur nga Banka e Shqipërisë, është 5% më i madh ose më i vogël se ai i vendosur në përputhje me paragrafin 3 (c) për t'u përdorur në përputhje me paragrafin 3 (b), ky i fundit do të zëvendësohet nga kursi ditor dhe do të hyjë në fuqi në ditën e dytë pas shpalljes dhe do të përdoret si kurs shkëmbimi në zbatim të nenit 27 për të gjithë periudhën e mbetur.

P J E S A III
DISPOZITA TË ZBATUESHME PËR MALLRAT QË HYJNË DHE DALIN NGA
TERRITORI DOGANOR I REPUBLIKES SË SHQIPËRISË DERISA T'U ÇAKTOHET
NJE DESTINACION DOGANOR

KREU 1
HYRJA DHE DALJA E MALLRAVE NË TERRITORIN DOGANOR TË REPUBLIKES
SE SHQIPËRISË

Neni 41

1. "çast i hyrjes" ose "çast i daljes" quhet çasti i kalimit të mallrave, pavarësisht nga mënyra e transportimit, në kufirin shtetëror të Republikës së Shqipërisë, për të hyrë në territorin doganor të saj ose për të dalë prej tij.
2. "Manifest i mallrave" është dokumenti që shoqëron mallrat që hyjnë në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë ose dalin prej tij, në rrugë ajrore, detare, nëpërmjet lumenjve ose liqeneve. Ky dokument duhet të përmbajë të dhënat mbi shtetësinë, flamurin dhe ekuipazhin e mjetit të transportit, si edhe të gjithë informacionin e nevojshëm për identifikimin e ngarkesës, siç parashikohet në aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi.
3. Mallrat që futen në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë i nënshtrohen mbikëqyrjes doganore që nga çasti i hyrjes. Ato mund t'i nënshtrohen kontrolleve nga autoritetet doganore.
4. Këto mallra mbeten nën këtë mbikëqyrje për aq kohë sa është e nevojshme për të përcaktuar statusin e tyre doganor dhe, në rastin e mallrave jo-shqiptare e pa rëndësi me nenin 105(1), derisa statusi doganor i këtyre mallrave të ndryshojë, ose ato të futen në një zonë të lire ose magazine të lire ose të rieksporthen, ose të asgjësohen ose të braktisen e të kalojnë në favor të buxhetit të shtetit.

Neni 42

1. Mallrat e sjella në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë duhet të çohen pa humbur kohë nga personi që i transporton ato, dhe në rrugën e përcaktuar nga autoritetet doganore e sipas udhëzimeve të tyre, nëse ka të tilla,:
 - a) në zyrën doganore të caktuar nga autoritetet doganore ose në cilindo vend tjetër të caktuar ose miratuar prej tyre; ose
 - b) në një zonë të lire, nëse mallrat duhen të futen në atë zonë të lire drejtpërsëdrejti me rrugë ujore, ajrore ose tokësore.
2. Personi që merr përsipër përgjegjësinë e transportimit të mallrave pas hyrjes së tyre në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë, edhe si rezultat i një transportimi, është përgjegjës për përmbushjen e detyrimeve të parashikuara në paragrafin 1.
3. Paragrafi 1(a) nuk përjashton zbatimin e çfarëdo dispozite në fuqi për trafikun turistik, trafikun kufitar, trafikun postar ose trafikun me rëndësi ekonomike të papërfillshme, me kusht që veprimtaritë e mbikëqyrjes dhe mundësitë e kontrollit doganor të mos cenohen.
4. Kriteret e përcaktuara në paragrafin 1, përderisa ato nuk vijnë në kundërshtim me dispozitat ligjore që kanë të bëjnë me mbrojtjen e interesave të Republikës së Shqipërisë, nuk zbatohen për mallrat që ndodhen në bordin e mjeteve lundruese ose të mjeteve ajrore që përshkojnë ujërat ose hapësirën ajrore territoriale të Republikës së Shqipërisë, pa pasur destinacion një port ose aeroport të vendosur në Republikën e Shqipërisë. Në çdo rast, autoritetet doganore mund të marrin të gjitha masat e të kryejnë të gjitha kontrollet e nevojshme për t'u siguruar që mallrat e

transportuara nga mjetet e përmendura me lart te mos futen ilegalisht ne territorin doganor te Republikës se Shqipërisë.

Neni 43

1. Kur, për shkak te rrethanave te paparashikueshme ose fuqie madhore, detyrimi i parashikuar ne nenin 42(1) nuk mund te përmbushet, personi qe ka kete detyrim ose çdo person tjetër qe vepron ne emër te tij duhet te njoftoje pa humbur kohe autoritetet doganore për gjendjen.
Ne rast se situata e paparashikuar ose fuqia madhore nuk shkakton humbjen e plote te mallrave, autoritetet doganore duhet te informohen për vendndodhjen e sakte te mallrave.
2. Kur për shkak te rrethanave te paparashikueshme ose fuqie madhore, një mjet lundrues ose mjet ajror sipas nenit 42(4) detyrohet te futet përkohësisht ne port, ose te zbresë ne toke ne territorin doganor te Republikës se Shqipërisë dhe nuk mund te përmbushet detyrimi i parashikuar ne nenin 42(1), personi qe fut mjetin lundrues ose mjetin ajror ne territorin doganor te Republikës se Shqipërisë ose çdo person tjetër qe vepron për llogari te tij, duhet te informoje pa humbur kohe autoritetet doganore për gjendjen.
3. Autoritetet doganore përcaktojnë masat qe duhen marre për te bere te mundur mbikëqyrjen doganore te mallrave te përmendura ne paragrafin 1, si dhe ato ne bordin e anijeve ose te mjeteve ajrore ne rrethanat e përcaktuara ne paragrafin 2, dhe te sigurojnë, kur është e nevojshme, qe këto mallra te transportohen me pas pranë një zyre doganore ose një vendi tjetër te caktuar ose miratuar nga autoritetet doganore.

KREU 2

DISPOZITA TE VEÇANTA TE ZBATUESHME PER MALLRAT QE HYJNE OSE DALIN NGA TERRITORI DOGANOR I REPUBLIKES SE SHQIPERISE TE DERGUARA NE RRUGE AJRORE, DETARE OSE HEKURUDHORE DHE NEPERMJET TRAFIKUT TE UDHETAREVE E TRAFIKUT POSTAR.

- A. Dispozita te përgjithshme

Neni 44

1. Kur mallrat futen ne territorin doganor te Republikës se Shqipërisë nga një vend i huaj ne rruge ajrore, detare ose hekurudhore dhe dërgohen te shoqëruara me një dokument te vetëm transporti, pa transbordim dhe me te njëjtat mënyra transporti, drejt një porti ose aeroporti tjetër ne Republikën e Shqipërisë, ato duhet te paraqiten ne dogane, për qellim te nenit 65 te këtij Kodit, vetëm ne portin, aeroportin ose stacionin hekurudhor ne te cilin ato shkarkohen ose transbordohen.
2. Norma me te specifikuar ne lidhje me mbikëqyrjen, kontrollin dhe formalitetet doganore qe duhen kryer ne çastin e hyrjes e te daljes se mallrave nga territori doganor i Republikës se Shqipërisë, jepen ne aktet nënligjore ne zbatim te këtij Kodi.

B. Trafiku Ajror

Neni 45

1. Mjetet ajrore qe hyjnë ne hapësirën ajrore te Republikës se Shqipërisë mund te fluturojnë ne rrugët ajrore te përcaktuara nga autoritetet përgjegjëse për trafikun ndërkombëtar, dhe mund te ulen e te ngrihen nga aeroportet ndërkombëtare te miratuara për trafik ajror me vendet e huaja.
2. Komandanti i mjetit ajror, para se te largohet nga aeroporti i autorizuar siç parashikohet ne paragrafin 1, duhet te paraqesë pranë zyrës doganore kompetente manifestin e mallrave, për te gjitha mallrat qe do te dalin nga territori doganor i Republikës se Shqipërisë. Autoritetet doganore mund te ushtrojnë te gjitha kontrollet e nevojshme për te verifikuar nëse te gjitha mallrat e deklaruar ne manifest janë ngarkuar efektivisht ne mjetin ajror.

Neni 46

1. Mjetet ajrore, ekuipazhet e tyre, bagazhet e ekuipazheve, udhëtarët, bagazhet e udhëtarëve, dhe mallrat e transportuara janë objekt i mbikëqyrjes se autoriteteve doganore ne aeroportin me te pare kur mbërrijnë ne territorin doganor te Republikës se Shqipërisë.
2. Një aeroport i autorizuar për trafik ndërkombëtar i nënshtrohet mbikëqyrjes se autoriteteve doganore.
3. Kapiteni i mjetit ajror ose një person i autorizuar prej tij, sapo mjeti ajror ulet ne një aeroport te autorizuar, duhet te paraqesë ne zyrën doganore kompetente manifestin për te gjitha mallrat e transportuara.
4. Ndalohet qe mjetet ajrore te hedhin mallra gjate fluturimit.

Neni 47

Paraqitja e manifestit te mallrave autoriteteve doganore nuk është e nevojshme ne rastet e mëposhtme:

- a) për mjetet ajrore qe fluturojnë nga një aeroport i Republikës se Shqipërisë ne një tjetër brenda saj, pa ndonjë ndalese ne një aeroport jashtë Republikës se Shqipërisë, me kusht qe te mos transportojnë mallra qe janë objekt kontrolli e mbikëqyrjeje doganore.
- b) për mjetet ajrore ushtarake;
- c) për mjetet ajrore private, te përdorimit personal, ne rast se një mjet i tille nuk transporton mallra qe i nënshtrohen mbikëqyrjes ose kontrollit doganor.

Neni 48

Autoritetet doganore te aeroportit te mbërritjes, ushtrojnë mbikëqyrjen doganore mbi mjetin ajror sapo ai te ulet dhe kryejnë te gjitha kontrollet e formalitetet qe zbatohen për:

- a) kabinën dhe bagazhin e ekuipazhit;
- b) bagazhet e udhëtarëve, përfshirë edhe bagazhet e dorës.

Neni 49

Mbikëqyrja dhe kontrolli nga autoritetet doganore i mjetit ajror, i ekuipazhit, i kabinës se ekuipazhit, i udhëtarëve e i bagazheve te tyre dhe i mallrave qe nisen ne një destinacion jashtë territorit doganor te Republikës se Shqipërisë, kryhet ne aeroporte te autorizuar për fluturime ndërkombëtare.

Neni 50

Ne qofte se, ne rast rrethanash te paparashikuara ose force madhore, një mjet ajror duhet te ulet ne një aeroport te pa autorizuar për trafik ajror ndërkombëtar, kapiteni i mjetit ajror, informon zyrën doganore me te afërt, e cila vendos mjetin ajror, ekuipazhin, udhëtarët dhe mallrat nen mbikëqyrjen dhe kontrollin e autoriteteve doganore.

C. Trafiku ujor

Neni 51

1. Mjetet lundruese qe transportojnë mallra për ne territorin doganor te Republikës se Shqipërisë, mund te ankorohen vetëm ne porte te miratuara për trafik ndërkombëtar.
2. Ne raste rrethanash te paparashikueshme ose force madhore, mjetet lundruese te përmendura ne paragrafin 1 te këtij neni, mund te ankorohen edhe ne pika te tjera. Kapiteni i mjetit lundrues informon zyrën doganore me te afërt ose autoritetet publike me te afërta, te cilat raportojnë menjëherë pranë autoriteteve doganore me te afërta.

Neni 52

1. Mjetet lundruese, te cilat transportojnë mallra qe hyjnë ne ose dalin nga territori doganor i Republikës se Shqipërisë dhe qe lundrojnë ne zonën doganore kufitare ne det, liqene e lumenj te lundrueshëm, duhet te kenë ne bord manifestin e mallrave te përmendur ne nenin 41(2), përveç rasteve kur parashikohet ndryshe.
2. Një dokument tjetër ose një grup dokumentesh, te cilat përmbajnë informacionin e kërkuar për manifestin, mund te pranohen si manifest sipas akteve nënligjore ne zbatim te këtij Kodi.
3. Nuk kane nevojë te kenë manifest mallrash mjetet lundruese te mëposhtme:
 - a) mjetet lundruese te përdorura për qëllime shkencore;

- b) mjetet lundruese te peshkimit te përdorura vetëm për peshkim;
- c) mjetet lundruese sportive e private, me kusht qe te mos transportojnë mallra qe janë objekt kontrolli doganor.

Neni 53

1. Mbikëqyrja doganore fillon menjëherë sapo mjete lundrues ankorohet, arrin ne rade ose hyn ne port dhe vazhdon deri ne çastin kur mallrat shkarkohen nga mjete lundrues për t'ju caktuar një destinacion doganor.
2. Menjëherë pas përfundimit te inspektimit policor dhe atij fitosanitar, autoritetet doganore mund te ushtrojnë te gjitha kontrollet e nevojshme ne bordin e mjetit lundrues.

Neni 54

Kapiteni i mjetit lundrues duhet te paraqesë pranë autoriteteve doganore manifestin e mallrave, sipas procedurave te parashikuara ne aktet nënljore ne zbatim te këtij Kodi, brenda 24 orëve nga mbërritja e mjetit lundrues ne rade ose ne port.

Neni 55

1. Transbordimi i mallrave nga një mjet ne një mjet tjetër duhet te miratohet nga autoritetet doganore dhe duhet te kryhet nen mbikëqyrjen doganore .
2. Ne raste rrethanash te paparashikueshme mallrat mund te transbordohen nga një mjet lundrues ne një tjetër pa autorizimin e autoriteteve doganore. Ne raste te tilla kapiteni i mjetit lundrues duhet ti kërkojë autoriteteve kompetente detare ose portuale, një vërtetim ku shpjegohen arsyet e transbordimit. Ky dokument i paraqitet menjëherë autoriteteve doganore kompetente.
3. Autoritetet doganore kompetente qe marrin kete dokument duhet te sigurohen se nuk ka pasur shkelje te karakterit doganor. Ne rast se ka pasur, ata marrin vendimet përkatëse sipas procedurave te Pjesës VIII te këtij Kodi.

Neni 56

Mjetet lundruese qe transportojnë mallra qe hyjnë ose dalin nga territori doganor i Republikës se Shqipërisë, nëpërmjet liqeneve ose lumenjve, mund te mbërrijnë vetëm ne, ose te nisen vetëm nga, pikat e autorizuara prej autoriteteve doganore. Këto mjete lundruese u nënshtrohen te njëjtave formalitete te parashikuara nga nenet 51 deri 55 te këtij Kodi.

Neni 57

Mjetet lundruese te huaja ne transit, te cilat ndalojnë ne porte shqiptare detare, liqenore ose lumore për t'u furnizuar me karburant, ushqime ose pajisje te tjera, por jo për te ngarkuar ose shkarkuar mallra, përjashtohen nga kontrolli doganor dhe vendosen vetëm nen mbikëqyrje doganore.

Neni 58

1. Mjetet lundruese shqiptare qe kryejnë shërbime te rregullta midis dy zonave doganore kufitare brenda territorit doganor shqiptar, te autorizuar për transport mallrash ose udhëtarësh, nuk paraqesin manifest te mallrave me kusht qe ato te mos jene objekt i kontrollit dhe i mbikëqyrjes doganore.
 2. Ne çdo rast autoritetet doganore, ne zonën e mbikëqyrjes doganore mund te kryejnë te gjitha kontrollet e nevojshme për verifikimin e shkeljeve te mundshme te dispozitave te këtij Kodi dhe te akteve nënligjore ne zbatim te tij.
- D. Trafiku hekurudhor

Neni 59

1. Shoqëria hekurudhore qe pranon te fusë me rruge hekurudhore ne territorin doganor te Republikës se Shqipërisë ne rruge hekurudhore mallra te shoqëruara me një dokument dorëzimi, është organi përgjegjës për kryerjen e formaliteteve doganore përkatëse.
 2. Shoqëria hekurudhore ve ne dispozicion te Administratës Doganore gjithë dokumentet e mbajtura pranë zyrës se financës, ne lidhje me mallrat e transportuara.
 3. Ne transportin e udhëtarëve me rruge hekurudhore, autoritetet doganore kryejnë te gjitha kontrollet ne pikat e kalimit te kufirit tokësor hekurudhor mbi udhëtarët dhe bagazhet e tyre, si edhe ne kabinën e drejtimit, mbi personelin dhe bagazhet e tij.
- E. Mallrat postare

Neni 60

1. Gjithë posta qe përmban dërgesa për qëllime tregtare, si dhe gjithë posta qe përfshin dërgesa me një vlere te përgjithshme për çdo dërgesë qe e kapërcen kufirin e përcaktuar ne dispozitat ne fuqi te nxjerra nga Ministri i Financave, i nënshtrohen deklarimit ne dogane.
2. Mallrat e dërguara me rruge postare midis një zyre postare te huaj dhe një zyre postare shqiptare pranohen e dërgohen nen mbikëqyrjen e autoriteteve doganore. Ne rastet e dërgesave te përshpejtuara, Drejtori i Përgjithshëm i Doganave, mund te autorizojë çlirimin e menjëhershëm te mallrave kundrejt dhënies se një garancie dhe depozitimit te një deklarate te posaçme periodike dhe përmbledhëse, sipas formës se përcaktuar nga Drejtori i Përgjithshëm i Doganave.

3. Zyrat postare duhet t'i përcjellin te gjitha ngarkesat qe përmbajnë mallra qe futen ne territorin doganor te Republikës se Shqipërisë nen mbikëqyrjen doganore, ne zyrat postare te caktuara nga autoritetet doganore për kryerjen e kontrolleve te nevojshme.
4. Dërgesat postare mbeten nen mbikëqyrjen doganore gjate gjithë kohës se plotësimit te formaliteteve doganore pranë zyrës postare.

Neni 61

Nuk i nënshtrohen deklarimit ne dogane dërgesat postare te mëposhtme:

- a) kartolinat dhe letrat qe përmbajnë vetëm mesazhe personale;
- b) materialet e botuara qe nuk u nënshtrohen detyrimeve te importit;
- c) letra te shkruara ne sistemin e leximit për te verbrit, dhe
- d) Çdo lloji dërgesë tjetër qe dërgohet me letër ose pako postare, te cilat përjashtohen nga detyrimi për t'u paraqitur ne zyrën doganore ne përputhje me nenin 42 (3) te këtij Kodi.

Neni 62

Autoritetet doganore përcaktojnë ne përputhje me kete Kod, kushtet, kufizimet dhe mënyrat sipas te cilave zbatohen masat për ushtrimin e mbikëqyrjes doganore mbi dërgesat postare qe dërgohen jashtë dhe qe janë objekt i kontrollit te autoriteteve doganore.

F. Trafiku i udhëtarëve

Neni 63

Ne funksion te këtij Kreu termi "udhëtar" do te thotë:

- A. ne hyrje
 1. Çdo person qe hyn përkohësisht ne territorin doganor te Republikës se Shqipërisë, duke mos qene normalisht banues ne kete territor, dhe
 2. Çdo person qe kthehet ne territorin doganor te Republikës se Shqipërisë, ne te cilin normalisht ai është banues, pasi ka qëndruar përkohësisht ne një vend te huaj;
- B. ne dalje
 1. Çdo person qe largohet përkohësisht nga territori doganor i Republikës se Shqipërisë, ku ai është normalisht banues, dhe
 2. Çdo person qe pas një qëndrimi te përkohshëm largohet nga territori doganor i Republikës se Shqipërisë, ku ai nuk është normalisht banues.

Neni 64

1. Gjate hyrjes ose daljes nga Republika e Shqipërisë, udhëtari duhet të deklarojë dhe me kërkesë të autoriteteve doganore, duhet të tregojë të gjitha mallrat që transporton.
2. Për të verifikuar deklarinë të cilit i referohet paragrafi 1 i këtij neni, autoritetet doganore, në qoftë se është e nevojshme, mund të kontrollojnë mallrat që transporton udhëtari.
3. Mallrat e transportuara nga korrierët diplomatike, të shoqëruara me një notë diplomatike, nuk i nënshtrohen kontrollit doganor. Gjithashtu, nuk i nënshtrohen kontrollit doganor deputetet si dhe Çdo person tjetër që me ligj i është dhënë status i veçantë, si dhe bagazhet dhe posta që u dërgohet këtyre personave. Kjo dispozitë zbatohet edhe për Çdo person tjetër që, sipas dispozitave të tjera në fuqi mund të përfitojë një përjashtim të tillë.

KREU 3 PARAQITJA E MALLRAVE NE DOGANE

Neni 65

Mallrat që sipas nenit 42(1)(a), mbërrin në zyrën doganore ose në një vend tjetër të caktuar ose miratuar nga autoritetet doganore, paraqiten në dogane, nga personi që i ka sjellë këto mallra në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë ose, kur është rasti, nga personi që ka përgjegjësinë e transportimit të mallrave pas hyrjes së tyre:

- i) kur transportohen në rrugë detare brenda dy orëve nga mbërritja, dhe
- ii) kur transportohen në rrugë të tjera të ndryshme nga ajo detare brenda një ore pas mbërritjes.

Neni 66

Neni 65 nuk përjashton zbatimin e legjislacionit në fuqi në lidhje me mallrat e transportuara nga udhëtarët.

Neni 67

Mallrat pasi të jenë paraqitur në dogane dhe me lejen e autoriteteve doganore, ato mund të kontrollohen ose mund të merren mostra, me qëllim që t'u caktohet një destinacion doganor. Kjo leje i jepet personit të autorizuar për t'u caktuar mallrave këtë destinacion, kundrejt një kërkesë me shkrim.

KREU 4
DEKLARATA PERMBLEDHESE DHE SHKARKIMI I MALLRAVE QE PARAQITEN
NE DOGANE

Neni 68

1. Pa rene ndesh me dispozitat e nenit 70, mallrat e paraqitura ne dogane sipas rregullave qe parashikon neni 65, shoqërohen nga një deklaratë përmbledhëse qe duhet te depozitohet:
 - i) kur transportohen ne rruge detare brenda dy orëve nga paraqitja e mallrave ne dogane, dhe
 - ii) kur transportohen ne rruge te tjera te ndryshme nga ajo detare brenda një ore pas paraqitjes se mallrave ne dogane.
2. Deklarata përmbledhëse depozitohet pranë autoriteteve doganore brenda afateve kohore te përcaktuara ne paragrafin 1(i) dhe (ii). Megjithatë, autoritetet doganore mund te lejojnë njëfarë kohe për depozitim e deklaratës por jo me vone se dita e pare e punës qe pason ditën e paraqitjes se mallrave ne dogane.

Neni 69

1. Deklarata përmbledhëse behet ne formën qe i korrespondon modelit te përcaktuar nga autoritetet doganore. Megjithatë, autoritetet doganore mund te lejojnë përdorimin si deklarate përmbledhëse te Çfarëdo dokumenti tregtar ose zyrtar qe përmban te dhënat e nevojshme për identifikimin e mallrave, siç parashikohet ne aktet nënligjore ne zbatim te këtij Kodi.
2. Deklarata përmbledhëse depozitohet nga:
 - a) personi qe i ka sjelle mallrat ne territorin doganor te Republikës se Shqipërisë ose nga cilido person qe merr përsipër transportimin e mallrave pas hyrjes se tyre ne kete territor; ose
 - b) personi ne emër te te cilit kane vepruar personat e përmendur ne nënparagrafin (a).

Neni 70

Pa rene ndesh me dispozitat për mallrat e importuara nga udhëtarë dhe dërgesat postare e kolipostare, autoritetet doganore mund te mos kërkojnë depozitim e një deklarate përmbledhëse, me kusht qe një gjë e tille te mos pengoje mbikëqyrjen doganore te mallrave dhe qe formalitetet e nevojshme për caktimin e destinacionit doganor te jene kryer para përfundimit te afatit te përmendur ne nenin 68.

Neni 71

1. Mallrat shkarkohen ose transbordohen nga mjetet e transportit me te cilat janë sjelle vetëm me leje te autoriteteve doganore dhe ne vendet e caktuara ose te miratuara prej tyre. Megjithatë, nuk kërkohet leje, ne rast rreziku te pashmangshëm, ku shkarkimi i

menjëhershëm i gjithë mallit ose i një pjese te tij është i domosdoshëm. Ne kete rast, njoftohen menjëherë autoritetet doganore.

2. Me qellim qe te kontrollohen mallrat dhe mjetet e transportit qe i kane sjelle ato, autoritetet doganore mund te kërkojnë ne Çdo kohe shkarkimin e shpaketimin e mallrave.
3. Kur autoritetet doganore kane dyshime se është kryer një shkelje doganore, atyre u lejohet te kontrollojnë mjetet e transportit dhe mallrat qe kane hyre ne territorin doganor te Republikës se Shqipërisë, edhe para se te jete depozituar deklarata përmbledhëse. Personi qe ka futur mallra, personi e ka marre përsipër transportin e mallrave pas hyrjes, ose deklaruesi ka te drejtën te jete i pranishëm gjate kohës qe behet kontrolli i mallrave.

Autoritetet doganore duhet t'i njoftojnë personit përkatës qe ato synojnë te kryejnë kontrole. Nëse brenda 2 orësh nga ky njoftim personi ne fjale nuk deklarone se ai do te jete i pranishëm gjate kontrollit, autoritetet doganore kryejnë kontrollin pa praninë e tij.

Neni 72

Mallrat nuk duhen lëvizur nga vendosja e tyre fillestare pa autorizimin e autoriteteve doganore.

KREU 5

DETYRIMI PER T'U CAKTUAR NJE DESTINACION DOGANOR MALLRAVE TE PARAQITURA NE DOGANE

Neni 73

Mallrave jo shqiptare te paraqitura ne dogane, duhet tu caktohet një destinacion doganor qe lejohet për këto mallra.

Neni 74

1. Kur mallrat mbulohen nga një deklarate përmbledhëse, formalitetet e nevojshme për t'u caktuar atyre një destinacion doganor duhet te kryhen brenda afateve te mëposhtme:
 - a) 10 dite nga dita kur depozitohet deklarata përmbledhëse, ne rast se mallrat janë transportuar me rruge detare;
 - b) 5 dite nga dita kur depozitohet deklarata përmbledhëse, ne rast se mallrat janë transportuar me rruge te tjera te ndryshme nga ajo detare.
2. Kur e justifikojnë rrethanat, autoritetet doganore mund te caktojnë një afat me te shkurtër ose te autorizojnë një zgjatje te afatit te përmendur ne paragrafin 1.

Megjithatë kjo zgjatje nuk duhet te tejkalojë nevojat reale që justifikohen nga rrethanat.

KREU 6 MAGAZINIMI I PERKOHSEM I MALLRAVE

Neni 75

Nga Çasti i paraqitjes së mallrave në doganë e deri në Çastin e caktimit të një destinacioni doganor për to, këto mallra kanë statusin e mallrave në magazinim të përkohshëm. Që këtu e në vijim këto mallra do të përmenden si "mallra në magazinim të përkohshëm".

Neni 76

1. Mallrat në magazinim të përkohshëm ruhen në zonë doganore ose në vende të tjera të miratuara nga autoritetet doganore, ku mund të qëndrojnë brenda afateve të përcaktuara në nenin 74.
2. Autoritetet doganore mund t'i kërkojnë mbajtësit të mallrave, paraqitjen e një garancie me qëllim që të sigurohet pagesa e Çdo borxhi doganor që mund të lindë sipas nenit 218 ose 219.

Neni 77

Pa rënë ndesh me dispozitat e nenit 67, mallrat në magazinim të përkohshëm u nënshtrohen vetëm përpunimeve të tilla, që synojnë sigurimin e ruajtjes së këtyre mallrave në gjendje të pandryshuar, pa modifikuar pamjen e jashtme ose karakteristikat teknike të tyre.

Neni 78

1. Autoritetet doganore, pa humbur kohë, marrin të gjitha masat e nevojshme, përfshirë këtu edhe shitjen e mallrave, për të rregulluar situatën e tyre, në rastet kur formalitetet e nevojshme për t'u caktuar mallrave destinacionin doganor nuk kanë filluar brenda afateve të caktuara në përputhje me nenin 74.
2. Autoritetet doganore mund të transferojnë mallrat në një vend të veçantë që është nën mbikëqyrjen e tyre, me rrezikun e me shpenzimet e mbajtësit të mallrave, derisa të rregullohet situata e mallrave.

KREU 7 DISPOZITA TË ZBATUESHME PËR MALLRAT JO SHQIPTARE QË KANË QARKULLUAR NËN REGJIMIN E TRANZITIT

Neni 79

Neni 42, me përjashtim të paragrafit 1 (a), dhe nenet 43 dhe 65 deri 78, nuk zbatohen kur mallrat e vendosura me parë nën regjimin e transitit hyjnë në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë.

Neni 80

Sapo mallrat jo shqiptare, që kanë qarkulluar nën regjimin e transitit, mbërrijnë në destinacionin e tyre në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë dhe paraqiten në doganë në përputhje me dispozitat për transitin, zbatohen nenet 68 deri tek neni 78 të Kodit.

KREU 8 DISPOZITA TË TJERA

Neni 81

Kur e kërkojnë rrethanat, në rastet e rrezikut për jetën ose shëndetin e njerëzve apo të ndotjes së mjedisit, autoritetet doganore mund të shkatërrojnë mallrat e paraqitura në doganë. Autoritetet doganore informojnë për këto mbajtësin e mallrave. Shpenzimet e shkatërrimit të mallrave paguhen nga mbajtësi i mallrave.

Neni 82

1. Kur autoritetet doganore konstatojnë se mallrat janë sjelle në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë në mënyrë të parregullt, ose i janë shmangur mbikëqyrjes doganore, autoritetet doganore marrin të gjitha masat e nevojshme, përfshirë këtu edhe shitjen e mallrave, në mënyrë që të rregullojnë situatën e tyre, përveç zbatimit të sanksioneve të parashikuara në pjesën VIII të këtij Kodi.
2. Kur mallrat jo shqiptare, që qarkullojnë nën regjimin e transitit, mbërrijnë në destinacion në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë parregullsisht, ose i janë shmangur mbikëqyrjes doganore, autoritetet doganore marrin të gjitha masat e nevojshme, përfshirë këtu edhe shitjen e mallrave, në mënyrë që të rregullojnë situatën e tyre, përveç zbatimit të sanksioneve të parashikuara në pjesën VIII të këtij Kodi.
3. Kufizimi ose licencimi i importeve, eksporteve ose tranzitimit të mallrave të veçante me qëllim mbrojtjen e interesave ekonomike e publike mund të bëhet me vendim të Këshillit të Ministrave.
4. Autoritetet doganore me kërkesë të zotëruesit të një marke fabrikimi ose licence prodhimi, ose edhe të drejtave të tjera të specifikuar në aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi, mund të ndalojnë vënien në qarkullim të lire, eksportimin, riekportimin dhe vendosjen në një regjim të caktuar pezullues mallrat e njohura si të falsifikuara ose pirate, sipas procedurave të parashikuara në aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi.

P J E S A I V

DESTINACIONI DOGANOR

KREU 1 DISPOZITA TE PERGJITHSHME Neni 83

1. përveç rasteve kur me vendim të Këshillit të Ministrave është parashikuar ndryshe, mallrave mund t'u jepet, në Çdo kohë dhe sipas kushteve të përcaktuara, një destinacion doganor, pavarësisht nga lloji ose sasia, vendi i origjinës, ose destinacioni.
2. Paragrafi 1 nuk përjashton zbatimin e ndalimeve, të vendosura nga Këshilli i Ministrave, ose të kufizimeve të justifikuar nga motive të moralit publik, të politikave publike ose të sigurimit publik, të mbrojtjes së shëndetit e të jetës së njerëzve, të kafshëve ose të bimëve, të mbrojtjes së pasurisë kombëtare me vlera artistike, historike ose arkeologjike ose të mbrojtjes së pronësisë industriale e tregtare.

KREU 2 REGJIMET DOGANORE

Seksioni 1 Vendosja e mallrave nën një regjim doganor

Neni 84

1. Te gjitha mallrat që duhet të vendosen nën një regjim doganor duhet të mbulohen nga një deklaratë për këtë regjim doganor brenda afateve të përcaktuara në nenin 74.
2. Mallrat shqiptare të deklaruara për eksport, përpunim pasiv, transit ose regjim magazinimi doganor, i nënshtrohen mbikëqyrjes doganore nga Çasti i pranimi të deklaratës doganore deri në Çastin e daljes nga territori doganor i Republikës së Shqipërisë, ose deri sa asgjësohen ose deklarata doganore cilësohet e pavlefshme.

Neni 85

Ne aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi ose me dispozita të nxjerra nga Ministri i Financave, me propozim të Drejtorit të Përgjithshëm të Doganave, përcaktohen rregulla të veçanta për kompetencat e autoriteteve doganore e të zyrave të ndryshme doganore, duke mbajtur parasysh natyrën e mallrave dhe regjimet doganore nën të cilat këto mallra duhet të vendosen.

Neni 86

Deklarimi në dogane duhet të bëhet:

- a) me shkrim; ose

- b) duke përdorur tekniken e përpunimit të të dhënave kur një gjë e tillë parashikohet me dispozita të posaçme; ose
- c) nëpërmjet një deklarimi gojor; ose përmes çdo veprimi tjetër me ane të të cilit personi përgjegjës për mallrat shpreh dëshirën e tij për t'i vendosur ato nën një regjim doganor, nëse një mundësi e tillë parashikohet në aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi.

A. Deklarata me shkrim

Neni 87

1. Deklarata me shkrim bëhet sipas një formulari që i korrespondon modelit zyrtar të përpiluar për këtë qëllim. Ajo duhet të nënshkruhet dhe të përmbajë të gjitha të dhënat e nevojshme për zbatimin e dispozitave që rregullojnë regjimin doganor për të cilin mallrat janë deklaruar.
2. Deklarata duhet të shoqërohet me të gjitha dokumentet e kërkuara për zbatimin e dispozitave që rregullojnë regjimin doganor për të cilin mallrat janë deklaruar.

Neni 88

Deklaratat që plotësojnë kërkesat e parashikuara në nenin 87 pranohen nga autoritetet doganore menjëherë, me kusht që mallrat të cilave ato u referohen të jenë paraqitur në dogane.

Neni 89

1. Pa rënë ndesh me nenin 17, deklarata doganore mund të bëhet nga Çdo person që është në gjendje të paraqesë ose që bën të mundur paraqitjen e mallrave pranë autoriteteve doganore kompetente, së bashku me të gjitha dokumentet e kërkuara për zbatimin e dispozitave mbi regjimin doganor për të cilin mallrat janë deklaruar.
2. Megjithatë,
 - a) kur pranimi i një deklarate doganore sjell si pasoje detyrime të veçanta mbi një person të caktuar, deklarata duhet bërë nga vete personi ose nga ai person që vepron për llogari të tij;
 - b) deklaruesi duhet të jetë i vendosur në Republikën e Shqipërisë. Megjithatë, kushti që lidhet me vendosjen në Republikën e Shqipërisë nuk zbatohet për personat të cilët bëjnë deklarate për mallra që kalojnë transit nëpër territorin doganor të Republikës së Shqipërisë me destinacion një vend të tretë, ose që bëjnë deklarate lejimi të përkohshëm.
3. Paragrafi 2(b) nuk përjashton zbatimin e marrëveshjeve dypalëshe midis Republikës së Shqipërisë dhe një vendi tjetër ose një grupi vendesh, në bazë të të cilave shtetasit e këtyre vendeve mund të bëjnë deklarata doganore në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë.

Neni 90

1. Me kërkesën e tij, deklaruesi mund të lejohet nga autoritetet doganore të korrigojë një ose me shumë të dhëna të deklaratës, pasi ajo të jete pranuar nga dogana. Korrigjimi nuk duhet të beje deklaratën të zbatueshme për mallra të ndryshme nga ato që janë deklaruar fillimisht në të.
2. Megjithatë, asnjë korrigjim nuk lejohet, kur autorizimi kërkohet pasi autoritetet doganore:
 - a) kanë njoftuar deklaruesin që do të kontrollojnë mallrat; ose,
 - b) kanë arritur në përfundimin që të dhënat në fjale janë të pasakta; ose,
 - c) kanë çliruar mallrat.

Neni 91

1. Me kërkesë të deklaruesit, autoritetet doganore e shpallin të pavlefshme deklaratën doganore të pranuar me pare, kur deklaruesi paraqet prova që mallrat ishin deklaruar gabimisht për regjimin doganor të treguar në deklarate ose kur, për shkak të rrethanave të veçanta, nuk justifikohet me vendosjen e mallrave në regjimin doganor të treguar në deklarate. Megjithatë, kur autoritetet doganore e kanë informuar deklaruesin se do të kontrollojnë mallrat, kërkesa e anulimit të deklaratës nuk pranohet deri në përfundimin e kontrollit.
2. Pasi mallrat të jete çliruar, deklarata nuk mund të behet e pavlefshme, me përjashtim të rasteve të parashikuara në aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi.
3. Pavlefshmëria e deklaratës nuk bie ndesh me zbatimin e sanksioneve të parashikuara në Pjesën VIII të këtij Kodi.

Neni 92

Përveç rasteve kur parashikohet ndryshe, data e pranimit të deklaratës nga autoritetet doganore përdoret si date e zbatimit të të gjitha dispozitave që lidhen me regjimet doganore për të cilët mallrat janë deklaruar.

Neni 93

Për të kryer verifikimin e deklaratave të pranuar, autoritetet doganore mund:

- a) të shqyrtojnë dokumentet në mbështetje të deklaratës dhe dokumentet shoqëruese. Autoritetet doganore mund t'i kërkojnë deklaruesit të paraqesë dokumente të tjera për të verifikuar saktësinë e të dhënave të deklaratës;
- b) të kontrollojnë mallrat dhe të marrin mostra për analiza ose për ekzaminime me të hollësishme.

Neni 94

1. Transporti i mallrave për ne vendin ku do të kryhet kontrolli ose ku do të merren mostrat e ku kryhen të gjitha trajtimet e nevojshme për kontrollin ose marrjen e mostrave, behet nga deklaruesi ose nën përgjegjësinë e tij. Shpenzimet e rastit janë në ngarkim të deklaruesit.
2. Deklaruesi gëzon të drejtën të jete i pranishëm gjatë kontrollit të mallrave dhe marrjes së mostrave. Kur e shohin të arsyeshme, autoritetet doganore i kërkojnë deklaruesit të jete i pranishëm ose i përfaqësuar gjatë kontrollit të mallrave ose marrjes së mostrave, për t'u dhënë atyre ndihmën e nevojshme për lehtësimin e proceseve të mësipërme.

Neni 95

1. Rezultati i kontrollit të pjesshëm të mallrave, që përfshihen në deklaratën doganore, merret i mirëqenë për të gjithë mallin e përfshirë në atë deklaratë. Megjithatë, deklaruesi mund të kërkojë kontroll të mëtejshëm të mallrave, nëse mendon që rezultatet e kontrollit të pjesshëm nuk janë të vlefshme për pjesën tjetër të mallit të deklaruar.
2. Për qëllim të zbatimit të paragrafit 1, kur formulari i deklaratës mbulon dy ose më shumë artikuj, të dhënat që lidhen me secilin nga artikujt, konsiderohen si pjesë përbërëse e një deklaratë doganore me vete.

Neni 96

Rezultatet e verifikimit të deklaratës përdoren për zbatimin e dispozitave që rregullojnë regjimin doganor nën të cilin mallrat janë vendosur.

Neni 97

1. Autoritetet doganore marrin masat e nevojshme për të identifikuar mallrat, kur një identifikim i tillë është i nevojshëm për të garantuar respektimin e kushteve të regjimit doganor në të cilin mallrat janë deklaruar.
2. Shenjat identifikuese të vendosura mbi mallrat ose mjetet e transportit, mund të hiqen ose të shkatërrohen vetëm nga autoritetet doganore ose me autorizimin e tyre, me përjashtim të rastit kur, si rezultat i rrethanave të paparashikuara ose i një fuqie madhore, heqja ose shkatërrimi i tyre është i domosdoshëm për të garantuar mbrojtjen e mallrave ose të mjeteve të transportit.

Neni 98

1. Pa rënë ndesh me nenin 99, kur kushtet për vendosjen e mallrave nën regjimin në fjalë janë plotësuar dhe në qofte se mallrat nuk i nënshtrohen ndonjë mase ndaluese ose kufizuese, autoritetet doganore çlirojnë mallrat sapo të jenë verifikuar të dhënat në deklaratën doganore.

2. Te gjitha mallrat e mbuluara nga e njëjta deklaratë doganore çlirohen në të njëjtën kohë. Për zbatimin e këtij paragrafi, kur një deklaratë doganore mbulon dy ose më shumë artikuj, të dhënat që lidhen me secilin nga artikujt, konsiderohen si pjesë përbërëse e një deklaratë me vete.

Neni 99

1. Kur nga pranimi i një deklaratë doganore lind një borxh doganor, mallrat e mbuluara nga deklarata nuk çlirohen pa u paguar ose pa u garantuar me parë borxhi doganor. Megjithatë, pa rënë ndesh me paragrafin 2, kjo dispozitë nuk zbatohet për regjimin e lejimit të përkohshëm me përjashtim të pjesës nga detyrimet e importit.
2. Kur, në zbatim të dispozitave që rregullojnë regjimin doganor për të cilin mallrat janë deklaruar autoritetet doganore kërkojnë dhënien e një garancie, mallra në fjale nuk çlirohen për atë regjim doganor derisa të jete dhënë garancia.

Neni 100

Autoritetet doganore marrin të gjithë masat e nevojshme, përfshirë konfiskimin dhe shitjen, për mallrat që:

- a) nuk mund të çlirohen sepse:
 - i) nuk është bërë e mundur kryerja ose vazhdimi i kontrollit të mallrave brenda afateve të parashikuara nga autoritetet doganore për arsye që kanë të bëjnë me deklaruesin; ose,
 - ii) nuk janë paraqitur dokumentet që duheshin paraqitur përpara se mallrat mund të vendosen nën regjimin doganor të kërkuar; ose
 - iii) nuk është kryer apo nuk është garantuar brenda afateve të parashikuara, pagesa e garancisë në lidhje me detyrimet e importit ose të eksportit, sipas rastit, e cila duhet kryer ose garantuar; ose
 - iv) u nënshtrohen masave ndaluese ose kufizuese;
- b) nuk janë tërhequr brenda 10 ditëve nga data e çlirimit të tyre.

B. Deklarata të tjera

Neni 101

Kur deklarata doganore bëhet nëpërmjet një teknike përpunimi të dhënash, për qëllimin e nenit 86 (b), ose nëpërmjet çdo veprimi tjetër për qëllimin e nenit 86 (c), zbatohen mutatis mutandis (duke bërë ndryshimet përkatëse) nenet 87 deri 100, pa rënë ndesh me parimet e shprehura në këto dispozita.

C. Shqyrtimi i deklaratës pas çlirimit të mallrave

Neni 102

1. Autoritetet doganore me nismën e tyre ose me kërkesë të deklaruesit mund të korrigjojnë deklaratën doganore pas çlirimit të mallrave.

2. Autoritetet doganore, pasi te kenë lejuar çlirimin e mallrave dhe me qellim qe te sigurohen për saktësinë e te dhënave te deklaratës doganore, mund te verifikojnë dokumentet tregtare dhe te dhënat qe lidhen me veprimet e importit e te eksportit, si dhe veprimet e mëtejshme tregtare qe kane te bëjnë me këto mallra. Ky verifikim mund te kryhet ne ambientet e deklaruesit ose te çdo personi, drejtpërdrejt ose tërthorazi, te përfshirë ne veprimet e mësipërme për arsye te veprimtarisë se tij profesionale, ose te çdo personi tjetër ne zotërim te te cilit janë dokumentet e te dhënat e mësipërme për qëllime tregtie. Autoritetet doganore mund te kontrollojnë edhe mallrat, kur paraqitja ne dogane e tyre është ende e mundur.
3. Kur rishikimi i deklaratës doganore ose verifikimi i saj pas çlirimit te mallrave tregon se dispozitat për regjimet doganore ne fjale janë zbatuar ne baze informacionesh te pasakta e te paplota, autoritetet doganore, veç zbatimit te sanksioneve te parashikuara ne pjesën VIII te këtij Kodi, marrin ne përputhje me dispozitat ne fuqi, masat e nevojshme për te rregulluar situatën, duke u mbështetur ne informacionin e ri qe disponojnë.

Seksioni 2 Vendosja ne qarkullim te lire

Neni 103

1. Vendosja ne qarkullim te lire u jep mallrave jo shqiptare statusin doganor te mallrave shqiptare.
2. Kjo sjell zbatimin e masave te politikës tregtare, kryerjen e formaliteteve te tjera te parashikuara për importimin e mallrave si edhe pagesën e detyrimeve te importit.

Neni 104

Kur një dërgesë përbëhet nga mallra me klasifikim tarifor te ndryshëm dhe trajtimi i secilit prej tyre sipas klasifikimit te duhur për te përgatitur deklaratën sjell si pasoje një pune te madhe e shpenzime te tepruara ne krahasim me detyrimet e importit qe duhen paguar, autoritetet doganore, me kërkesë te deklaruesit mund te bien dakord qe detyrimet e importit te paguhen mbi te gjithë ngarkesën ne baze te klasifikimit tarifor te mallrave qe kane nivelin me te larte te detyrimit te importit.

Neni 105

1. Mallrat e vendosura ne qarkullim te lire, me një nivel te reduktuar ose zero te detyrimeve te importit, për arsye te përdorimit te veçante te tyre, do te mbeten nen mbikëqyrjen doganore. Kjo mbikëqyrje përfundon kur kushtet për përfitimin e nivelit te reduktuar ose zero te detyrimeve pushojnë se ekzistuari, kur mallrat eksportohen ose asgjësohen, ose kur lejohet përdorimi i mallrave për qëllime te ndryshme nga ato te parashikuara për zbatimin e nivelit te reduktuar ose zero te detyrimit, me kusht qe te paguhen detyrimet përkatëse.
2. Nenet 111 dhe 113 zbatohen mutatis mutandis për mallrat e përmendura ne paragrafin 1.

Neni 106

Mallrat e vendosura ne qarkullim te lire humbasin statusin doganor te mallrave shqiptare kur:

- a) deklarata doganore për vendosjen e mallrave ne qarkullim te lire behet e pavlefshme pas çlirimit te mallrave, ne përputhje me nenin 91; ose
- b) detyrimet e importit qe duhen paguar për këto mallra janë rimbursuar ose shuar:
 - i) nen regjimin e përpunimit aktiv ne formën e sistemit me rimbursim; ose
 - ii) lidhur me mallrat me defekte, te cilat nuk u përgjigjen kushteve te kontratës sipas nenit 251; ose
 - iii) ne situata si ato te përmendura ne nenin 252, kur rimbursimi ose shuarja është e kushtëzuar nga eksportimi ose riekportimi i mallrave ose nga dhënia e një destinacioni doganor te barazvlefshem.

S e k s i o n i 3

Regjimet pezulluese dhe regjimet doganore ekonomike

A. Dispozita te përbashkëta për disa regjime

Neni 107

1. Ne nenet 108 deri 113:
 - a) për mallrat jo shqiptare shprehja "regjim pezullues" zbatohet ne regjimet e mëposhtme:
 - i) transit;
 - ii) magazinim doganor;
 - iii) përpunim aktiv ne sistemin me pezullim;
 - iv) përpunim nen kontroll doganor;
 - v) lejim i përkohshëm;
 - b) shprehja "regjime doganore ekonomike", zbatohet ne regjimet e mëposhtme:
 - i) magazinim doganor;
 - ii) përpunim aktiv;
 - iii) përpunim nen kontroll doganor;
 - iv) lejim i përkohshëm;
 - v) përpunim pasiv.
2. Me "mallra importi" kuptohen mallrat e vendosura nen një regjim pezullues dhe mallrat te cilat duke qene te vendosura nen regjimin e përpunimit aktiv ne formën e sistemit me rimbursim, i kane përmbushur formalitetet për vendosjen ne qarkullim te lire dhe formalitetet e parashikuara ne nenin 146.

3. Me "mallra ne gjendje te pandryshuar" kuptohen mallra te cilat ne kushtet e regjimit te përpunimit aktiv ose te përpunimit nen kontroll doganor nuk kane pësuar asnjë forme përpunimi.

Neni 108

Përdorimi i çdo regjimi doganor ekonomik kushtëzohet nga lëshimi i autorizimit përkatës prej autoriteteve doganore.

Neni 109

Pa rene ndesh me kushtet specifike shtese qe rregullojnë regjimin përkatës, autorizimi i përmendur ne nenin 108 dhe ai i përmendur ne nenin 123 jepet vetëm:

- a) për personat qe ofrojnë te gjitha garancitë e nevojshme për kryerjen si duhet te operacioneve;
- b) kur autoritetet doganore mund te mbikëqyrin e kontrollojnë regjimin.

Neni 110

1. Autorizimi përcakton kushtet ne te cilat zbatohet regjimi përkatës.
2. Mbajtësi i autorizimit duhet te njoftoje autoritetet doganore për te gjithë faktorët qe lindin pas dhënies se autorizimit dhe qe mund te ndikojnë ne vazhdimësinë ose përmbajtjen e tij.

Neni 111

1. Autoritetet doganore mund te kushtëzojnë vendosjen e mallrave nen një regjim pezullues, me depozitimin e një garancie qe te siguroje se çdo borxh doganor, qe mund te linde ne lidhje me ato mallra, do te paguhet.
2. Dispozitat e posaçme qe kane te bëjnë me dhënien e një garancie për regjime pezulluese te caktuara përcaktohen ne aktet nënligjore ne zbatim te këtij Kodi.

Neni 112

1. Një regjimi ekonomik pezullues përfundon, kur mallrave, ose produkteve kompensuese apo te përpunuara, te vendosura nen kete regjim, u jepet një destinacion i ri doganor.
2. Autoritetet doganore marrin te gjitha masat e nevojshme për te rregulluar situatën e mallrave lidhur me te cilat regjimi ne fjale nuk është mbyllur sipas kushteve te parashikuara.

Neni 113

Te drejtat dhe detyrimet e mbajtësit të një regjimi doganor ekonomik mund t'i transferohen me pas, në bazë të kushteve të vendosura nga autoritetet doganore, personave të tjerë të cilët përmbushin të gjitha kushtet e nevojshme për të përfituar nga regjimi në fjalë.

B. Transiti

I. Dispozita të përgjithshme Neni 114

1. Regjimi i transitit lejon lëvizjen nga një pikë në tjetrën, brenda territorit doganor të Republikës së Shqipërisë të:
 - a) mallrave jo shqiptare, pa ia nënshtruar këto mallra detyrimeve të importit dhe detyrimeve të tjera ose masave të politikës tregtare;
 - b) mallrave shqiptare, të cilat u nënshtrohen masave për eksportimin e tyre drejt vendeve të tjera dhe për të cilat janë kryer formalitetet përkatëse doganore për eksport.
2. Lëvizja, siç përmendet në paragrafin 1, kryhet:
 - a) nën regjimin e transitit; ose
 - b) kur mbulohet nga një Carnet TIR (Konventa TIR) në qoftë se kjo lëvizje:
 - i) ka filluar ose duhet të përfundojë jashtë territorit doganor të Republikës së Shqipërisë;
 - ii) lidhet me dërgesa mallrash që duhen shkarkuar në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë dhe të cilat transportohen së bashku me mallra të destinuara të shkarkohen në një vend tjetër; ose
 - c) kur mbulohet nga një Carnet ATA (Konventa ATA) i përdorur si dokument transiti; ose
 - d) me poste (përfshirë paket postare).
3. Regjimi i transitit zbatohet pa rënë ndesh me dispozitat e veçanta të zbatueshme për lëvizjen e mallrave të vendosura nën një regjim doganor ekonomik.

Neni 115

Regjimi i transitit përfundon kur mallrat dhe dokumentet përkatëse i paraqiten zyrës doganore të destinacionit në përputhje me dispozitat e regjimit në fjalë.

II. Dispozita të veçanta lidhur me transitin

Neni 116

Regjimi i transitit zbatohet mbi mallrat që kalojnë nëpër territorin e një vendi tjetër, vetëm në qoftë se:

- a) një gjë e tillë është parashikuar në një marrëveshje ndërkombëtare; ose

- b) transportimi i mallrave neper atë vend mbulohet nga një dokument transporti i vetëm, i hartuar ne territorin doganor te Republikës se Shqipërisë; ne kete rast realizimi i këtij regjimi pezullohet ne territorin e vendit tjetër.

Neni 117

1. Pa rene ndesh me nenin 118, personi përgjegjës duhet te japë një garanci, qe te siguroje pagesën e çdo borxhi doganor ose te detyrimeve te tjera qe mund te lindin ne lidhje me mallrat.
2. Përveç rasteve qe përcaktohen, kur është e nevojshme, me dispozita te Ministrit te Financave, nuk ka nevojje te paraqitet garanci për:
 - a) udhëtime ne rruge detare dhe ajrore;
 - b) transport me tubacione;
 - c) operatione te kryera nga shoqëri hekurudhore publike.

Neni 118

1. Autoritetet doganore mund t'i lejojnë te mos japë garanci për veprimet e transitit qe kryen çdo personi, qe plotëson kushtet e parashikuara ne paragrafin 2, pa cenuar kufizimet e parashikuara ne paragrafin 3.
2. Lejohen te mos japin garanci, siç përmendet ne paragrafin 1, vetëm personat qe:
 - a) janë te vendosur ne Republikën e Shqipërisë;
 - b) përdorin rregullisht regjimin e transitit;
 - c) gëzojnë një gjendje financiare te tille qe i lejon te respektojnë detyrimet qe kane;
 - d) nuk kane kryer asnjë shkelje te ligjeve doganore ose fiskale; dhe
 - e) ne përputhje me formularin model te përcaktuar, marrin përsipër te paguajnë qe ne kërkesën e pare me shkrim te autoriteteve doganore, çdo shume te kërkuar lidhur me veprimet e tyre te transitit.
3. Heqja e detyrimit për te dhënë garanci ne përputhje me paragrafët 1 dhe 2, nuk zbatohet ne rastin e veprimeve te transitit qe lidhen me mallrat e mëposhtme:
 - a) me vlere te përgjithshme me te madhe se shuma e caktuar ne përputhje me aktet nënligjore ne zbatim te këtij Kodi; ose
 - b) qe paraqesin rrezik te larte persa i takon nivelit te detyrimeve te importit, te cilave u nënshtrohen ne Republikën e Shqipërisë.
4. Drejtoria e Përgjithshme e Doganave, e cila jep te drejtën për te mos dhënë garancinë, duhet t'i lëshojë çdo personi qe e fiton kete te drejte një ose me shume kopje te autorizimit me te cilin hiqet detyrimi i dhënies se garancisë.

Neni 119

1. Përgjegjësi kryesor është mbajtësi i regjimit të transitit. Ai mban përgjegjësi për:
 - a) paraqitjen e mallrave të paprekura në zyrën doganore të destinacionit, brenda afatit të caktuar kohor dhe duke respektuar masat që marrin autoritetet doganore për të siguruar identifikimin e mallrave;
 - b) respektimin e dispozitave që lidhen me regjimin e transitit.
2. Pavarësisht nga detyrimet e përgjegjësit kryesor sipas paragrafit 1, transportuesi ose marrësi i mallrave, të cilët janë në dijeni që mallrat po qarkullojnë nën regjimin e transitit, janë gjithashtu përgjegjës për paraqitjen e mallrave të paprekura në zyrën doganore të destinacionit, brenda afatit të caktuar kohor dhe duke respektuar masat që marrin autoritetet doganore për të siguruar identifikimin e mallrave.

Neni 120

1. Rregulla të hollësishme për funksionimin e këtij regjimi dhe përjashtimet përkatëse, përcaktohen në aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi.
2. Me kusht që të garantohet zbatimi i masave që parashikohen me ligj për mallrat, Ministri i Financave ka të drejtë, në rrethana të caktuara, të vendosë procedurë të thjeshtuara për mallrat që nuk do të qarkullojnë në territorin e një vendi tjetër.

C. Magazinimi doganor

Neni 121

1. Regjimi i magazinimit doganor lejon ruajtjen në një magazinë doganore:
 - a) të mallrave jo shqiptare, pa iu nënshtruar ato detyrimeve të importit ose masave të politikës tregtare;
 - b) të mallrave shqiptare, kur dispozitat në fuqi që rregullojnë fusha të veçanta parashikojnë që vendosja e tyre në magazinat doganore kërkon zbatimin e masave që normalisht lidhen me eksportin e këtyre mallrave.
2. Me "magazinë doganore" kuptohet Çdo vend i miratuar e i mbikëqyrur nga autoritetet doganore, ku mallrat mund të magazinohen sipas kushteve të përcaktuara.
3. Rastet kur mallrat e përmendura në paragrafin 1 mund të vendosen në regjimin e magazinimit doganor pa u ruajtur në një magazinë doganore, përcaktohen me vendim të veçantë të Ministrit të Financave.

Neni 122

1. Një magazinë doganore mund të jetë publike ose private:
 - a) me "magazinë publike" kuptohet një magazinë doganore që mund të përdoret nga Çdo person për ruajtjen e mallrave;

- b) me "magazine private" kuptohet një magazine doganore e destinuar vetëm për magazinimin e mallrave nga administruesi i magazinës.
- 2. "Administrues i magazinës" është personi i autorizuar nga autoritetet doganore për të administruar magazinën doganore.
- 3. "Depozituesi" është personi i cili mban të gjitha detyrimet që rrjedhin nga deklarata doganore e vendosjes së mallrave nën regjim magazinimi doganor, ose të cilit i janë transferuar të drejtat dhe detyrimet e një personi të tillë.

Neni 123

- 1. Administrimi i magazinës doganore i nënshtrohet lëshimit të një autorizimi nga autoritetet doganore, me përjashtim të rastit kur këto autoritete e administrojnë vetë magazinën doganore.
- 2. Çdo person që dëshiron të administrojë një magazine doganore duhet të bëjë një kërkesë me shkrim, e cila përmban informacionin e kërkuar për lëshimin e autorizimit, duke treguar veçanërisht se ekziston një nevojë ekonomike për magazinimin e mallrave. Autorizimi përcakton kushtet për administrimin e magazinës doganore.
- 3. Autorizimi u lëshohet vetëm personave të vendosur në Republikën e Shqipërisë.

Neni 124

Administruesi i magazinës ka përgjegjësi për sa vijon:

- a) të sigurojë që mallrat, gjatë kohës që janë në magazinën doganore, të mos i shmangen mbikëqyrjes doganore;
- b) të plotësojë detyrimet që lindin nga magazinimi i mallrave që ndodhen nën regjimin e magazinimit doganor; dhe
- c) të respektojë të gjitha kushtet e veçanta të specifikuar në autorizim.

Neni 125

- 1. Duke anashkaluar nenin 124, kur autorizimi ka të bëjë me një magazine publike, në autorizim mund të parashikohet që përgjegjësitë e përmendura në nenin 124 (a) dhe/ose (b), bien tërësisht mbi depozituesin.
- 2. Depozituesi është në çdo kohë përgjegjës për plotësimin e detyrimeve që lindin nga vendosja e mallrave nën regjimin e magazinimit doganor.

Neni 126

Te drejtat dhe detyrimet e administratorit të magazinës, me miratimin e autoriteteve doganore, mund t'i transferohen një personi tjetër.

Neni 127

Pa rene ndesh me nenin 111, autoritetet doganore mund t'i kërkojnë administruesit të magazinës të paraqesë një garanci lidhur me përgjegjësitë e përcaktuara në nenin 124.

Neni 128

1. Personi i caktuar nga autoritetet doganore mban regjistër të magazinimit të të gjitha mallrave të vendosura nën regjimin e magazinimit doganor, në formën e miratuar nga këto autoritete.
2. Pa rene ndesh me nenin 109, autoritetet doganore mund të mos mbajnë regjistrin e magazinimit të mallrave nëse përgjegjësitë të cilave u referohet neni 124(a) dhe/ose (b) bien ekskluzivisht mbi depozituesin dhe mallrat janë vendosur në këte regjim në bazë të një deklarate me shkrim që është pjesë përbërëse e procedurës normale.

Neni 129

1. Kur ekziston një nevojë ekonomike dhe nuk cenohet mbikëqyrja doganore, autoritetet doganore mund të lejojnë që:
 - a) mallra shqiptare, të ndryshme prej atyre të përmendura në nenin 121(1)(b), të ruhen në ambientet e magazinës doganore;
 - b) mallrat jo shqiptare të përpunohen në ambientet e magazinës doganore, nën regjimin e përpunimit aktiv, duke iu nënshtuar kushteve të përcaktuara prej këtij regjimi. Formalitetet që mund të mos kryhen në një magazinë doganore, përcaktohen në aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi;
 - c) mallrat jo shqiptare, të përpunohen në ambientet e një magazine doganore, nën regjimin e përpunimit nën kontroll doganor, duke iu nënshtuar kushteve të përcaktuara nga ky regjim. Formalitetet që mund të mos kryhen në një magazinë doganore përcaktohen në aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi.
2. Në rastet e përmendura në paragrafin 1, mallrat nuk i nënshtohen regjimit të magazinimit doganor.
3. Autoritetet doganore mund të kërkojnë që mallrat e përmendura në paragrafin 1 të shënohen në regjistrin e magazinës sipas nenit 128.

Neni 130

Mallrat e vendosura në regjim magazinimi doganor, shënohen në regjistrin e magazinës, sipas nenit 128, që në Çastin kur ato futen në magazinën doganore.

Neni 131

1. Mallrat mund të qëndrojnë nën regjimin e magazinimit doganor për një periudhë deri në 12 muaj. Autoritetet doganore, me kërkesë të depozituesit, mund të pranojnë një zgjatje të afatit deri në 12 muaj të tjerë.

2. Megjithatë, kur rrethana të jashtëzakonshme e kërkojnë, autoritetet doganore mund të vendosin, brenda kufijsh kohore të arsyeshëm, një afat më të shkurtër, gjatë të cilit depozituesi duhet t'u caktojë mallrave një destinacion të ri doganor.

Neni 132

1. Mallrat e importit mund të pësojnë trajtime të ndryshme me qëllim ruajtjeje, përmirësimi të pamjes së jashtme ose të cilësisë së tregimit ose për t'i përgatitur ato për shpërndarje ose rishitje.
2. Lista e mënyrave të trajtimit, të përmendura në paragrafin e mësipërm, përfshihet në aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi. Ministri i Financave ka të drejtë të bëjë Çdo ndryshim të nevojshëm në këto liste.
3. Mënyrat e trajtimit të përmendura në paragrafin 1 duhet të autorizohen që me pare nga autoritetet doganore, të cilat përcaktojnë edhe kushtet në të cilat ato mund të kryhen.

Neni 133

1. Kur e kërkojnë rrethanat, mallrat e vendosura nën regjim magazinimi doganor, mund të zhvendosen përkohësisht nga magazina doganore. Kjo zhvendosje bëhet me autorizim paraprak të autoriteteve doganore, të cilat përcaktojnë kushtet për kryerjen e saj.
2. Në kohën që janë jashtë magazinës doganore, mallrat mund t'u nënshtrohen mënyrave të trajtimit të përmendura në nenin 132 sipas kushteve të përcaktuara në këto nen.

Neni 134

Autoritetet doganore mund të lejojnë që mallrat, e vendosura nën regjimin e magazinimit doganor të transferohen nga një magazine doganore në një tjetër.

Neni 135

1. Kur lind një borxh doganor lidhur me mallrat e importit dhe vlera doganore e këtyre mallrave bazohet në Çmimin realisht të paguar ose që duhet paguar, i cili përfshin shpenzimet e magazinimit e të ruajtjes së mallrave gjatë vendosjes së tyre në magazine, këto shpenzime nuk është e nevojshme të përfshihen në vlerën doganore, në rast se janë treguar veçmas nga Çmimi realisht i paguar ose që duhet paguar për këto mallra.
2. Në rast se mallrat në fjale u janë nënshtuar mënyrave të zakonshme të trajtimit për qëllimin e nenit 132, lloji i mallrave, vlera doganore dhe sasia që merret parasysht për përcaktimin e shumës së detyrimeve të importit, me kërkesë të deklaruesit janë ato që do të ishin marre parasysht për mallrat në kohën e përmendur në nenin 229, nëse këto mallra nuk do t'i ishin nënshtuar këtij trajtimi.

3. Megjithatë, ne aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi përcaktohen raste në të cilat mund të kete, nëse është e nevojshme, anashkalime nga paragrafi 2 i këtij neni.

D. Përpunimi aktiv

I. Dispozita të përgjithshme

Neni 136

1. Pa rënë ndesh me nenin 137, regjimi i përpunimit aktiv lejon që mallrat e përmendura më poshtë të përdoren në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë, në një ose me shumë operacione përpunimi:
- a) mallrat jo shqiptare të destinuar për t'u rieksportuar nga territori doganor i Republikës së Shqipërisë në formën e produkteve kompensuese, pa iu nënshtruar detyrimeve të importit ose masave të politikës tregtare;
 - b) mallrat e vendosura në qarkullim të lire, me rimbursim ose shuarje të detyrimeve të importit që duhen paguar për këto mallra, nëse ato eksportohen jashtë territorit doganor të Republikës së Shqipërisë në formën e produkteve kompensuese.
2. Shprehjet e mëposhtme nënkuptojnë:
- a) "sistem me pezullim": masat lehtësuese të regjimit të përpunimit aktiv për rieksportimin siç është parashikuar në paragrafin 1(a);
 - b) "sistem me rimbursim": masat lehtësuese të regjimit të përpunimit aktiv për rieksportimin siç është parashikuar në paragrafin 1(b);
 - c) "operacione përpunimi":
 - i) punimin e mallrave, duke përfshirë montimin, bashkimin, ose përshtatjen me mallra të tjera;
 - ii) përpunimin e mallrave;
 - iii) riparimin e mallrave, duke përfshirë ndreqjen dhe rregullimin e tyre;dhe
 - iv) përdorimin e disa mallrave, të përcaktuara në aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi, të cilat nuk gjenden në produktet kompensuese, por që lejojnë ose lehtësojnë prodhimin e këtyre produkteve, edhe sikur ato të jenë përdorur tërësisht ose pjesërisht gjatë procesit të punës;
 - d) "produkte kompensuese": të gjitha produktet që rezultojnë nga operacionet e përpunimit;
 - e) "koeficienti i shfrytëzimit": sasia ose përqindja e produkteve kompensuese të përfutuara nga përpunimi i një sasive të caktuar mallrash të importuara.

II. Dhënia e autorizimit

Neni 137

Autorizimi lëshohet me kërkesë të personit që kryen operacionet e përpunimit ose që bëjnë të mundur kryerjen e tyre.

Neni 138

Autorizimi lëshohet vetëm:

- a) për persona të vendosur në Republikën e Shqipërisë. Megjithatë, autorizimi mund t'u lëshohet edhe personave të vendosur jashtë vendit, përsa u përket importeve të një natyre jo tregtare;
- b) kur pa rënë ndesh me përdorimin e mallrave të përmendura në nenin 136 (2)(c)(iv), mallrat e importit mund të identifikohen në produktet kompensuese;
- c) kur regjimi i përpunimit aktiv mund të ndihmojë në krijimin e kushteve me të favorshme për eksportin ose riekспортin e produkteve kompensuese, me kusht që interesat thelbësore të prodhuesve shqiptarë të mos cenohen (kushtet ekonomike).

III. Funksionimi i regjimit

Neni 139

1. Autoritetet doganore përcaktojnë afatin brenda të cilit produktet kompensuese duhet të jenë eksportuar ose riekспортuar ose t'u jete caktuar një destinacion doganor tjetër. Ky afat merr parasysh kohën e nevojshme për kryerjen e operacioneve të përpunimit dhe të vënies në dispozicion të produkteve kompensuese.
2. Afati fillon nga data kur mallrat jo shqiptarë janë vendosur nën regjimin e përpunimit aktiv. Autoritetet doganore, me kërkesë të arsyetuar nga mbajtësi i autorizimit, mund ta shtojnë këtë afat.

Neni 140

1. Autoritetet doganore përcaktojnë ose koeficientin e shfrytëzimit për operacionin në fjalë ose, kur është rasti, metodën e përcaktimit të këtij koeficienti. Koeficienti i shfrytëzimit përcaktohet në bazë të rrethanave reale në të cilat operacioni i përpunimit është kryer ose duhet të kryhet.
2. Kur e kërkojnë rrethanat, dhe veçanërisht në rastin e operacioneve përpunuese që tradicionalisht kryhen në kushte teknike të përcaktuara qarte, për mallra me karakteristika të njëjta thelbësore, dhe që kanë si rezultat prodhimin e produkteve kompensuese me cilësi të njëjtë, në aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi, mund të caktohet koeficienti standard i shfrytëzimit, në bazë të të dhënave reale të vërtetuara me parë.

Neni 141

Rastet dhe kushtet ne te cilat mallrat ne gjendje te pandryshuar ose produktet kompensuese konsiderohen se janë vendosur ne qarkullim te lire, mund te përcaktohen me dispozita te nxjerra nga Ministri i Financave.

Neni 142

1. Pa rene ndesh me nenin 143, kur lind një borxh doganor, shuma e këtij borxhi përcaktohet ne baze te elementeve përkatës te taksimit për mallrat e importit, ne datën e pranimit te deklaratës për vendosjen e këtyre mallrave nen regjimin e përpunimit aktiv.
2. Nëse, ne datën e përmendur ne paragrafin 1 mallrat e importit plotësojnë kushtet e përcaktuara për përfitimin e trajtimit tarifor preferencial brenda kuotave ose tavaneve tarifore, ato përfitojnë Çdo trajtim tarifor preferencial për mallra identike, qe është ne fuqi ne datën e pranimit te deklaratës se vendosjes ne qarkullim te lire.

Neni 143

Duke anashkaluar nenin 142, produktet kompensuese:

- a) u nënshtrohen detyrimeve te importit te llogaritura ne përputhje me rregullat qe zbatohen ne regjimin doganor ne fjale ose ne zonat e lira, kur janë vendosur nen sistemin me pezullim ose ne një zone te lire apo magazine te lire;

Megjithatë,

- i) personi i interesuar mund te kërkojë qe detyrimi te përlllogaritet sipas nenit 142;
 - ii) ne rastet kur produkteve kompensuese u është caktuar një nga destinacionet doganore te përmendura me sipër, i ndryshëm nga përpunimi nen kontroll doganor, shuma e detyrimeve te importit dhe i detyrimeve te tjera qe vilen, duhet te jete te paktën, e barabarte me shumën e llogaritur sipas nenit 142.
- b) mund t'u nënshtrohen dispozitave qe rregullojnë nxjerrjen e detyrimeve dhe qe janë përcaktuar ne kuadër te regjimit te përpunimit nen kontrollin doganor, ne rastet kur mallrat e importit mund te ishin vendosur nen kete regjim;
 - c) përfitojnë trajtim tarifor favorizues për shkak te përdorimit te veçante, kur ky trajtim parashikohet për mallra identike;
 - d) përjashtohen nga detyrimet e importit, ne rast se për mallra identike te importuara ne përputhje me nenin 199, ka një dispozite ligjore ne lidhje me kete përjashtim.

IV. Operacione përpunimi ne një vend te huaj

Neni 144

1. Një pjese ose te gjitha produktet kompensuese ose mallrat ne gjendje te pandryshuar mund te eksportohen përkohësisht, me qellim qe te përpunohen me tej

ne një vend te huaj, nëse autoritetet doganore e autorizojnë një gjë te tille, ne përputhje me kushtet e përcaktuara ne dispozitat për përpunimin pasiv.

2. Kur lind një borxh doganor qe ka te beje me produkte te ri-importuara, duhet te paguhen detyrimet e mëposhtme:
 - a) detyrimet e importit mbi produktet kompensuese ose mbi mallra ne gjendje te pandryshuar te përmendura ne paragrafin 1, te përlllogaritura sipas neneve 142 e 143; dhe
 - b) detyrimet e importit mbi produktet e ri-importuara, pas përpunimit te tyre ne një vend te huaj, shuma e te cilave përlllogaritet sipas dispozitave qe lidhen me regjimin e përpunimit pasiv, me te njëjtat kushte qe do te ishin zbatuar sikur produktet e eksportuara nen kete regjim te ishin vendosur ne qarkullim te lire para se te kryhej ky eksportim.

V. Dispozita te veçanta qe lidhen me sistemin me rimbursim

Neni 145

1. Sistemi me rimbursim mund te përdoret për te gjitha mallrat, me përjashtim te atyre qe, ne datën e pranimit te deklaratës se vendosjes ne qarkullim te lire:
 - a) janë objekt i kufizimeve sasiore te importit,
 - b) brenda kontingjenteve, mund te përfitojnë masa tarifore preferenciale ose një mase pezullimi autonome për qëllimin e nenit 28(3) (d) dhe (e).
2. Për me tepër, sistemi me rimbursim mund te përdoret vetëm ne rast se, ne datën e pranimit te deklaratës për vendosjen e mallrave te importit ne qarkullim te lire, nuk janë caktuar rimbursime eksporti për produktet kompensuese.
3. Leja për te përdorur sistemin me rimbursim jepet vetëm ne qofte se ne datën e pranimit te deklaratës për eksport te produkteve kompensuese, për këto produkte nuk është caktuar rimbursim eksporti.

Neni 146

1. Deklarata për vendosjen e mallrave ne qarkullim te lire duhet te vere ne dukje se është përdorur sistemi me rimbursim dhe te japë hollësira për autorizimin.
2. Autorizimi ne fjale i bashkëngjitet deklaratës se vendosjes ne qarkullim te lire.

Neni 147

Ne sistemin me rimbursim, nenet 141, 142 dhe 143 (c) nuk zbatohen.

Neni 148

Eksportimi i përkohshëm i produkteve kompensuese, i kryer sipas nenit 144 (1) nuk quhet si eksportim për qëllimin e nenit 149, përveç rastit kur produkte të tilla nuk ri-importohen në Republikën e Shqipërisë brenda afatit të caktuar.

Neni 149

1. Mbajtësi i autorizimit mund të kërkojë rimbursimin ose shuarjen e detyrimeve të importit, në rast se ai mund t'u argumentojë në mënyrë bindëse autoriteteve doganore, që produktet kompensuese të përfuara nga mallra të importuara, të vendosura në qarkullim të lirë nën sistemin me rimbursim janë:
 - a) eksportuar, ose
 - b) me synim rieksporimit e mëvonshëm janë vendosur nën regjimin e transitit, regjimin e magazinimit doganor, nën regjimin e lejimit të përkohshëm, nën regjimin e përpunimit aktiv (sistemi me pezullim), ose në një zonë të lirë ose magazine të lirë, mjafton që të gjitha kushtet për përdorimin e regjimit, gjithashtu, të jenë plotësuar.
2. Për qëllim të caktimit të një destinacioni doganor të përmendur në rastin e dytë të paragrafit 1(b), produktet kompensuese konsiderohen si mallra jo shqiptare.
3. Afati, brenda të cilit duhet të bëhet kërkesa për rimbursim, përcaktohet në aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi.
4. Produktet kompensuese, të vendosura nën një regjim doganor ose në një zonë të lirë ose magazine të lirë, në përputhje me dispozitat e paragrafit 1, vendosen në qarkullim të lirë vetëm kur autorizohen nga autoritetet doganore, të cilat, kur e kërkojnë rrethanat, mund të lëshojnë këto autorizime. Në këto rast, dhe pa rëndësi me nenin 143(a), shuma e detyrimeve të importit të rimbursuara ose të shuara quhet se përbën shumën e borxhit doganor.

E. Përpunimi nën kontroll doganor

Neni 150

Regjimi i përpunimit nën kontroll doganor lejon të përdoren në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë mallra jo shqiptare në operacione që e ndryshojnë natyrën ose gjendjen e mallrave, pa iu nënshtruar detyrimeve të importit ose masave të politikave tregtare, dhe vendosjen në qarkullim të lirë të produkteve të përfuara si pasoje e këtyre operacioneve, kundrejt pagesës së detyrimeve përkatëse të importit. Produkte të tilla quhen produkte të përpunuara.

Neni 151

Lista e rasteve, në të cilat mund të përdoret regjimi i përpunimit nën kontroll doganor, përcaktohet në aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi.

Neni 152

Autorizimi për përpunim nën kontroll doganor lëshohet në bazë të kërkesës së personit që kryen vetë përpunimin ose që bën të mundur kryerjen e këtij përpunimi.

Neni 153

Autorizimi jepet vetëm për:

- a) persona të vendosur në Republikën e Shqipërisë;
- b) mallra të importit, kur ato mund të identifikohen në produktet e përpunuara;
- c) rastet kur gjendja dhe lloji i mallrave, pas procesit të përpunimit nuk mund të rikthehen ekonomikisht në përshkrimin ose gjendjen që ato kishin para se të vendoseshin nën regjim;
- d) rastet kur përdorimi i regjimit nuk mund të sjellë si pasojë mosrespektimin e rregullave në lidhje me origjinën dhe kufizimet sasiore të zbatueshme mbi mallrat e importuara;
- e) rastet kur përmbushen kushtet e nevojshme për zbatimin e regjimit që ndihmon krijimin ose mbajtjen e një aktiviteti përpunimi në Republikën e Shqipërisë, pa cenuar interesat e prodhuesve shqiptarë të produkteve të ngjashme (kushtet ekonomike).

Neni 154

Nenet 139 dhe 140 zbatohen mutatis mutandis.

Neni 155

Kur lind një borxh doganor që ka të bëjë me mallra në gjendje të pandryshuar ose me produkte që janë në një stad përpunimi të ndërmjetëm në krahasim me atë që parashikohet në autorizim, shuma e këtij borxhi përcaktohet në bazë të elementeve të taksimit në fuqi për mallrat e importit në datën e pranimit të deklaratës për vendosjen e mallrave në regjimin e përpunimit nën kontroll doganor.

Neni 156

1. Nëse në datën kur janë vendosur në regjimin e përpunimit nën kontroll doganor, mallrat e importit përfitojnë trajtim tarifor preferencial dhe ky trajtim zbatohet për produkte identike me produktet e vendosura në qarkullim të lirë, detyrimet e importit, të cilave iu nënshtrohen produktet e përpunuara përlllogariten duke zbatuar masën e detyrimeve që duhen paguar në kuadrin e trajtimit në fjalë.
2. Në qoftë se trajtimi tarifor preferencial, i përmendur në paragrafin 1, për mallrat e importuara i nënshtrohet kuotave ose tavaneve tarifore, zbatimi i masës së taksimit të përmendur në paragrafin 1 për produktet e përpunuara i nënshtrohet gjithashtu edhe kushtit që trajtimi tarifor preferencial në fjalë zbatohet mbi mallrat e importuara në datën e pranimit të deklaratës për vendosjen në qarkullim të lirë. Në këtë rast, sasia e mallrave të importuara të përdorura për prodhimin e produkteve të

përpunuara e te vendosura ne qarkullim te lire, përlogaritet sipas kuotave ose tavanëve tarifore ne fuqi ne datën e pranimet te deklaratës se vendosjes ne qarkullim te lire dhe asnjë sasi nuk përlogaritet sipas kuotave ose tavanëve tarifore te hapura për produkte te njëjta me ato te përpunuara.

F. Lejimi i përkohshëm

Neni 157

Regjimi i lejimit te përkohshëm bën te mundur përdorimin ne territorin doganor te Republikës se Shqipërisë, me përjashtim te plote ose te pjesshëm nga detyrimet e importit dhe pa iu nënshtruar masave te politikave tregtare, te mallrave jo shqiptare te destinuara për t'u riekportuar, pa pësuar ndryshime, përveç zhvleftësimit normal për shkak te përdorimit te tyre.

Neni 158

Autorizimi për lejimin e përkohshëm lëshohet ne baze te kërkesës se personit qe i përdor mallrat ose qe bën te mundur përdorimin e tyre.

Neni 159

1. Autoritetet doganore refuzojnë lëshimin e autorizimit për përdorim te regjimit te lejimit te përkohshëm, ne rast se është e pamundur te sigurohet identifikimi i mallrave te importuara.
2. Megjithatë, autoritetet doganore mund te autorizojnë përdorimin e regjimit te lejimit te përkohshëm pa siguruar identifikimin e mallrave, atehere kur, duke marre parasysh llojin e mallrave ose natyrën e operacioneve qe duhet te kryhen, mungesa e masave te identifikimit nuk sjell si pasoje asnjë forme abuzimi te regjimit ne fjale.

Neni 160

1. Autoritetet doganore përcaktojnë afatin brenda te cilit mallrat e importit duhet te riekportohen ose t'u caktohet një destinacion i ri doganor. Ky afat duhet te zgjasë për aq kohe sa te arrihet qëllimi për te cilin është lëshuar autorizimi.
2. Pa rene ndesh me afatet e veçanta te përcaktuara sipas nenit 161, afati gjate te cilit mallrat mund te qëndrojnë nen regjimin e lejimit te përkohshëm, është 12 muaj. Autoritetet doganore, ne baze te një kërkesë te arsyetuar mire te personit te interesuar, mund te zgjasin afatin e përmendur ne paragrafin 1 për një maksimum prej 12 muajsh te tjerë, me qëllim qe te behet i mundur përdorimi i autorizuar.
3. Megjithatë, për rrethana te veçanta, autoritetet doganore mund te përcaktojnë, brenda kufijsh kohore te arsyeshëm, afate me te shkurtra duke marre pëlqimin e personit te interesuar.

Neni 161

Rastet dhe kushtet e veçanta ne te cilat mund te përdoret regjimi i lejimit te përkohshëm me përjashtim te plote nga detyrimet e importit, përcaktohen ne aktet nënligjore ne zbatim te këtij Kodi.

Neni 162

1. Përdorimi i regjimit te lejimit te përkohshëm me përjashtim te pjesshëm nga detyrimet e importit jepet për mallrat te cilat, ndërsa mbeten ne pronësi te një personi te vendosur ne një vend te huaj, nuk mbulohen nga dispozitat e nenit 161 ose, edhe pse mbulohen nga këto dispozita, nuk i plotësojnë te gjitha kushtet e parashikuara nga ky nen për dhënien e regjimit te lejimit te përkohshëm me përjashtim te plote nga detyrimet e importit.
2. Lista e mallrave, ne lidhje me te cilat mund te mos përdoret regjimi i lejimit te përkohshëm me përjashtim te pjesshëm nga detyrimet e importit, përcaktohet ne aktet nënligjore ne zbatim te këtij Kodi.

Neni 163

1. Shuma e detyrimeve te importit qe duhet paguar për mallrat e vendosura nen regjimin e lejimit te përkohshëm me përjashtim te pjesshëm nga detyrimet e importit caktohet ne masën 3% te shumës se detyrimeve qe duhet paguar për mallrat ne fjale. Kjo shume prej 3% zbatohet për çdo muaj ose pjese te muajit, gjate te cilit mallrat janë vendosur nen regjimin e lejimit te përkohshëm me përjashtim te pjesshëm, sikur këto mallra te ishin vendosur ne qarkullim te lire ne datën ne te cilën u vendosen nen regjimin e lejimit te përkohshëm.
2. Shuma e detyrimeve te importit qe duhet te paguhet nuk duhet te kapërcejë atë shume qe do te ishte kërkuar nëse mallrat ne fjale do te ishin vendosur ne qarkullim te lire ne datën qe ato u vendosen nen regjimin e lejimit te përkohshëm, duke mos llogaritur interesat qe mund te zbatoheshin.
3. Transferimi i te drejtave e i detyrimeve qe rrjedhin nga regjimi i lejimit te përkohshëm sipas nenit 113, nuk nënkupton se duhet te zbatohen te njëjtat masa përjashtimi për secilën nga periudhat e përdorimit qe duhen marre parasysh.
4. Kur transferimi i përmendur ne paragrafin 3 behet me përjashtim te pjesshëm për te dy personat e autorizuar për përdorimin e regjimit gjate te njëjtit muaj, mbajtësi i autorizimit fillestar është i detyruar te paguaje shumën e detyrimeve te importit qe duhen paguar për te gjithë muajin.

Neni 164

1. Kur lind një borxh doganor qe ka te beje me mallra te importuara, shuma e këtij borxhi përcaktohet ne baze te elementeve te taksimit ne fuqi për këto mallra ne datën e pranimit te deklaratës për vendosjen e tyre nen regjimin e lejimit te përkohshëm. Megjithatë, ne rastet e parashikuara nga dispozitat e nenit 161, shuma

e borxhit përcaktohet ne baze te elementeve te taksimit ne fuqi për mallrat ne fjale ne datën e përmendur ne nenin 229.

2. Kur, për një arsye te ndryshme nga vendosja e mallrave nen regjimin e lejimit te përkohshëm me përjashtim te pjesshëm nga detyrimet e importit, lind një borxh doganor për mallrat e vendosura nen regjimin ne fjale, shuma e këtij borxhi është e barabarte me diferencën midis shumës se detyrimeve te llogaritura sipas paragrafit 1 dhe shumës se detyrimeve qe duhet paguar sipas nenit 163.

G. Përpunimi pasiv

I. Dispozita te përgjithshme

Neni 165

1. Pa rene ndesh me dispozitat qe rregullojnë fusha te veçanta qe kane te bëjnë me sistemin e shkëmbimeve standarde, siç parashikohet ne nenet 174 deri 179 ose ne nenin 144, regjimi i përpunimit pasiv lejon qe mallrat shqiptare te eksportohen përkohësisht nga territori doganor i Republikës se Shqipërisë, me qellim qe t'u nënshtrohen operacioneve përpunuese dhe produktet qe dalin si rezultat i këtyre operacioneve te vendosen ne qarkullim te lire me përjashtim te plote ose te pjesshëm nga detyrimet e importit.
2. Eksportimi i përkohshëm i mallrave shqiptare sjell zbatimin e detyrimeve te eksportit, te masave te politikës tregtare dhe te formaliteteve te tjera për daljen e mallrave shqiptare nga territori doganor i Republikës se Shqipërisë.
3. Me përkufizimet qe vijojnë do te kuptohen:
 - a) "mallra ne eksport te përkohshëm": mallrat e vendosura nen regjimin e përpunimit pasiv;
 - b) "operacione përpunimi": operacionet e përmendura ne nenin 136 (2)(c), rasti i pare, i dyte dhe i trete;
 - c) "produkte kompensuese": te gjitha produktet e përfutuara si rezultat i operacioneve te përpunimit;
 - d) "koeficient i shfrytëzimit" do te thotë sasia ose përqindja e produkteve kompensuese, e përftuar nga përpunimi i një sasie te caktuar mallrash eksporti te përkohshëm.

Neni 166

1. Mallrat shqiptare nuk vendosen ne regjimin e përpunimit pasiv kur:
 - a) eksportimi i tyre sjell si pasoje rimbursimin ose shuarjen e detyrimeve te importit;
 - b) para eksportimit, këto mallra janë vendosur ne qarkullim te lire me përjashtim te plote te detyrimeve te importit, për arsye te përdorimit te tyre te veçante, për aq kohe sa vazhdojnë te ekzistojnë kushtet për dhënien e përjashtimit ne fjale;

- c) eksportimi i tyre sjell si pasoje mundësinë e rimbursimit të pagesës për eksport ose përparësi financiare të dhëna për këto rast.
2. Megjithatë, anashkalimet nga paragrafi 1(b) mund të përcaktohen me dispozita të nxjerra nga Ministri i Financave.

II. Dhënia e autorizimit

Neni 167

1. Autorizimi për të përdorur regjimin e përpunimit pasiv jepet me kërkesë të personit që bën të mundur kryerjen e operacioneve të përpunimit.
2. Duke anashkaluar paragrafin 1, autorizimi për të përdorur regjimin e përpunimit pasiv për mallra me origjinë shqiptare, për qëllimin e Pjesës II, Kreu 2, Seksioni 1, mund t'i jepet një personi tjetër, në rast se operacioni i përpunimit konsiston në përfshirjen e këtyre mallrave brenda mallrave të përfutuara jashtë territorit doganor të Republikës së Shqipërisë dhe të importuara si produkte kompensuese, me kusht që përdorimi i regjimit të ndihmojë nxitjen e shitjes së mallrave të eksportit, pa cenuar interesat thelbësore të prodhuesve shqiptarë për produkte identike ose të ngjashme me produktet kompensuese të importuara.
3. Rastet dhe mënyrat në të cilat zbatohen paragrafët e mësipërm, përcaktohen në aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi.

Neni 168

Autorizimi jepet vetëm:

- a) për persona të vendosur në Republikën e Shqipërisë;
- b) kur vlerësohet se është e mundur të verifikohet që produktet kompensuese janë përfutur nga përpunimi i mallrave të eksportuara përkohësisht. Rastet e anashkalimeve nga ky nënparagraf dhe kushtet në të cilat këto anashkalime zbatohen, përcaktohen në aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi.
- c) kur autorizimi për përdorimin e regjimit të përpunimit pasiv nuk sjell si pasoje cenimin e interesave thelbësore të prodhuesve dhe përpunuesve shqiptarë (kushtet ekonomike).

III. Funksionimi i regjimit

Neni 169

1. Autoritetet doganore përcaktojnë afatin brenda të cilit produktet kompensuese duhet të ri-importohen në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë. Ato mund ta zgjasin këto afat me kërkesë të arsyetuar mirë nga ana e mbajtësit të autorizimit.
2. Autoritetet doganore përcaktojnë koeficientin e shfrytëzimit për këto operacione, ose kur është e nevojshme, metodën e përcaktimit të këtij koeficienti.

Neni 170

1. Përjashtimi i plote ose i pjesshëm nga detyrimet e importit i parashikuar ne nenin 171(1), jepet vetëm kur produktet kompensuese janë deklaruar për vendosje ne qarkullim te lire, ne emër ose për llogari te:
 - a) mbajtësit te autorizimit, ose
 - b) çdo personi tjetër te vendosur ne Republikën e Shqipërisë, mjafton qe te kete marre pëlqimin e mbajtësit te autorizimit dhe kushtet e autorizimit te jene plotësuar.
2. Përjashtimi i plote ose i pjesshëm nga detyrimet e importit te parashikuara ne nenin 171 nuk jepet, kur një nga kushtet apo detyrimet lidhur me regjimin e përpunimit pasiv nuk është plotësuar, me përjashtim te rastit kur gjykohet se këto mangësi nuk kane pasoja domethënëse ne funksionimin e duhur te regjimit.

Neni 171

1. Përjashtimi i plote ose i pjesshëm nga detyrimet e importit, parashikuar ne nenin 165 zbatohet duke zbritur nga shuma e detyrimeve te importit qe duhen paguar për produktet kompensuese te vendosura ne qarkullim te lire, shumën e detyrimeve te importit qe do te duhej te paguheshin ne te njëjtën date mbi mallrat e eksportuara përkohësisht, nëse ato do te ishin importuar ne territorin doganor te Republikës se Shqipërisë nga vendi ku i janë nënshtruar përpunimit ose operacionit te fundit te përpunimit.
2. Shuma për t'u zbritur sipas paragrafit 1, llogaritet ne varësi te sasisë e te natyrës se mallrave ne fjale ne datën e pranimit te deklaratës qe i vendos ato nen regjimin e përpunimit pasiv dhe ne baze te elementeve te tjera te taksimit, te zbatueshëm mbi këto mallra ne datën e pranimit te deklaratës se vendosjes ne qarkullim te lire te produkteve kompensuese. Si vlere e mallrave te eksportuara përkohësisht llogaritet ajo qe merret parasysh për këto mallra ne përcaktimin e vlerës doganore te produkteve kompensuese, ne përputhje me nenin 37(1)(b)(i) ose, nëse vlere nuk mund te përcaktohet ne kete mënyrë, merret diferenca midis vlerës doganore te produkteve kompensuese dhe shpenzimeve te përpunimit te përcaktuara me mënyrë te arsyeshme. Megjithatë,
 - a) disa prej detyrimeve, te përcaktuara ne aktet nënligjore ne zbatim te këtij Kodi, nuk merren parasysh ne llogaritjen e shumës qe duhet zbritur;
 - b) ne qofte se përpara se te vendoseshin nen regjimin e përpunimit pasiv, mallrat e eksportit te përkohshëm ishin vendosur ne qarkullim te lire me detyrimet reduktuar për arsye te përdorimit te tyre te veçante, dhe për aq kohe sa vazhdojnë te ekzistojnë kushtet e dhënies se detyrimit te reduktuar, shuma qe zbritet është shuma e detyrimeve te importit te vjela efektivisht ne datën e vendosjes se mallrave ne qarkullim te lire.

3. Kur mallrat e eksportuara përkohësisht mund të përfitonin në datën e vendosjes në qarkullim të lire, një detyrim të reduktuar ose zero për arsye të përdorimit të tyre të veçante, kjo shumë merret parasysh, me kusht që këto mallra, t'u jehen nënshtruar përpunimeve që përputhen me një përdorim të tillë të veçante në vendin ku është kryer përpunimi ose përpunimi i fundit.
4. Kur produktet kompensuese përfitojnë një masë tarifore preferenciale për qëllimin e nenit 28(3)(d) dhe (e), dhe kjo masë është në fuqi për mallrat që bëjnë pjesë në të njëjtin klasifikim tarifor si dhe mallrat e eksportuara përkohësisht, masa e detyrimeve të importit që merret parasysh në përcaktimin e shumës që duhet zbritur sipas paragrafit 1, është masa që do të zbatohet nëse mallrat e eksportuara përkohësisht do të plotësonin kushtet në të cilat kjo masë preferenciale mund të zbatohet.
5. Ky nen nuk bie ndesh me zbatimin e dispozitave të zbatuara ose të zbatueshme në kuadrin e tregtisë midis Republikës së Shqipërisë dhe vendeve të tjera, të cilat mund të parashikojnë përjashtimin prej detyrimeve të importit për disa produkte kompensuese.

Neni 172

1. Kur operacionet e përpunimit kanë për qëllim riparimin e mallrave të eksportuara përkohësisht, këto mallra vendosen në qarkullim të lire me përjashtim të plotë nga detyrimet e importit, nëse autoritetet doganore binden se mallrat janë riparuar pa pagese, ose në bazë të një detyrimi kontraktual ose ligjor garancie, ose për shkak të një defekti prodhimi.
2. Paragrafi 1 nuk zbatohet kur defekti vihet re në çastin kur mallrat në fjalë vendosen për here te pare në qarkullim të lire.

Neni 173

Kur operacionet e përpunimit kanë për qëllim riparimin e mallrave të eksportuara përkohësisht, dhe ky riparim kryhet kundrejt pagesës, përjashtimi i pjeshëm nga detyrimet e importit sipas nenit 165 jepet duke përcaktuar shumën e detyrimeve që zbatohen në bazë të elementeve të taksimit për produktet kompensuese në datën e pranimit të deklaratës së vendosjes në qarkullim të lire të këtyre produkteve dhe duke marrë si vlerë doganore një shumë të barabartë me shpenzimet e riparimit, me kusht që këto shpenzime të përbejnë të vetmin shpenzim të kryer nga mbajtësi i autorizimit dhe të mos jehen ndikuar nga ndonjë lidhje midis këtij të fundit dhe personit që kryen riparimin.

IV. Përpunimi pasiv me përdorim të sistemit të shkëmbimeve standarde

Neni 174

1. Sipas kushteve të përcaktuara në nenet nga 174 deri 179, të cilat zbatohen së bashku me dispozitat pararendëse, sistemi i shkëmbimeve standarde lejon që një

mall i importuar, qe këtej e tutje i quajtur "produkt zëvendësues", te zëvendësoje një produkt kompensues.

2. Autoritetet doganore lejojnë përdorimin e shkëmbimeve standarde, kur operacioni i përpunimit ka të bëjë me riparimin e mallrave shqiptare.
3. Pa rënë ndesh me nenin 179, dispozitat e zbatueshme për produktet kompensuese zbatohen edhe për produktet zëvendësuese.
4. Autoritetet doganore lejojnë që, në kushtet e parashikuara prej vetë këtyre autoriteteve, produktet zëvendësuese të importohen, para se të eksportohen mallrat e eksportit të përkohshëm (importim paraprak). Importimi paraprak i një produkti zëvendësues kërkon dhënien e një garancie për të mbuluar shumën e detyrimeve të importit.

Neni 175

1. Produktet zëvendësuese duhet të kenë të njëjtin klasifikim tarifor, cilësi tregtare dhe karakteristika teknike të njëjta me mallrat e eksportit të përkohshëm, njësoj sikur këto të fundit t'u ishin nënshtruar riparimeve në fjalë.
2. Kur mallrat e eksportit të përkohshëm janë përdorur përpara eksportimit, edhe produktet zëvendësuese duhet të jenë të përdorura dhe nuk mund të jenë produkte të reja. Megjithatë, autoritetet doganore mund të autorizojnë shmangie nga ky rregull nëse produkti zëvendësues është dhënë pa pagese, qofte për arsye të një detyrimi kontraktual ose ligjor garancie, qofte për shkak të një defekti prodhimi.

Neni 176

Shkëmbimet standarde autorizohen vetëm kur është e mundur të verifikohet se janë plotësuar kushtet e parashikuara nga neni 175.

Neni 177

1. Në rast importimi paraprak, mallrat e eksportit duhet të eksportohen përkohësisht brenda një afati dymujor duke filluar nga data e pranimit prej autoriteteve doganore të deklaratës së vendosjes në qarkullim të lirë të mallrave zëvendësuese.
2. Megjithatë, kur justifikohet nga rrethanat jashtëzakonshme, autoritetet doganore, me kërkesë të personit të interesuar, mund të zgjasin afatin e përmendur në paragrafin 1, brenda kufijsh kohore të arsyeshëm.

Neni 178

Ne rast importimi paraprak dhe kur zbatohet neni 171, shuma qe duhet zbritur përcaktohet ne baze te elementeve te taksimit te zbatueshëm mbi mallrat e eksportit te përkohshëm ne datën e pranimit te deklaratës qe i vendos këto mallra nen regjim.

Neni 179

Neni 167(2) dhe neni 168 (b) nuk zbatohen ne kuadrin e sistemit te shkëmbimeve standarde.

V. Dispozita te tjera

Neni 180

Procedura e parashikuar ne kuadrin e regjimit te përpunimit pasiv zbatohet edhe për vënien ne jete te masave te politikës tregtare jo tarifore.

Seksioni 4 Eksporti

Neni 181

1. Regjimi i eksportit lejon qe mallrat shqiptare te dalin nga territori doganor i Republikës se Shqipërisë. Eksportimi sjell zbatimin e formaliteteve te daljes, duke përfshirë edhe masat e politikës tregtare dhe, kur është rasti, detyrimet e eksportit.
2. Me përjashtim te mallrave te vendosura nen regjimin e përpunimit pasiv, te gjitha mallrat shqiptare te destinuar per eksport vendosen nen regjimin e eksportit.
3. Rastet dhe kushtet ne te cilat mallrat qe dalin nga territori doganor i Republikës se Shqipërisë nuk i nënshtrohen një deklarate eksporti, përcaktohen ne aktet nënligjore ne zbatim te këtij Kodi dhe, nëse është e nevojshme, me dispozita te nxjerra nga Ministri i Financave.
4. Deklarata e eksportit duhet te depozitohet ne zyrën doganore kompetente për mbikëqyrjen e vendit ku është vendosur eksportuesi, ose ku mallrat janë paketuar ose ngarkuar për eksport. Ne rast se është e nevojshme, përjashtimet nga ky rast përcaktohen ne aktet nënligjore ne zbatim te këtij Kodi.

Neni 182

Çlirimi i mallrave për eksport jepet me kusht qe mallrat ne fjale te dalin nga territori doganor i Republikës se Shqipërisë ne te njëjtën gjendje qe ato ishin ne datën e pranimit te deklaratës se eksportit.

KREU 3
LLOJE TE TJERA DESTINACIONI DOGANOR

Seksioni 1
Zonat e lira dhe magazinat e lira

A. Dispozita te përgjithshme

Neni 183

Zonat e lira dhe magazinat e lira janë pjese te territorit doganor te Republikës se Shqipërisë ose ambiente te vendosura ne kete territor dhe te ndara nga pjesa tjetër e tij, ne te cilat:

- a) mallrat jo shqiptare, për qellim te zbatimit te detyrimeve te importit dhe te masave te politikës tregtare te importit, konsiderohen sikur nuk ndodhen ne territorin doganor shqiptar, me kusht qe te mos jene vendosur ne qarkullim te lire ose te mos jene vendosur nen një regjim tjetër doganor dhe as përdorur apo konsumuar ne kushte te ndryshme nga ato te parashikuara ne legjislacionin doganor;
- b) mallrat shqiptare, te cilat me dispozita te veçanta, për shkak te vendosjes ne një zone te lire ose magazine te lire, përfitojnë nga masat qe normalisht shoqërojnë eksportin e mallrave.

Neni 184

1. Këshilli i Ministrave mund te përcaktojë pjese te territorit doganor te Republikës se Shqipërisë si zona te lira. Ministri i Financave miraton paraprakisht ndërtimin e çdo lloj ndërtesë ne një zone te lire. Gjithashtu, Ministri i Financave autorizon krijimin e magazinave te lira.
2. Këshilli i Ministrave përcakton kufijtë gjeografike te çdo zone te lire.
3. Zonat e lira duhet te përcaktohen me saktësi dhe te rrethohen. Këshilli i Ministrave përcakton pikat e hyrjes dhe te daljes për çdo zone te lire. Ministri i Financave përcakton pikat e hyrjes dhe te daljes për çdo magazine te lire.

Neni 185

1. Kufijtë dhe pikat e hyrjes e te daljes nga zonat e lira dhe magazinat e lira i nënshtrohen mbikëqyrjes se autoriteteve doganore.
2. Personat dhe mjetet e transportit qe hyjnë ose dalin nga një zone e lire ose magazine e lire mund t'i nënshtrohen kontrollit doganor.
3. Hyrja ne një zone te lire ose magazine te lire mund t'u ndalohet personave qe nuk ofrojnë te gjitha garancitë e nevojshme për respektimin e dispozitave te këtij Kodi.
4. Kur mallrat hyjnë ose dalin nga një magazine e lire, një kopje e dokumentit te transportit qe shoqëron këto mallra i dorëzohet autoriteteve doganore. Kur mallrat hyjnë ose dalin nga një zone e lire, një kopje e dokumentit te transportit qe

shoqëron mallrat mbahet ne dispozicion te autoriteteve doganore. Autoritetet doganore mund te kontrollojnë mallrat qe hyjnë, qëndrojnë ose dalin nga zona e lire ose magazina e lire. Kur kërkohet te kryhen kontrole te tilla, mallrat vihen ne dispozicion te autoriteteve doganore.

B. Hyrja e mallrave ne zona te lira ose magazina te lira

Neni 186

1. Si mallrat shqiptare ashtu dhe ato jo shqiptare mund te vendosen ne një zone te lire ose magazine te lire.
2. Megjithatë, autoritetet doganore mund te kërkojnë qe mallrat te cilat paraqesin rrezikshmëri, ose qe ka mundësi te dëmtojnë mallra te tjera, ose te cilat për arsye te tjera kërkojnë instalime te veçanta, te vendosen ne mjedise te pajisura posaçërisht për te përballuar këto kërkesa.

Neni 187

1. Pa rene ndesh me nenin 185(4), mallrat qe hyjnë ne një zone te lire ose magazine te lire nuk ka nevojte te paraqiten pranë autoriteteve doganore dhe as te depozitohet deklarate doganore.
2. Mallrat u paraqiten autoriteteve doganore dhe u nënshtrohen formaliteteve doganore te parashikuara vetëm kur ato:
 - a) janë vendosur nen një regjim doganor i cili përfundon kur këto mallra hyjnë ne një zone te lire ose magazine te lire; megjithatë, kjo paraqitje nuk kërkohet kur regjimi doganor ne fjale lejon përjashtimin nga detyrimi për paraqitjen e mallrave;
 - b) janë vendosur ne një zone te lire ose magazine te lire ne zbatim te një vendimi qe lejon rimbursimin ose shuarjen e detyrimeve te importit për to;
 - c) përfitojnë nga masat e përmendura ne nenin 183(b).
3. Autoritetet doganore duhet te njoftohen për mallrat qe i nënshtrohen detyrimeve te eksportit ose dispozitave te tjera mbi eksportin.
4. Me kërkesë te palës se interesuar, autoritetet doganore lëshojnë vërtetim për statusin shqiptar ose jo shqiptar te mallrave te vendosura ne një zone te lire ose magazine te lire.

C. Funksionimi i zonave te lira dhe magazinave te lira

Neni 188

Qëndrimi i mallrave ne zona te lira ose magazina te lira nuk u nënshtrohet kufijve kohore.

Neni 189

1. Kryerja e çdo veprimtarie industriale, tregtare ose shërbimi ne një zone te lire ose magazine te lire autorizohet sipas kushteve te parashikuara ne kete Kod. Kryerja e këtyre veprimtarive u njoftohet paraprakisht autoriteteve doganore.
2. Autoritetet doganore mund te vendosin ndalime ose kufizime te caktuara te veprimtarive te përmendura ne paragrafin 1, duke pasur parasysh llojin e mallrave ne fjale ose nevojat e mbikëqyrjes doganore.
3. Autoritetet doganore mund t'u ndalojnë ushtrimin e aktivitetit ne një zone te lire ose magazine te lire personave qe nuk paraqesin garancitë e nevojshme te respektimit te normave te parashikuara ne kete Kod.

Neni 190

1. Mallrat jo shqiptare te vendosura ne një zone te lire ose magazine te lire, gjate kohës qe qëndrojnë ne zonën e lire ose magazinën e lire mund:
 - a) te vendosen ne qarkullim te lire sipas kushteve te parashikuara nga ky regjim dhe nga neni 194;
 - b) t'u nënshtrohen pa autorizim formave te zakonshme te trajtimit, te përmendura ne nenin 132(1);
 - c) te vendosen nen regjimin e përpunimit aktiv sipas kushteve te parashikuara nga ky regjim;
 - d) te vendosen nen regjimin e përpunimit nen kontroll doganor sipas kushteve te parashikuara nga ky regjim;
 - e) te vendosen nen regjimin e lejimit te përkohshëm sipas kushteve te parashikuara nga ky regjim;
 - f) te braktisen ne përputhje me nenin 197;
 - g) te asgjësohen, me kusht qe personi i interesuar t'u ofroje autoriteteve doganore gjithë informacionin qe ato gjykojnë te nevojshëm.
2. Kur mallrat vendosen ne një nga regjimet e përmendura ne nënparagrafët (c), (d), ose (e), autoritetet doganore ndërmarrin masat e parashikuara te kontrollit, për aq sa është e nevojshme qe te njihen kushtet e veprimit dhe te mbikëqyrjes doganore te zonave te lira apo magazinave te lira.

Neni 191

1. Ne rastet kur nuk zbatohet neni 190, mallrat jo shqiptare dhe mallrat shqiptare te përmendura ne nenin 183(b) nuk konsumohen ose përdoren ne zona te lira ose magazina te lira.

2. Pa rene ndesh me dispozitat qe zbatohen për mallrat qe konsumohen ose mbahen ne bordin e mjeteve te transportit, dhe kur regjimi ne fjale e lejon, paragrafi 1 nuk pengon përdorimin ose konsumimin e mallrave, vendosja ne qarkullim te lire ose lejimi i përkohshëm i te cilave nuk sjell zbatimin e detyrimeve te importit ose te masave te politikës tregtare. Ne kete rast nuk nevojitet deklarata për vendosjen ne qarkullim te lire ose për lejimin e përkohshëm. Megjithatë, kjo deklarate është e nevojshme kur mallrat për llogariten përkundrejt një kuote ose tavani.

Neni 192

1. Te gjithë personat, te cilët ushtrojnë një veprimtari qe lidhet me ruajtjen, punimin, përpunimin, shitjen ose blerjen e mallrave ne një zone te lire ose magazine te lire, duhet te mbajnë një regjistër magazine sipas formës se miratuar nga autoritetet doganore. Mallrat shënohen ne regjistrin e magazinës sapo te futen ne ambientet e këtij personi. Regjistri i magazinës duhet te jete i tille qe t'u lejoje autoriteteve doganore te identifikojnë mallrat dhe te regjistrojnë lëvizjet e tyre.
2. Kur mallrat transbordohen brenda një zone te lire, dokumentet qe lidhen me kete operacion mbahen ne dispozicion te autoriteteve doganore. Ruajtja afatshkurtër e mallrave për një transbordim te tille quhet pjese përbërëse e operacionit.

D. Dalja e mallrave nga zonat e lira ose magazinat e lira

Neni 193

1. Pa rene ndesh me dispozitat përkatëse te legjislacionit doganor qe rregullojnë fusha te veçanta, mallrat qe dalin nga një zone e lire ose magazine e lire mund:
 - a) te eksportohen ose riekportohen nga territori doganor i Republikës se Shqipërisë; ose
 - b) te hyjnë ne një pjese tjetër te territorit doganor te Republikës se Shqipërisë.
2. Dispozitat e Pjesës III, me përjashtim te neneve 73 deri 78, ku behet fjale për mallrat shqiptare, zbatohen për mallrat e sjella ne pjese te tjera te atij territori, me përjashtim te mallrave qe dalin nga ajo zone me rruge detare ose ajrore pa u vendosur nen regjimin e transitit ose nen një regjim tjetër doganor.

Neni 194

1. Kur lind një borxh doganor qe ka te beje me mallra jo shqiptare dhe vlera doganore e këtyre mallrave bazohet ne një çmim realisht te paguar ose qe duhet paguar, i cili përfshin shpenzimet e magazinimit ose te ruajtjes se mallrave ndërkohë qe ato qëndrojnë ne një zone te lire ose ne një magazine te lire, këto shpenzime nuk përfshihen ne vlerën doganore ne rast se ato janë paraqitur veçmas nga çmimi realisht i paguar ose qe duhet paguar për mallrat.
2. Kur mallrat ne fjale i janë nënshtruar, ne një zone te lire apo ne një magazine te lire, njëres prej formave te zakonshme te përpunimit për qëllimin e nenit 132(1), lloji, vlera doganore dhe sasia e mallrave ne baze te te cilave behet përcaktimi i

shumës se detyrimeve të importit, me kërkesë të deklaruesit dhe me kusht që ky përpunim të jete përmendur në autorizimin e dhënë në përputhje me paragrafin 2 të nenit të sipërpërmendur, janë ato që merren parasysh për të tilla mallra në çastin e përmendur në nenin 229, sikur ato të mos kishin pësuar trajtimin e përmendur më sipër. Megjithatë, anashkalime nga kjo normë përcaktohen në aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi.

Neni 195

1. Kur mallrat hyjnë ose rihyjnë në një pjesë tjetër të territorit doganor të Republikës së Shqipërisë, ose vendosen në një regjim doganor, certifikata e përmendur në nenin 187(4) përdoret si prova e statusit shqiptar ose jo shqiptar të këtyre mallrave.
2. Kur nga certifikata ose me ndonjë mënyrë tjetër nuk provohet që mallrat kanë status shqiptar ose jo shqiptar, mallrat konsiderohen si:
 - a) mallra shqiptare, për qëllim të zbatimit të detyrimeve të eksportit dhe të licencave të eksportit si edhe të masave përcaktuara në kuadër të politikave tregtare;
 - b) mallra jo shqiptare në të gjitha rastet e tjera.

Neni 196

Autoritetet doganore, para se mallrat të eksportohen ose riekportohen nga një zonë e lirë ose magazine e lirë, sigurohen se janë respektuar dispozitat ligjore për eksportimin ose riekportimin.

Seksioni 2 Riekportimi, asgjësimi dhe braktisja

Neni 197

1. Mallrat jo shqiptare mund:
 - a) të riekportohen jashtë territorit doganor të Republikës së Shqipërisë;
 - b) të asgjësohen;
 - c) të braktisen dhe të kalojnë në favor të buxhetit të shtetit sipas akteve ligjore në fuqi.
2. Riekportimi sjell zbatimin e formaliteteve të parashikuara për daljen e mallrave, përfshirë këtu edhe masa të politikës tregtare. Rastet kur mallrat jo shqiptare mund të vendosen në regjim pezullues me synim që të mos zbatohen masa të politikës tregtare për eksportin, mund të përcaktohen në aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi.
3. Riekportimi ose asgjësimi u njoftohet paraprakisht autoriteteve doganore. Autoritetet doganore ndalojnë riekportimin, nëse kjo parashikohet nga formalitetet

ose masat e përmendura ne fjalinë e pare te paragrafit 2. Për mallrat e destinuar për rieksporim, te cilat gjate qëndrimit ne territorin doganor te Republikës se Shqipërisë vendosen nen një regjim doganor ekonomik, duhet te depozitohet një deklaratë doganore për qëllimin e neneve 84 deri 102. Ne te tilla raste zbatohet neni 181 (3) dhe (4). Braktisja kryhet ne përputhje me aktet nënligjore ne zbatim te këtij Kodi.

4. Shpenzimet e asgjësimit ose te braktisjes nuk përballohen nga buxheti i shtetit.
5. Çdo mbetje ose hedhurine, qe del nga asgjësimi, i caktohet një destinacion doganor qe parashikohet për mallra jo shqiptare. Ato mbeten nen mbikëqyrje doganore deri ne çastin e përmendur ne nenin 41(3).

P J E S A V

MALLRAT QE DALIN NGA TERRITORI DOGANOR I REPUBLIKES SE SHQIPERISE

Neni 198

1. Mallrat qe dalin nga territori doganor i Republikës se Shqipërisë i nënshtrohen mbikëqyrjes doganore. Ato mund te jene objekt i kontrollit te autoriteteve doganore ne përputhje me dispozitat ne fuqi. Këto mallra dalin nga territori ne fjale neper rrugën e përcaktuar nga autoritetet doganore dhe ne përputhje me procedurat e parashikuara nga këto autoritete.
2. Mallrat qe dalin nga territori doganor i Republikës se Shqipërisë, paraqiten pranë zyrës doganore kompetente te kufirit, ne varësi te mjetit te transportit, ku kryhen te gjitha kontrollet dhe formalitetet e nevojshme për te verifikuar nëse për mallrat janë paguar te gjitha detyrimet doganore përkatëse ne eksport, si edhe për te shënuar ne dokumentet shoqëruese, kur është e nevojshme, daljen e mallrave nga ky territor doganor.

P J E S A VI

OPERACIONE TE PRIVILEGJUARA

KREU 1

PERJASHTIMET NGA DETYRIMET DOGANORE

Neni 199

1. Përjashtimi nga detyrimet e importit jepet për rastet e parashikuara ne paragrafin 2 ose, kur është e nevojshme, me ligj te veçante. Mënyrat, kufijtë ne vlere e ne sasi, formalitetet dhe kushtet për dhënien e përjashtimit nga detyrimet e importit përcaktohen ne aktet nënligjore ne zbatim te këtij Kodi.
2. Përjashtimet nga detyrimet doganore ne import jepen ne rastet e mëposhtme:

- a) sende vetjake qe u përkasin personave fizike, qe ndryshojnë vendqëndrimin e tyre te zakonshëm nga një vend tjetër ne Republikën e Shqipërisë;
 - b) sende te importuara ne raste martesë;
 - c) sende vetjake te përfituara nga trashëgimia;
 - d) uniforma shkollore, pajisje e sende shkollore dhe sende te tjera për përdorim nga nxënës e studente, me karakter jo tregtar;
 - e) dërgesa me vlere te papërfillshme;
 - f) mallra qe gjenden ne bagazhin vetjak te udhëtarëve;
 - g) kafshe laboratori dhe lende biologjike ose kimike qe nevojiten për kërkime;
 - h) substanca terapeutike me origjine njerëzore dhe reagente për përcaktimin e grupeve te gjakut e te përbërjes se tij, organe njerëzore për transplantime;
 - i) lende referuese për kontrollin cilësor te produkteve mjekësore;
 - j) prodhime farmaceutike te përdorura ne veprimtari sportive ndërkombëtare qe zhvillohen ne territorin doganor te Republikës se Shqipërisë;
 - k) ndihma humanitare te ardhura ne adrese e për llogari te organizatave bamirëse humanitare, te institucioneve te kultit, te enteve publike, si dhe te institucioneve shtetërore buxhetore;
 - l) dekorime dhe shpërblime për tituj nderi;
 - m) dhurata te përfituara ne kuadrin e marrëdhënieve ndërkombëtare;
 - n) mallra për t'u përdorur nga kryetari i shtetit;
 - o) mallra te importuara me qellim nxitjeje te tregtisë dhe reklamim veprimtarie;
 - p) dërgesa te destinuar për organizata qe mbrojnë te drejtat e autorit, ose te drejta te tjera industriale ose tregtare;
 - q) botime informative me karakter turistik;
 - r) dokumentacione e artikuj te ndryshëm, siç detajohet ne aktet nënligjore ne zbatim te këtij Kodi;
 - s) materiale te ndryshme për paketimin dhe ruajtjen e mallrave gjate transportimit te tyre;
 - t) ushqime kafshësh dhe pajisje qe nevojiten gjate transportit te kafshëve;
 - u) karburant dhe vajra lubrikuese ne depozitën e automjeteve;
 - v) arkivole, urna dhe zbukurime e pajisje funerali për to, si dhe materiale qe shërbejnë për ndërtimin, mirëmbajtjen dhe zbukurimin e monumenteve ose varrezave te viktimave te luftës;
 - x) furnizimet e bordit dhe pajisjet e nevojshme për funksionimin normal te mjeteve;
3. Përjashtimet nga detyrimet e importit jepen gjithashtu ne çdo rast tjetër te parashikuar me marrëveshje dypalëshe ose shumëpalëshe te nënshkruara nga qeveria e Republikës se Shqipërisë dhe te ratifikuara nga Kuvendi Popullor, për aq sa këto marrëveshje e parashikojnë shprehimisht përjashtimin nga detyrimet e importit.
4. Ministri i Financave mund te autorizojë hapjen e 'duty free shops' (dyqane te çliruara nga detyrimet) ne porte e aeroporte qe ndodhen ne zonën doganore ose ne territorin doganor te Republikës se Shqipërisë për shitjen e produkteve me përjashtim nga detyrimet e importit. Formalitetet dhe procedurat qe ndiqen ne këto raste përcaktohen ne aktet nënligjore ne zbatim te këtij Kodi.

KREU 2

MALLRAT E RIKTHYERA

Neni 200

1. Mallrat shqiptare te cilat, pasi janë eksportuar nga territori doganor i Republikës se Shqipërisë, rikthehen ne kete territor dhe vendosen ne qarkullim te lire brenda një periudhe tre vjeçare, me kërkesë te personit te interesuar, përfitojnë përjashtim nga detyrimet e importit.

Megjithatë:

- a) periudha tre vjeçare mund te zgjatet duke marre parasysh rrethanat e veçanta;
 - b) kur përpara eksportimit nga territori doganor i Republikës se Shqipërisë mallrat e rikthyera ishin vendosur ne qarkullim te lire me detyrime importi te reduktuara ose zero, për arsye te përdorimit te tyre te veçante, përjashtimi nga detyrimet sipas paragrafit 1 jepet vetëm nëse mallrat do te ri-importohen për te njëjtin qellim. Kur ndryshon qëllimi për te cilin mallrat ne fjale do te importohen, shuma e detyrimeve te importit qe duhen paguar për këto mallra, reduktohet, duke i zbritur çdo shume te paguar për mallrat kur ato u vendosen ne qarkullim te lire për here te pare. Nëse shuma e fundit është me e madhe se ajo e paguar ne çastin e vendosjes ne qarkullim te lire te mallrave qe rikthehen, nuk jepet asnjë lloj rimbursimi.
2. Përjashtimi nga detyrimet doganore i përmendur ne paragrafin 1 nuk jepet për:
 - a) mallrat e eksportuara nga territori doganor i Republikës se Shqipërisë nen regjimin e përpunimit pasiv, me përjashtim te rastit kur këto mallra mbeten ne te njëjtën gjendje ne te cilën ishin eksportuar;
 - b) mallrat, te cilat i janë nënshtruar një mase qe përfshin eksportimin e tyre ne një vend tjetër. Rrethanat dhe kushtet ne te cilat kjo kërkesë mund te mos zbatohet përcaktohen ne aktet nënligjore ne zbatim te këtij Kodi.

Neni 201

Përjashtimi nga detyrimet doganore i parashikuar ne nenin 200, jepet vetëm nëse mallrat janë riimportuar ne gjendjen ne te cilën ishin eksportuar. Rrethanat dhe kushtet ne te cilat kjo kërkesë mund te mos zbatohet, përcaktohen ne aktet nënligjore ne zbatim te këtij Kodi.

Neni 202

1. Nenet 200 dhe 201 zbatohen mutatis mutandis për produktet kompensuese te eksportuara ose rieksportuara me pare, pas një regjimi te përpunimit aktiv.
2. Shuma e detyrimeve te importit përcaktohet ne baze te rregullave te zbatueshme ne kuadrin e regjimit te përpunimit aktiv, ku si date e rieksportimit te produkteve kompensuese merret data e vendosjes se tyre ne qarkullim te lire.

KREU 3
PRODUKTET E PESHKIMIT NE DET DHE PRODUKTE TE TJERA TE NXJERRA
NGA DETI

Neni 203

Pa rene ndesh me nenin 29 (2)(f), përjashtohen nga detyrimet e importit kur vendosen ne qarkullim te lire:

- a) produktet e peshkimit dhe produkte te tjera te nxjerra nga ujerat territoriale te një vendi tjetër prej anijeve te regjistruara ose te matrikulluara ne Republikën e Shqipërisë dhe qe mbajnë flamur shqiptar;
- b) produkte te përfuara nga produktet e përmendura ne piken (a) ne anije fabrike, qe plotësojnë kushtet e parashikuara ne piken (a).

P J E S A VII
BORXHI DOGANOR

KREU 1
GARANCIA PER TE MBULUAR NJE BORXH DOGANOR

Neni 204

1. Kur, ne përputhje me legjislacionin doganor, autoritetet doganore kërkojnë dhënien e një garancie, me qellim qe te sigurohet pagesa e një borxhi doganor, kjo garanci jepet nga debitori ose personi qe mund te behet i tille.
2. Për një borxh doganor autoritetet doganore mund te kërkojnë vetëm një garanci.
3. Autoritetet doganore mund te autorizojnë qe garancia te sigurohet nga një person tjetër qe nuk është personi te cilit i është kërkuar garancia.

Neni 205

1. Kur legjislacioni doganor e parashikon qe sigurimi i garancisë te jete fakultativ, kërkesa e kësaj garancie lihet ne vlerësimin e autoriteteve doganore, për aq sa ato e gjejnë qe shlyerja e një borxhi doganor ekzistues ose qe mund te linde, nuk është e sigurte se do te behet brenda afatit te parashikuar. Kur garancia e përmendur ne fjalinë e mësipërme nuk kërkohet, autoritetet doganore pavarësisht nga kjo, mund t'i kërkojnë personit te përmendur ne nenin 204 (1) te marre përsipër përmbushjen e detyrimeve ligjore.

2. Garancia e përmendur ne paragrafin e mësipërm, kërkohet:
 - a) ne çastin e zbatimit te dispozitave qe kërkojnë garancinë, ose
 - b) ne një çast te mëvonshëm, ne qofte se autoritetet doganore konstatojnë qe shlyerja e borxhit doganor qe ka lindur ose mund te linde nuk është e sigurte se do te behet brenda afatit te parashikuar.

Neni 206

Me kërkesë te personit te përmendur ne nenin 204 (1) ose (3), autoritetet doganore mund te lejojnë dhënien e një garancie globale për te mbuluar dy ose me shume veprime, për te cilat ka lindur ose mund te linde një borxh doganor.

Neni 207

1. Kur legjislacioni doganor e bën te detyrueshme dhënien e garancisë, autoritetet doganore caktojnë shumën e kësaj garancie ne një mase te njëjtë me:
 - a) shumën e sakte te borxhit ose te borxheve doganore ne fjale, kur kjo shume mund te përcaktohet me saktësi ne çastin kur kërkohet garancia,
 - b) shumën maksimale, sipas vlerësimit te autoriteteve doganore, te borxhit ose te borxheve doganore qe kane lindur ose mund te lindin ne raste te tjera.

Kur jepet garanci globale për një borxh doganor, i cili ndryshon me kalimin e kohës, shuma e kësaj garancie fiksohet ne një nivel qe lejon mbulimin e borxhit doganor ne çdo kohe.

2. Kur dispozitat e këtij Kodi parashikojnë dhënien e garancisë fakultative dhe autoritetet doganore kërkojnë dhënien e saj, shuma e garancisë caktohet nga këto autoritete ne mënyrë te tille qe te mos kapërcejë nivelin e përmendur ne paragrafin 1.

Neni 208

Garancia mund te jepet ne formën e një:

- a) depozite ne te holla, ose
- b) dorëzanie.

Neni 209

1. Depozita ne te holla duhet te behet ne monedhën zyrtare te Republikës se Shqipërisë.
2. Janë te barasvlershme me një depozite ne te holla:
 - a) dorëzimi i një ceku, pagesa e te cilit garantohet nga institucioni qe e ka lëshuar atë, ne çdo mënyrë qe quhet e pranueshme për autoritetet doganore,

- b) dorëzimi i çdo instrumenti tjetër të njohur prej autoriteteve doganore si mënyrë pagese.
3. Garancia në formën e një depozite në të holla ose çdo formë pagese e barasvlershme me të jepet në përputhje me dispozitat në fuqi.

Neni 210

1. Dorëzanësi merr përsipër me shkrim të paguaje personalisht dhe bashkërisht me debitorin shumën e borxhit doganor të garantuar që duhet paguar.
2. Dorëzanësi duhet të jetë një person i tretë i vendosur në Republikën e Shqipërisë dhe i pranuar nga autoritetet doganore.
3. Autoritetet doganore mund të refuzojnë miratimin e dorëzanësit ose të llojit të garancisë së propozuar, kur kjo e fundit gjykohet se nuk siguron pagesën e borxhit doganor brenda afatit të përcaktuar.

Neni 211

1. Në përputhje me aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi, personi të cilit i kërkohet sigurimi i garancisë është i lire të zgjedhe midis llojeve të garancive të parashikuara në nenin 208.
2. Pa rënë ndesh me aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi, autoritetet doganore mund të refuzojnë pranimin e llojit të garancisë së propozuar, kur ai është i papajtueshëm me funksionimin e rregullt të regjimit doganor në fjalë. E njëjta procedurë zbatohet edhe për garancinë e propozuar. Autoritetet doganore mund të kërkojnë që lloji i garancisë së zgjedhur të mbahet vetëm për një periudhë të caktuar.

Neni 212

1. Autoritetet doganore mund të pranojnë lloje garancish të ndryshme nga ato të përmendura në nenin 208 dhe në aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi vetëm kur këto sigurojnë në mënyrë të njëjtë pagesën e borxhit doganor.
2. Autoritetet doganore refuzojnë garancinë e propozuar nga debitori kur gjykojnë se kjo garanci nuk siguron pagesën e borxhit doganor.
3. Me të njëjtat kufizime të shprehura në paragrafin 2, autoritetet doganore mund të pranojnë një depozitë në të holla pa u plotësuar kushtet e parashikuara në nenin 209(1).

Neni 213

Kur autoritetet doganore gjykojnë se garancia e ofruar nuk siguron, ose nuk është me e sigurte ose e mjaftueshme për te siguruar pagesën e një borxhi doganor brenda afatit te caktuar, ata kërkojnë prej personit te përmendur ne nenin 204(1), sipas preferencës se këtij te fundit, te siguroje një garanci shtese ose te zëvendësoje garancinë e mëparshme me një garanci te re.

Neni 214

1. Garancia nuk çlirohet për sa kohe qe borxhi doganor, për te cilin kjo garanci është lëshuar, nuk është shlyer ose mund te linde përsëri. Garancia duhet te çlirohet sapo borxhi doganor shlyhet ose nuk mund te linde përsëri.
2. Kur borxhi doganor shlyhet pjesërisht ose mund te linde vetëm ne lidhje me një pjese te shumës qe është siguruar, me kërkesë te personit te interesuar çlirohet vetëm pjesa përkatëse e garancisë, me përjashtim te rastit kur shumata ne fjale nuk e justifikon kete veprim.

Neni 215

Dispozitat e këtij kreu nuk zbatohen vetëm kur ne marrëveshjet ndërkombëtare ne te cilat Republika e Shqipërisë është pale, është parashikuar ndryshe.

KREU 2 LINDJA E NJE BORXHI DOGANOR

Neni 216

1. Borxhi doganor i importit lind nëpërmjet:
 - a) vendosjes ne qarkullim te lire te mallrave qe u nënshtrohen detyrimeve te importit, ose
 - b) vendosjes se këtyre mallrave nen regjimin e lejimit te përkohshëm me përjashtim te pjesshëm nga detyrimet e importit.
2. Borxhi doganor lind ne datën e pranimit te deklaratës doganore ne fjale.
3. Debitor është deklaruesi. Ne rastin e përfaqësimit te tërthortë, është gjithashtu debitor personi për llogari te te cilit behet deklarata doganore.
Kur deklarata doganore lidhur me një nga regjimet e përmendura ne paragrafin 1 hartohet ne baze te një informacioni qe tregon se një pjese ose e gjithë shumata e detyrimeve doganore qe duhen paguar nuk është vjele, personat qe e kane dhënë informacionin e nevojshëm për hartimin e deklaratës dhe ata qe ishin ne dijeni ose objektivist duhej te ishin ne dijeni se ky informacion ishte i rreme, mund te quhen gjithashtu debitorë ne përputhje me dispozitat ne fuqi.

Neni 217

1. Një borxh doganor importi lind nëpërmjet:

- a) futjes se paligjshme ne territorin doganor te Republikës se Shqipërisë te mallrave qe duhet te paguajnë detyrime importi, ose
- b) futjes se paligjshme ne një pjese tjetër te këtij territori te mallrave te tilla qe janë te vendosura ne një zone te lire ose magazine te lire.

Për qëllim te këtij neni, me futje te paligjshme kuptohet çdo futje mallrash ne kundërshtim me dispozitat e neneve 42, 43, 65 dhe 66 dhe te rastit te dyte te nenit 193.

- 2. Borxhi doganor lind ne çastin kur mallrat futen ne mënyrë te paligjshme.
- 3. Debitorët janë:
 - a) personi qe i fut këto mallra ne mënyrë te paligjshme,
 - b) çdo person qe merr pjese ne futjen e paligjshme te mallrave dhe qe ka dijeni ose objektivisht duhet te dije qe kjo hyrje është e paligjshme, dhe
 - c) çdo person qe blen ose mban mallrat ne fjale dhe qe, ne çastin e blerjes ose te mbajtjes se mallrave, ishte ne dijeni ose objektivisht duhej te dinte qe ato ishin futur ne mënyrë te paligjshme.

Neni 218

- 1. Borxhi doganor i importit lind nëpërmjet shmangies nga mbikëqyrja doganore e mallrave qe i nënshtrohen detyrimeve te importit.
- 2. Borxhi doganor lind qe ne çastin kur mallrat i shmangen mbikëqyrjes doganore.
- 3. Debitorët janë:
 - a) personi qe i shmang mallrat nga mbikëqyrja doganore,
 - b) çdo person qe merr pjese ne kete shmangie dhe qe është ne dijeni ose qe objektivisht duhet te dinte se mallrat i janë shmangur mbikëqyrjes doganore,
 - c) çdo person qe blen ose mban mallrat ne fjale dhe qe, ne çastin e blerjes ose te mbajtjes se mallrave, ishte ne dijeni ose objektivisht duhej te dinte qe ato mallra i ishin shmangur mbikëqyrjes doganore, dhe
 - d) kur është rasti, personi te cilit i takon te përmbushë detyrimet qe lindin nga ruajtja e përkohshme e mallrave ose nga përdorimi i regjimit doganor nen te cilin mallrat janë vendosur.

Neni 219

- 1. Borxhi doganor i importit lind nëpërmjet:
 - a) mospërmbushjes se njërit prej detyrimeve qe lindin nga ruajtja e përkohshme ose nga përdorimi i regjimit doganor nen te cilin janë vendosur mallrat qe i nënshtrohen detyrimeve te importit, ose
 - b) moszbatimit te njërit prej kushteve te përcaktuara për vendosjen e mallrave nen kete regjim ose për dhënien e se drejtës te pagesës se reduktuar ose zero te detyrimeve te importit për arsye te përdorimit te veçante te mallrave,ne raste qe janë te ndryshme prej atyre te përmendura ne nenin 218, veç po qe

se konstatohet se këto mangësi nuk kane pasur ne praktike asnjë pasoje mbi funksionimin e duhur te magazinimit te përkohshëm ose regjimit doganor ne fjale.

2. Borxhi doganor lind ne çastin kur nuk përmbushet detyrimi, mospërmbushja e te cilit sjell lindjen e borxhit doganor, ose ne çastin kur mallrat janë vendosur nen regjimin doganor ne fjale dhe me pas konstatohet se ne te vërtetë nuk është përmbushur njeri prej kushteve për vendosjen e mallrave nen një regjim te tille ose për dhënien e detyrimeve te importit te reduktuara ose zero për arsye te përdorimit te veçante te mallrave.
3. Debitor është personi te cilit, sipas rastit, i kërkohet ose te plotësojë kushtet qe lindin ne lidhje me mallrat për te cilat duhen paguar detyrime importi për arsye te magazinimit te tyre te përkohshëm ose për arsye te përdorimit te regjimit doganor nen te cilat ato janë vendosur, ose te respektoje kushtet e vendosjes se mallrave nen kete regjim.

Neni 220

1. Borxhi doganor i importit lind nga konsumi ose përdorimi, ne një zone te lire ose ne një magazine te lire, i mallrave qe u nënshtrohen detyrimeve te importit, ne kushte te ndryshme nga ato te parashikuara nga legjislacioni ne fuqi.
Kur mallrat zhduken dhe zhdukja e tyre nuk mund te justifikohet ne mënyrë bindëse pranë autoriteteve doganore, këto autoritete mund t'i konsiderojnë këto mallra si te hedhura për konsum ose te përdorura ne zonën e lire ose magazinën e lire.
2. Borxhi lind ne çastin kur mallrat konsumohen ose përdoren për here te pare ne kushte te ndryshme nga ato te parashikuara nga legjislacioni ne fuqi.
3. Debitor është personi qe ka konsumuar ose përdorur mallrat dhe çdo person qe ka marre pjese ne kete konsumim ose përdorim, duke e ditur, ose qe objektivist duhej te dinin, se mallrat po konsumoheshin ose përdreshin ne kushte te ndryshme nga ato te përcaktuara nga legjislacioni ne fuqi.
Kur autoritetet doganore i konsiderojnë mallrat e zhdukura si te konsumuara ose përdorura ne zone te lire ose magazine te lire dhe nuk është e mundur te zbatohet paragrafi i mësipërm, personi qe duhet te paguaje borxhin doganor është personi qe me sa janë ne dijeni autoritetet doganore, i ka pasur ne pronësi i fundit këto mallra.

Neni 221

1. Duke anashkaluar nenin 217 dhe 219(1), quhet se nuk ka lindur asnjë borxh doganor importi për mallra te caktuara, kur personi i interesuar provon se mospërmbushja e kushteve te cilat lindin nga:
 - a) dispozitat e nenit 42, 43, 65, 66 dhe neni 193(1)(b), ose
 - b) mbajtja e mallrave ne fjale ne magazinim te përkohshëm, ose
 - c) përdorimi i regjimit doganor nen te cilin mallrat janë vendosur,rezulton nga asgjësimi i plote ose humbja e pakthyeshme e këtyre mallrave për shkak te

vete natyrës se mallrave ose te rrethanave te paparashikuara ose fuqie madhore, ose si pasoje e autorizimit te lëshuar nga autoritetet doganore.

Për qëllimet e këtij paragrafi, mallrat quhen te humbura ne mënyrë te pakthyeshme kur janë bere te papërdorshme për cilindo qofte.

2. Gjithashtu, quhet qe nuk lind me asnjë borxh doganor importi për mallrat e vendosura ne qarkullim te lire me detyrime importi te reduktuara ose zero për arsye te përdorimit te tyre te veçante, kur këto mallra eksportohen ose riekportohen me lejen e autoriteteve doganore.

Neni 222

Kur, ne përputhje me nenin 221(1), quhet se nuk ka lindur një borxh doganor për mallrat e vendosura ne qarkullim te lire me detyrime importi te reduktuara ose zero për arsye te përdorimit te tyre te veçante, çdo mbetje ose hedhurine qe rezulton nga ky asgjësim quhet si mallra jo shqiptare.

Neni 223

Kur ne përputhje me nenin 218 ose 219, lind një borxh doganor për mallrat e vendosura ne qarkullim te lire me detyrime importi te reduktuara për arsye te përdorimit te tyre te veçante, shuma e paguar ne çastin e vendosjes se mallrave ne qarkullim te lire zbritet nga shuma e borxhit doganor. Kjo dispozite zbatohet mutatis mutandis ne rastet kur një borxh doganor lind për mbetje ose hedhurina, qe dalin si pasoje e asgjësimit te këtyre mallrave.

Neni 224

1. Një borxh doganor eksporti lind nga eksportimi jashtë territorit doganor te Republikës se Shqipërisë, me një deklaratë doganore te mallrave qe u nënshtrohen detyrimeve te eksportit.
2. Borxhi doganor lind ne çastin kur pranohet deklarata doganore.
3. Debitor është deklaruesi. Ne rast përfaqësimi te tërthortë, është gjithashtu debitor personi për llogari te te cilit behet deklarata.

Neni 225

1. Borxhi doganor i eksportit lind me daljen nga territori doganor i Republikës se Shqipërisë, pa deklarate doganore, i mallrave qe i nënshtrohen pagimit te detyrimeve te eksportit.
2. Borxhi doganor lind ne çastin kur këto mallra largohen efektivisht nga territori doganor i Republikës se Shqipërisë.
3. Debitori është:
 - a) personi qe nxjerr mallrat, dhe
 - b) çdo person qe merr pjese ne kete nxjerrje dhe qe ka dijeni ose objektivisht duhej te dinte se asnjë deklarate doganore nuk është depozituar, por qe duhej te ishte depozituar.

Neni 226

1. Borxhi doganor i eksportit lind kur nuk respektohen kushtet ne te cilat mallrat lejohen te dalin jashtë territorit doganor te Republikës se Shqipërisë me përjashtim te plote ose te pjesshëm nga detyrimet e eksportit.
2. Borxhi lind ne çastin kur mallrat mbërrijnë ne një destinacion te ndryshëm nga ai për te cilin janë lejuar te dalin nga territori doganor i Republikës se Shqipërisë me përjashtim te plote ose te pjesshëm nga detyrimet e eksportit, ose, ne rast se autoritetet doganore nuk janë ne gjendje ta përcaktojnë kufirin kohor kur përfundon afati i fundit i përcaktuar për te dhënë provën se janë plotësuar kushtet e parashikuara për te përfituar përjashtimin nga detyrimet.
3. Debitor është deklaruesi. Ne rastin e përfaqësimit te tërthortë, është gjithashtu debitor personi për llogari te te cilit behet deklarata.

Neni 227

Borxhi doganor i përmendur ne nenin 216 deri 220 dhe 224 deri 226 lind edhe kur lidhet me mallra qe u nënshtrohen masave ndaluese ose kufizuese te çdo lloji ne importim ose eksportim. Megjithatë, borxhi doganor nuk lind me futjen e paligjshme ne territorin doganor te Republikës se Shqipërisë te monedhave false ose te substancave narkotike dhe psikotrope, te cilat nuk përfshihen ne qarkun ekonomik te mbikëqyrur rreptësisht nga autoritetet doganore, duke synuar përdorimin e tyre për qëllime mjekësore e shkencore. Për qëllimet e legjislacionit penal te zbatueshëm ne shkeljet doganore, borxhi doganor quhet se ka lindur kur ne një ligj penal detyrimet doganore përbejnë bazën për përcaktimin e ndëshkimeve, ose kur ekzistenca e borxhit doganor është baze për ndjekje penale.

Neni 228

Kur për pagesën e një borxhi doganor janë përgjegjës disa persona, ata janë përgjegjës për kete borxh personalisht dhe bashkërisht.

Neni 229

1. Përveç rasteve te parashikuara shprehimisht nga ky Kod dhe pa rene ndesh me paragrafin 2, shuma e detyrimeve te importit ose e detyrimeve te eksportit te zbatueshme mbi mallrat, përcaktohet ne baze te rregullave te taksimit qe u përshtaten këtyre mallrave ne çastin kur lind borxhi doganor përkatës.
2. Kur nuk është e mundur te përcaktohet me saktësi se kur ka lindur borxhi doganor, çasti qe merret parasysh ne përcaktimin e rregullave te taksimit te përshtatshme për mallrat ne fjale është çasti kur autoritetet doganore arrijnë ne përfundimin se mallrat janë ne një gjendje te tille qe i nënshtrohen borxhit doganor. Megjithatë, kur informacioni ne dispozicion te autoriteteve doganore u lejon atyre te arrijnë ne përfundimin qe borxhi doganor ka lindur përpara se ata te arinin ne kete konstatim, shuma e detyrimeve te importit ose e detyrimeve te eksportit për mallrat

ne fjale, përcaktohet ne baze te elementeve te taksimit te mallrave ne çastin me te hershem ne kohe te cilit mund t'i referohet borxhi doganor ne baze te informacioneve te disponueshme.

3. Interesat zbatohen, ne rrethanat dhe kushtet qe përcaktohen ne aktet nënligjore ne zbatim te këtij Kodi, për te parandaluar përfitime te padrejta financiare nëpërmjet shtyrjes se datës ne te cilën lind borxhi doganor ose behet kontabilizimi.

Neni 230

1. Borxhi doganor lind ne vendin ku ndodhin faktet qe e krijojnë atë.
2. Kur nuk është e mundur te përcaktohet vendi i përmendur ne paragrafin 1, borxhi doganor quhet se ka lindur ne vendin ku autoritetet doganore arrijnë ne përfundimin se mallrat janë ne një shtate te tille qe bën te linde borxhi doganor.
3. Kur një regjim doganor për mallrat nuk është mbyllur, borxhi doganor quhet se ka lindur:
 - a) ne vendin ku mallrat janë vendosur nen kete regjim, ose
 - b) ne vendin ku mallrat hyjnë ne Republikën e Shqipërisë nen kete regjim.
4. Kur informacioni qe disponojnë autoritetet doganore i mundëson ato te përcaktojnë se borxhi doganor kishte lindur kur mallrat ishin ne një vend tjetër e ne një date te mëparshme, borxhi doganor quhet se ka lindur ne vendin qe mund te përcaktohet si vendndodhje e mallrave ne çastin me te largët ne kohe, kur mundte përcaktohet ekzistenca e borxhit doganor.

Neni 231

1. Për rastet ne te cilat marrëveshjet qe ekzistojnë midis Republikës se Shqipërisë dhe vendeve te tjera parashikojnë dhënien e trajtimit tarifor preferencial për importim te mallrave me origjine shqiptare ne këto vende, sipas kuptimit te këtyre marrëveshjeve, me kusht qe, kur mallrat janë përftuar nen regjimin e përpunimit aktiv, mallrat jo shqiptare te trupëzuara brenda mallrave ne fjale, t'u nënshtrohen pagimit te detyrimeve te importit qe duhen paguar, për rrjedhoje, vlefshmëria e dokumenteve te nevojshme për te mundësuar kete trajtim tarifor preferencial ne këto vende çon ne lindjen e një borxhi doganor importi.
2. Çasti kur lind ky borxh doganor quhet çasti kur autoritetet doganore pranojnë deklaraten e eksportit për mallrat ne fjale.
3. Debitor është deklaruesi. Ne rastin e përfaqësimit te tërthortë, është gjithashtu debitor personi për llogari te te cilit behet deklarata.
4. Shuma e detyrimeve te importit qe i përgjigjet këtij borxhi doganor, përcaktohet ne te njëjtën mënyrë sikur te kishim te bënim me një borxh doganor qe rrjedh nga pranimi ne te njëjtën date i deklaratës për vendosje ne qarkullim te lire te mallrave ne fjale, me qellim qe te mbyllet regjimi i përpunimit aktiv.

KREU 3
VJELJA E SHUMES SE BORXHIT DOGANOR

Seksioni 1
Kontabilizimi dhe komunikimi i shumës se detyrimeve debitorit

Neni 232

1. Çdo shume e detyrimeve te importit ose e detyrimeve te eksportit qe buron nga një borxh doganor, qe këtej e tutje e quajtur "shuma e detyrimeve", llogaritet nga autoritetet doganore sapo ato disponojnë elementet e nevojshëm dhe regjistrohet nga këto autoritete ne regjistrin kontabël ose me çdo mjet tjetër te barazvlefshem (kontabilizim).
2. Nënparagrafi i pare nuk zbatohet:
 - a) kur futet një takse antidumping ose një takse kunderbalancuese me ane te një ligji tjetër te veçante;
 - b) kur shuma e detyrimeve qe duhen paguar është me e madhe se ajo e përcaktuar ne baze te informacionit tarifor te detyrueshëm;
 - c) kur aktet nënligjore ne zbatim te Kodit nuk e kërkojnë kontabilizimin, nga autoritetet doganore, e shumave te detyrimeve me te ulëta se një nivel i caktuar.
3. Procedurat praktike te kontabilizimit te shumës se detyrimeve përcaktohen ne aktet nënligjore ne zbatim te këtij Kodi.

Neni 233

1. Kur një borxh doganor lind si pasoje e pranimi te deklaratës se vendosjes se mallrave nen një regjim doganor te caktuar, te ndryshëm nga lejimi i përkohshëm me përjashtim te pjesshëm nga detyrimet e importit, ose nga çdo akt tjetër qe ka efekt te njëjtë juridik me kete pranim, shuma qe i korrespondon këtij borxhi doganor,kontabilizohet sapo te jete llogaritur, te shumtën ditën e dyte qe mallrat janë çliruar. Megjithatë, me kusht qe pagesa te jete siguruar, shuma e përgjithshme e detyrimeve qe ka te beje me te gjitha mallrat e çliruara nga i njëjti person gjate një periudhe te caktuar nga autoritetet doganore, e cila nuk mund te jete me shume se 31 dite, mund te mbulohet nga një kontabilizim i vetëm i cili kryhet brenda 5 ditësh nga përfundimi i periudhës ne fjale.
2. Kur parashikohet qe çlirimi i mallrave mund te jepet duke pritur qe te plotësojnë me pare disa kushte te përcaktuara nga legjislacioni ne fuqi, nga te cilat varet përcaktimi i shumës se borxhit ose vjelja e tij, kontabilizimi duhet te behet jo me

vone se dy dite pas datës qe është përcaktuar ose fiksuar shuma e borxhit ose detyrimi për te paguar detyrimet qe burojnë nga ai borxh. Megjithatë, kur borxhi doganor ka te beje me taksen e përkohshme antidumping ose taksen kunderbalancuese, ky detyrim kontabilizohet jo me vone se dy muaj pas datës se nxjerrjes se taksës përfundimtare antidumping ose te taksës kunderbalancuese.

3. Kur lind një borxh doganor ne kushte te ndryshme nga ato te përmendura ne paragrafin 1, shuma përkatëse kontabilizohet brenda dy ditësh nga data kur autoritetet doganore janë ne gjendje:
 - a) te llogarisin shumën e detyrimeve ne fjale, dhe
 - b) te përcaktojnë debitorin.

Neni 234

1. Kur rrethana te veçanta i pengojnë autoritetet doganore kompetente te respektojnë kufirin kohor te mëparshëm, kufiri kohor për kontabilizimin e parashikuar ne nenin 233 mund te zgjatet. Kjo zgjatje nuk mund te kaloje 14 ditët.
2. Kufiri kohor i parashikuar ne paragrafin 1 nuk zbatohet ne rast rrethanash te jashtëzakonshme ose fuqie madhore.

Neni 235

1. Kur shuma e detyrimeve qe rezultojnë nga një borxh doganor nuk është kontabilizuar ne përputhje me nenet 233 e 234, ose është kontabilizuar me një shifër me te vogël sesa shuma e detyruar ne baze te ligjit, shuma për t'u vjele kontabilizohet brenda dy ditësh nga data kur autoritetet doganore janë vene ne dijeni për situatën dhe janë ne gjendje te llogarisin shumën qe duhet paguar e te përcaktojnë debitorin (kontabilizim i mëvonshëm). Ky kufi kohor mund te zgjatet ne përputhje me nenin 234.
2. Me përjashtim te rasteve te parashikuara ne nënparagrafin e dyte te nenit 232(2), kontabilizimi i mëvonshëm nuk kryhet ne rastet kur:
 - a) vendimi fillestar për te mos kontabilizuar detyrimet ose për t'i kontabilizuar ne një nivel me te ulet sesa shuma e detyrimeve merret ne baze dispozitash te karakterit te përgjithshëm, te shfuqizuara me vone me vendim te gjykatës;
 - b) shuma e detyrimeve qe duhet paguar nuk ishte kontabilizuar si pasoje e një gabimi paguaje dhe ky i fundit ka vepruar ne mirëbesim dhe ka respektuar te gjitha dispozitat e parashikuara nga legjislacioni ne fuqi persa i përket deklaratës doganore;
 - c) ne baze te dispozitave ne fuqi autoritetet doganore kompetente përjashtohen nga kontabilizimi i mëvonshëm i shumës se detyrimeve nen një shifër te caktuar.

Neni 236

1. Sapo te kontabilizohet, shuma e detyrimeve i komunikohet debitorit sipas procedurave përkatëse, te përshkruara ne aktet nënligjore ne zbatim te këtij Kodi.
2. Kur shuma e detyrimeve, qe duhen paguar, tashme është kontabilizuar, për ta treguar një gjë te tille ne deklaraten doganore, autoritetet doganore mund te shënojnë mbi deklaratë qe nuk ka nevojë te behet njoftimi siç parashikohet ne paragrafin 1, me kusht qe shuma e përkatëse e detyrimeve te përputhet me shumën e përcaktuar nga autoritetet doganore.
3. Njoftimi i debitorit nuk mund te behet pas mbarimit te afatit trevjeçar nga data ne te cilin borxhi doganor ka lindur. Megjithatë, kur autoritetet doganore për arsye te një procedimi penal, nuk kane mundur te përcaktojnë shumën e sakte te detyrimeve qe realisht duhen paguar, njoftimi i debitorit behet edhe pas mbarimit te afatit trevjeçar.

Seksioni 2

Kufiri kohor dhe procedurat e pagimit te shumës se detyrimeve doganore

Neni 237

1. Shumat e detyrimeve te njoftuara sipas nenit 236 paguhen nga debitorët brenda afateve te mëposhtme:
 - a) nëse personi nuk gëzon ndonjë prej lehtësive te pagesës te parashikuara nga aktet nënligjore ne zbatim te këtij Kodi, pagesa behet brenda afatit te parashikuar. Zgjatja jepet automatikisht kur vërtetohet se personi i interesuar e mori njoftimin tepër vone dhe se kryerja e pagesës brenda afatit te parashikuar ishte e pamundur. Gjithashtu autoritetet doganore mund te japin zgjatje te afatit, me kërkesë te debitorit, kur shuma e detyrimeve qe duhet paguar është pasoje e një vjeljeje pas zhdoganimit. Kjo zgjatje e kufirit kohor nuk duhet te kaloje 10 ditët;
 - b) nëse personi gëzon ndonjë nga lehtësitë e pagesës se parashikuar ne aktet nënligjore ne zbatim te këtij Kodi, pagesa behet jo me vone se përfundimi i afatit ose i afateve te përcaktuara ne lidhje me këto lehtësira.
2. Kur, një kërkesë për shuarjen e detyrimeve, behet sipas neneve 250, 251 ose 252 ose kur mallrat janë sekuestruar, me synim konfiskimin e mëvonshëm te tyre sipas nenit 246 (b), (c) (ii), ose (d), detyrimi i debitorit për pagimin e detyrimeve do te përmbushet me vone, sipas kushteve te parashikuara ne aktet nënligjore ne zbatim te këtij Kodi.

Neni 238

Pagesa behet me para ne dore ose me ndonjë mjet tjetër i cili, sipas dispozitave ne fuqi ka te njëjtin efekt shlyerjeje.

Neni 239

Nëse shuma e detyrimeve që duhen paguar nga personi i interesuar ka të bëjë me mallra të deklaruar për një regjim doganor që nënkupton pagesën e këtyre detyrimeve, autoritetet doganore, me kërkesë të këtij personi, lejojnë shtyrjen e afatit të pagesës së shumës në fjale sipas kushteve të përcaktuara në nenet 240, 241 dhe 242.

Neni 240

1. Lejimi i shtyrjes së afatit për pagesën kushtëzohet me dhënien e një garancie nga ana e kërkuesit.
2. Veç kësaj, lejimi i shtyrjes së afatit të pagesës mund të shkaktojë pagesë të shpenzimeve shtese për hapjen e një dosjeje për shërbimet e kryera.

Neni 241

Kur lejojnë shtyrjen e afatit të pagesës, autoritetet doganore vendosin edhe se cila prej procedurave të mëposhtme duhet të përdoret:

- a) veçmas për secilën prej shumave të detyrimeve, të kontabilizuara sipas kushteve të përcaktuara në nënparagrafin e parë të nenit 233(1) ose në nenin 235(1); ose
- b) globalisht për teresinë e të gjitha shumave të detyrimeve, të kontabilizuara sipas kushteve të përcaktuara në nënparagrafin e parë të nenit 233(1), brenda një afati të caktuar nga autoritetet doganore, që nuk i kalon 31 ditët; ose
- c) globalisht për teresinë e të gjitha shumave të detyrimeve, të kontabilizuara së bashku, duke formuar një hyrje të vetme, sipas nënparagrafit të dytë të nenit 233(1).

Neni 242

1. Afati i shtyrjes së pagesës është 30 dite. Ai llogaritet si vijon:
 - a) kur pagesa shtyhet sipas nenit 241(a), afati llogaritet nga e nesërmja e ditës që shuma e detyrimeve kontabilizohet nga autoritetet doganore. Kur zbatohet neni 234, afati 30 ditor, të llogaritur sipas nënparagrafit të parë, i zbritet numri i ditëve që i korrespondojnë afatit prej me shumë se dy ditësh të përdorur për kontabilizimin e shumës;
 - b) kur pagesa shtyhet sipas nenit 241(b), afati llogaritet nga e nesërmja e ditës që përfundon afati i kontabilizimit global. Atij i zbritet numri i ditëve që i korrespondon gjysmës së ditëve të afatit të kontabilizimit global;
 - c) kur pagesa shtyhet sipas nenit 241(c) afati llogaritet nga e nesërmja e ditës së përfundimit të afatit për të cilin mallrat në fjale quhen Çliruar. Atij i zbritet numri i ditëve që i korrespondon gjysmës së numrit të ditëve të afatit në fjale.

2. Kur afatet e parashikuara ne paragrafin 1(b) dhe (c) përmbajnë një numër ditësh tek, numri i ditëve qe i zbritet afatit 30 ditor, ne zbatim te paragrafit 1(b) dhe (c), është i barabarte me gjysmën e numrit çift paraardhës.
3. Për te thjeshtuar punën, kur periudhat e përmendura ne paragrafin 1(b) dhe (c), janë jave ose muaj kalendarike, autoritetet doganore mund te parashikojnë qe pagesa e detyrimeve qe kane qene objekt i shtyrjes se afatit te pagesës te behet:
 - a) nëse periudha është jave kalendarike, te premten e javës se katërt qe vjen pas asaj jave kalendarike;
 - b) nëse periudha është muaj kalendarik, te shumtën ditën e 16 te muajit qe vjen pas atij muaji kalendarik.

Neni 243

1. Autoritetet doganore mund t'i japin debitorit edhe lehtësi te tjera pagese, përveç shtyrjes se afatit te pagesës. Dhënia e këtyre lehtësive:
 - a) kushtëzohet me sigurimin e një garancie. Megjithatë, garancia nuk kërkohet ne qofte se, për shkak te gjendjes se debitorit, kërkimi i saj krijon vështirësi serioze ekonomike ose sociale për debitorin;
 - b) sjell ngarkimin e një interesi mbi shumën e detyrimit. Shuma e këtij interesi përllogaritet ne mënyrë te tille qe te jete e barazvlefshme me shumën qe do te ngarkohej për kete qellim ne Leke.
2. Cilido qofte lehtësimi i pagesës dhënë debitorit ne baze te akteve nënligjore ne zbatim te këtij Kodi, ky i fundit mund te paguaje te gjithë ose një pjese te shumës se detyrimeve, pa pritur përfundimin e afatit qe i është dhënë për pagesën.

Neni 244

Detyrimi mund te paguhet edhe nga ndonjë pale e trete ne vend te debitorit.

Neni 245

1. Kur shuma e detyrimeve qe duhen paguar nuk është shlyer brenda afatit te caktuar:
 - a) autoritetet doganore përdorin te gjitha mjetet ligjore për te siguruar pagesën e shumës se borxhit doganor. Dispozita te posaçme për dorëzanimë brenda kuadrit te regjimit te transitit do te parashikohen ne aktet nënligjore ne zbatim te këtij Kodi.
 - b) përveç shumës se detyrimeve ngarkohen edhe kamate vonesat. Norma e kamate vonesave mund te jete me e larte sesa se norma e interesit te kredisë por jo me e ulet se sa kjo e fundit.
2. Autoritetet doganore, kur lind një borxh doganor, me qellim qe te sigurojnë pagimin e borxhit doganor mund te marrin masat e mëposhtme:
 - a) sekuestrimin e vlerave monetare, kredive, sendeve me vlere te çmuar, dokumente me ane te te cilave bëhen pagesa, valuta te huaja te depozituara ne

- një banke, qe i përkasin debitorit, personave te trete ose garantuesve qe kane detyrime kundrejt debitorit;
- b) sekuestrimin e mallrave, pasurive te tundshme ose te patundshme qe i përkasin debitorit ose një pale te trete ose garantuesit qe ka detyrime kundrejt debitorit;
3. Autoritetet doganore mund t'u kërkojnë autoriteteve kompetente edhe pezullimin e aktivitetit ekonomik te debitorit ne lidhje me importimin, eksportimin, dhe tranzitimin e mallrave ose te aktiviteteve te tjera prodhuese për ushtrimin e te cilave debitori është regjistruar pranë autoriteteve te taksave.
4. Vendimet e marra nga administrata doganore për zbatimin e masave garantuese dhe/ose për rikuperimin me force te borxhit doganor, bëhen tituj ekzekutive menjëherë sapo ato i njoftohen debitorit. Ekzekutimi i vendimeve te sipërpërmendura behet ne baze te dispozitave te parashikuara nga nenet 511 dhe ne vazhdim te Kodit te Procedurës Civile. Titujt ekzekutive te nxjerre nga administrata doganore, menjëherë sapo mbështeten me urdhrin e ekzekutimit te nxjerre nga autoritetet gjyqësore kompetente, mund te zbatohen ne mënyrë te drejtpërdrejte nga organet e administratës doganore.

KREU 4 SHUARJA E BORXHIT DOGANOR

Neni 246

1. Pa rene ndesh me dispozitat ne fuqi persa i përket parashkrimit te një borxhi doganor dhe mosvjeljes te një borxhi te tille, ne rastin e paaftësisë se debitorit për te paguar, te provuar me vendim gjykate, borxhi doganor shuhet:
- a) kur paguhet shuma e detyrimeve;
 - b) kur shuhet shuma e detyrimeve;
 - c) lidhur me mallrat e deklaruar per një regjim doganor qe sjell detyrimin për te paguar detyrimet:
 - i) kur cilësohet e pavlefshme deklarata doganore ne përputhje me nenin 91;
 - ii) kur mallrat para Çlirimit te tyre sekuestrohen dhe njëkohësisht ose me vone konfiskohen, asgjësohen sipas udhëzimeve te autoriteteve doganore, asgjësohen ose braktisen sipas nenit 197, asgjësohen ose humbasin ne mënyrë te pakthyeshme për shkaqe qe lidhen me vete natyrën e tyre ose me rrethana te paparashikueshme ose për shkak fuqie madhore;
 - d) kur mallrat ne lidhje me te cilat lind një borxh doganor, sipas nenit 217, sekuestrohen pas hyrjes se paligjshme dhe njëkohësisht ose me pas konfiskohen.
2. Ne rast sekuestrimi e konfiskimi, borxhi doganor, për nevoja te legjislacionit penal qe zbatohet për vepra penale ne fushën e doganave, quhet se nuk është shuar kur sipas Pjesës VIII te këtij Kodi, detyrimet doganore përbejnë bazën e përcaktimit te sanksioneve ose ekzistenca e një borxhi doganor është baza për fillimin e ndjekjes penale.

Neni 247

Borxhi doganor, siç përmendet ne nenin 231, shuhet gjithashtu kur anulohen formalitetet e kryera për te mundësuar trajtimin tarifor preferencial qe jepet sipas nenit 231.

KREU 5 RIMBURSIMI DHE SHUARJA E DETYRIMEVE

Neni 248

Përkufizimet qe vijojnë kane kete domethënie:

- a) "rimbursim" do te thotë rikthimi i plote ose i pjesshëm i detyrimeve te importit ose i detyrimeve te eksportit qe janë paguar;
- b) "shuarje" do te thotë vendimi për te mos paguar te gjithë ose një pjese te shumës se një borxhi doganor, ose vendimi për te anuluar kontabilizimin e gjithë ose te një pjese te shumës se detyrimeve te importit ose te detyrimeve te eksportit qe nuk janë vjele.

Neni 249

1. Detyrimet e importit ose detyrimet e eksportit rimbursohen kur konstatohet se ne Çastin e pagimit kjo shume ligjërisht nuk përbënte detyrim ose se shuma ishte kontabilizuar ne kundërshtim me nenin 235(2).
Detyrimet e importit ose detyrimet e eksportit shuhen kur konstatohet se ne Çastin e kontabilizimit te këtyre detyrimeve, ato sipas ligjit nuk përbënin detyrim, ose se kontabilizimi është bere ne kundërshtim me nenin 235(2). Nuk jepet rimbursim ose shuarje detyrimesh ne rast se faktet qe çojnë ne përfundimin se detyrimet nuk përbënin ligjërisht detyrim, ose se kontabilizimi është gabuar, janë pasoje e një veprimi te qëllimshëm nga personi i interesuar.
2. Detyrimet e importit ose detyrimet e eksportit rimbursohen ose shuhen me paraqitjen e një kërkesë ne zyrën e doganore kompetente, brenda një periudhe trevjeçare, qe fillon nga data kur shuma e këtyre detyrimeve i është njoftuar debitorit. Kjo periudhe zgjatet, nëse ky person i interesuar jep prova se mosparaqitja e kërkesës brenda afatit te caktuar është pasoje e rrethanave te jashtëzakonshme ose fuqie madhore. Kur autoritetet doganore nga ana e tyre, zbulojnë se brenda këtij afati janë krijuar një ose me shume situata te cilave i referohet nënparagrafi i pare dhe i dyte i paragrafit te pare, ato rimbursojne ose shuajnë detyrimet e importit me nismën e tyre.

Neni 250

Detyrimet e importit ose detyrimet e eksportit rimbursohen kur një deklarate doganore anulohet dhe detyrimet janë paguar. Rimbursimi jepet vetëm pasi te paraqitet një kërkesë nga personi i interesuar brenda afateve te përcaktuara për dorëzimin e kërkesave për anulim deklaratash doganore.

Neni 251

1. Detyrimet e importit rimbursohen ose shuhen kur përcaktohet se shuma e kontabilizuar e këtyre detyrimeve lidhet me mallra të vendosura nën një regjim doganor të caktuar dhe refuzohet nga importuesi, sepse në Çastin kohor të përmendur në nenin 92 ato janë me defekt ose nuk përputhen me kushtet e kontratës, në bazë të së cilës janë importuar. Në mallrat me defekt, quhet se përfshihen edhe mallrat e dëmtuara para Çlirimit të tyre.
2. Rimbursimi ose shuarja e detyrimeve të importit duhet të jepet me kusht që:
 - a) mallrat të mos jënë përdorur, përveç përdorimit fillestar që ka qenë i nevojshëm për të konstatuar defektin ose nuk përputhen me kushtet e kontratës;
 - b) mallrat të eksportohen jashtë territorit doganor të Republikës së Shqipërisë.

Me kërkesë të personit të interesuar, autoritetet doganore lejojnë asgjësimin e mallrave ose vendosjen e tyre, me qëllim rieksportimi, nën regjimin e transitit ose nën regjimin e magazinimit doganor ose në një zonë të lirë apo magazine të lirë, në vend që të eksportohen. Për qëllim të caktimit të tyre nën një prej regjimeve doganore të përmendura më lart, mallrat konsiderohen jo shqiptare.

3. Detyrimet e importit nuk rimbursohen ose nuk shuhen për mallra, të cilat para se të depozitohen deklarata doganore janë lejuar përkohësisht për t'u testuar, me përjashtim të rasteve kur konstatohet se fakti që mallrat janë me defekt ose nuk përputhen me kushtet e kontratës nuk mund të zbulohet normalisht gjatë këtyre testeve.
4. Detyrimet e importit rimbursohen ose shuhen për arsyet e parashtruara në paragrafin 1 me depozitim të kërkesës pranë zyrës doganore përkatëse brenda 12 muajsh nga data kur shuma e këtyre detyrimeve i është komunikuar debitorit. Megjithatë, Drejtori i Përgjithshëm i Doganave mund të lejojë zgjatjen e këtij afati për shkaqe të jashtëzakonshme të justifikuara si duhet.

Neni 252

1. Detyrimet e importit ose detyrimet e eksportit mund të rimbursohen ose shuhen në situata të ndryshme nga ato të përcaktuara në nenet 249, 250, 251 kur:
 - a) aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi e parashikojnë një gjë të tillë;
 - b) burojnë nga rrethana kur personit të interesuar nuk mund t'i vishet mashtrimi ose një neglizhencë e dukshme. Rrethanat në të cilat mund të zbatohet kjo dispozitë dhe procedurat përkatëse që duhen ndjekur përcaktohen në aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi. Rimbursimi ose shuarja mund t'u nënshtrohen kushteve të posaçme.
2. Detyrimet rimbursohen ose shuhen për arsyet e parashikuara në paragrafin 1, me dorëzimin e kërkesës në zyrën doganore përkatëse brenda 12 muajsh nga dita kur

këto detyrime i janë njoftuar debitorit. Megjithatë, Drejtori i Përgjithshëm mund të lejojë zgjatjen e këtij afati, për shkaqe të jashtëzakonshme të justifikuara si duhet.

Neni 253

Detyrimet e importit ose detyrimet e eksportit rimbursohen ose shuhen në kushtet e parashikuara në këtë kre vetëm në qofte se shuma për t'u rimbursuar ose shuar është me e madhe sesa shuma e përcaktuar në aktet nënligjore në zbatim të këtij Kodi.

Neni 254

Rimbursimi nga autoritetet doganore i shumës së detyrimeve të importit ose detyrimeve të eksportit, si dhe i interesave të kredisë ose të kamate-vonesave të mbledhura kur janë paguar këto detyrime, nuk sjell si pasojë pagesë të interesit nga këto autoritete. Megjithatë interesi paguhet:

- a) kur vendimi për të pranuar një kërkesë për rimbursim nuk është zbatuar për tre muaj nga data e marrjes së vendimit,
- b) kur e kërkojnë akte të caktuara me karakter të përgjithshëm kombëtar.

Shuma e këtij interesi llogaritet në mënyrë të njëjtë me shumën që do të paguhej për këtë qellim në para shqiptare ose në tregun financiar.

Neni 255

Kur një borxh doganor është hequr gabimisht, ose shuma që i korrespondon detyrimeve përkatëse është rimbursuar gabimisht, borxhi fillestar mbetet përsëri për t'u paguar. Interesat e paguara sipas nenit 254 duhet të rimbursohen.

P J E S A VIII SHKELJET NE FUSHEN DOGANORE DHE SANKSIONET

KREU 1 DISPOZITA TE PERGJITHSHME DHE PERKUFIZIME

Neni 256

1. Shkelje doganore janë:
 - a) kundërvajtjet administrative doganore;
 - b) kontrabanda.
2. Çdo veprim ose mosveprim që bie ndesh me dispozitat e parashikuara në këtë Kod, me aktet nënligjore të tij dhe me dispozita të tjera në fuqi, me përjashtim të rasteve të fuqisë madhore, quhet kundërvajtje administrative doganore dhe dënohet si e tille.
3. Shmangia ose tentativa për të shmangur, me çfarëdo mënyrë, kontrollin dhe/ose mbikëqyrjen doganore mbi mallrat me qëllim shmangien e pagesës së detyrimeve të

importit dhe eksportit siç është përshkruar ne nenet 276 deri ne 280, si dhe secili prej veprimeve te përshkruara ne këto nene, përbën kontrabande dhe dënohet si i tille.

4. PAGESA E GJOBËS QE ZBATOHET PËR SHKELJEN DOGANORE, NE ASNJË RAST NUK DO TE JETE SHKAK PËR TE PËRNASHTUAR SHKELËSIN NGA PAGIMI I DETYRIMEVE DOGANORE QE DUHEN PAGUAR PËR MALLRAT OBJEKT I SHKELJES.

KREU 2 KUNDERVAJTJE ADMINISTRATIVE DOGANORE

Neni 257

1. Pa rene ndesh me dispozitat mbi kontrabandën, përbën kundërvajtje administrative doganore deklarimi ne manifestin e ngarkesës te një mjeti ajror ose anijeje i një sasive mallrash, te ndryshme nga ajo qe konstatojnë autoritetet doganore.
2. Kapiteni i anijes ose i mjetit ajror për kryerjen e kësaj shkeljeje, ndëshkohet me gjobe prej 10 000 leke për Çdo koli ose me një gjobe prej 30 000 leke për Çdo ton, ne rast se ngarkesa përmban mall rifuzo.
3. Për qellim te këtij neni, nëse kolite e tepërta kane te njëjtat marka dhe shenja sigurie me kolite e tjera te deklaruar ne manifest, konsiderohen te padeklaruar kolite e gjetura me tepër, te cilave u korrespondon klasifikimi tarifor qe sjell pagesën e detyrimeve doganore me te larta.
4. Kur ndryshimet e konstatuara përbejnë me pak se 5% te sasisë se treguar ne manifest, nuk zbatohet gjobe.

Neni 258

1. Pa rene ndesh me dispozitat mbi kontrabandën, kryen kundërvajtje administrative doganore kapiteni i mjetit lundrues qe:
 - a) vonon paraqitjen e manifestit. Ky veprim ndëshkohet me një gjobe prej 40 000 leke për Çdo 5 ore vonese. Ne kete rast nuk llogariten për kete qellim orët gjate te cilave zyra doganore kompetente është e mbyllur;
 - b) refuzon te pranoje ne bord autoritetet doganore. Ky veprim ndëshkohet me një gjobe nga 300 000 leke deri 500 000 leke;
 - c) niset pa lejen e organeve doganore. Ky veprim ndëshkohet me një gjobe nga 300 000 leke deri 500 000 leke;
2. Gjobot e parashikuara ne kete nen, zbatohen pavarësisht nëse për te njëjtin veprim ose mosveprim legjislacioni për lundrimin ujqor parashikon respektivisht edhe sanksione te tjera.

Neni 259

1. Pa rene ndesh me dispozitat mbi kontrabandën, kryen kundërvajtje administrative doganore, kapiteni i mjetit ajror qe:

- a) vonon paraqitjen e manifestit. Ky veprim ndëshkohet me një gjobe prej 40 000 leke për Çdo 5 ore vonese. Nuk llogariten për kete qellim orët gjate te cilave zyra doganore kompetente është e mbyllur;
 - b) refuzon te pranoje ne bord autoritetet doganore. Ky veprim ndëshkohet me një gjobe nga 300 000 leke deri ne 500 000 leke;
 - c) niset pa lejen e autoriteteve doganore. Ky veprim ndëshkohet me një gjobe prej 300 000 leke deri ne 500 000 leke;
2. Gjobat e parashikuara ne kete nen, zbatohen pavarësisht nëse për te njëjtin veprim ose mosveprim legjislacioni për navigacionin ajror parashikon respektivisht edhe sanksione te tjera.

Neni 260

Pa rene ndesh me dispozitat mbi kontrabandën, kryen kundërvajtje administrative doganore transportuesi i mallrave ne rruge tokësore qe:

- a) devijon nga itinerari i përcaktuar prej autoriteteve doganore. Ky veprim ndëshkohet me një gjobe nga 50 000 leke deri 150 000 leke;
- b) vonon paraqitjen e mallrave pranë autoriteteve kompetente doganore. Ky veprim ndëshkohet me një gjobe prej 30 000 leke për Çdo 5 ore vonese. Ne kete rast nuk llogariten për kete qellim orët gjate te cilave zyra doganore kompetente është e mbyllur;
- c) niset pa lejen e autoriteteve doganore. Ky veprim ndëshkohet me një gjobe nga 100 000 leke deri 300 000 leke;
- d) transporton një sasi me te vogël ose me te madhe kolish, pakosh, apo te tjera forma te ngjashme ambalazhimi mallrash ne përgjithësi, se sa ajo e treguar ne dokumentin shoqërues te mallit. Ky veprim ndëshkohet me një gjobe nga 50 000 leke deri ne 100 000 leke;
- e) shkel normat e Konventës TIR dhe anekseve te saj ne fuqi, ku parashikohen përgjegjësitë e transportuesit te mallrave, brenda ose gjate kalimit përmes territorit doganor. Ky veprim ndëshkohet me një gjobe nga 50 000 leke deri ne 100 000 leke.

Neni 261

1. Pa rene ndesh me dispozitat mbi kontrabandën, përbën kundërvajtje administrative doganore deklarimi i një cilësie, sasie, vlere ose origjine te ndryshme nga ajo qe konstatojnë autoritetet doganore, ne Çastin kur deklaruesi paraqet deklaratën për vendosjen e mallrave ne qarkullim te lire.
Ky veprim ndëshkohet me një gjobe nga 30 000 leke deri ne 100 000 leke.
Ne rastet e diferencave ne sasi, përveç gjobës behet edhe konfiskimi i mallrave te padeklaruara dhe te gjetura ne teprice.
2. Ne rastet kur pas rishikimit te deklaratës rezulton qe detyrimet doganore qe duhen paguar janë me te larta se ato te llogaritura ne baze te deklaratës dhe diferenca e këtyre është me e madhe sesa 5%, ne vend te gjobës se mësipërme, zbatohet një gjobe e barabarte me trefishin e diferencës se detyrimeve doganore te papaguara.

3. Megjithatë, në rast se kjo diferencë është pasojë e një gabimi të kryer në mirëbesim gjatë hartimit të deklaratës doganore dhe deklaruesi i ka paraqitur të gjithë dokumentet dhe informacionin e nevojshëm për verifikim doganor, zbatohet një gjohje që shkon nga një e dhjeta deri në të tere shumën e diferencës së detyrimeve doganore të papaguara.
4. Gjohjet e sipërpërmendura zbatohen mutatis mutandis sa herë që nga autoritetet doganore konstatohet një vlerë ose origjinë e ndryshme nga ajo e deklaruar për mallrat për t'u vendosur në cilindo prej regjimeve doganore, përveç regjimit të transitit.

Neni 262

1. Pa rënë ndesh me dispozitat mbi kontrabandën, përbën kundërvajtje administrative doganore paraqitja e mallrave të vendosura në regjimin e transitit, në një zyrë doganore të ndryshme nga ajo e destinacionit.
2. Deklaruesi ose garantuesi, ndëshkohet me një gjohje nga 100 000 leke deri në 200 000 leke.

Neni 263

1. Pa rënë ndesh me dispozitat mbi kontrabandën, përbën kundërvajtje administrative doganore, deklarimi në dokumentet e transitit në zyrën doganore të nisjes i një sasive mallrash, të ndryshme nga ajo që konstatohet në Çastin e mbërritjes së tyre në doganën e destinacionit.
2. Deklaruesi ose garantuesi ndëshkohet me gjohje që shkon nga një deri në trefishin e shumës së diferencës së konstatuar të detyrimeve doganore të papaguara.

Neni 264

1. Pa rënë ndesh me dispozitat mbi kontrabandën, përbën kundërvajtje administrative doganore deklarimi në dokumentet e transitit të paraqitura në zyrën doganore të nisjes i një cilësie mallrash, të ndryshme nga ajo që konstatohet në Çastin e mbërritjes së mallrave në doganën e destinacionit.
2. Deklaruesi ose garantuesi ndëshkohet me një gjohje që shkon nga një deri në trefishin e shumës së detyrimeve doganore që duhen paguar për mallrat e shënuara në dokumentin e transitit dhe që nuk korrespondojnë me cilësinë e konstatuar nga zyra doganore e destinacionit.

Neni 265

1. Pa rënë ndesh me dispozitat mbi kontrabandën, përbën kundërvajtje administrative doganore, deklarimi dhe/ose regjistrimi i një cilësie ose sasive mallrash të magazinuara në një magazinë doganore, të ndryshme nga ajo që konstatohet nga autoritetet doganore.

2. Administruesi i magazinës ose depozituesi, kur magazinimi është nën përgjegjësinë e këtij te fundit, ndëshkohen me një gjobe nga një deri në trefishin e shumës së detyrimeve doganore që duhen paguar për mallrat me cilësi ose sasi të ndryshme.
3. Pa rene ndesh me dispozitat mbi kontrabandën, nëse diferenca në sasi është më e madhe se 20%, qofte kjo për më shumë ose më pak, përgjegjësi i magazinës duhet të paraqesë menjëherë deklaratën për vendosjen në qarkullim të lirë të mallrave të regjistruara në emrin e tij. Në rast se edhe më parë në mallrat e ruajtura në magazinën të administruar nga i njëjti person janë konstatuar diferenca sasiore, me të mëdha se 20%, edhe nëse ka pasur të beje me mallra të një cilësie tjetër, autoritetet doganore i revokojnë administratorit të magazinës autorizimin për administrimin e magazinës për një periudhë të paktën një vjeçare.

Neni 266

1. Pa rene ndesh me dispozitat mbi kontrabandën, përbën kundërvajtje administrative doganore, deklarimi në deklaratën përmbledhëse, e përdorur për futjen e mallrave në magazinim të përkohshëm për qëllim të neneve nga 75 deri 78 të këtij Kodi si dhe të akteve nënligjore në zbatim të tij, i një sasi ose cilësie mallrash në magazinim të përkohshëm, të ndryshme nga ajo që konstatohet nga autoritetet doganore.
2. Personi i autorizuar, ose personat të cilëve u referohet neni 69, paragrafi 2, që paraqesin deklaratën përmbledhëse dhe kanë kryer këto shkelje, ndëshkohen me sanksionet që vijojnë:
 - a) pagesën e detyrimeve doganore që duhen paguar për mallrat që dalin me diferencë. Detyrimet përllogariten, kur është e mundur, në bazë të elementeve të deklaratës përmbledhëse, ose përllogariten në bazë të detyrimeve më të larta që zbatoheshin në ditën e hyrjes në magazinim të përkohshëm; dhe
 - b) pagesën e një gjobe që shkon nga një deri në trefishin e detyrimeve doganore që duhen paguar sipas pikës a).

Neni 267

1. Pa rene ndesh me dispozitat mbi kontrabandën, përbën kundërvajtje administrative doganore, plotësimi i deklaratës për lejim të përkohshëm të mallrave, ose për regjimin e përpunimit aktiv, duke deklaruar një cilësi ose sasi të ndryshme nga ajo e konstatuar nga autoritetet doganore.
2. Deklaruesi që kryen këto shkelje ndëshkohet me sanksionet që vijojnë:
 - a) në rastin e diferencës në cilësi, pagesa e një gjobe që shkon nga një deri në trefishin e shumës së detyrimeve doganore që duhen paguar për mallrat e konstatuara.
 - b) në rastin e diferencës në sasi, pagesën e një gjobe që shkon:
 - i) nga dy deri në pesëfishin e shumës së detyrimeve doganore që duhen paguar për mallrat që mungojnë ose janë tepër,

- ii) nga gjysma deri ne gjithë shumën e detyrimeve doganore qe duhen paguar për mallrat ne mungese ose ne teprice kur diferenca e konstatuar shkaktohet nga një gabim përlogaritjeje ose shkrimi ne mirëbesim, nga deklaruesi.

Neni 268

1. Pa rene ndesh me dispozitat mbi kontrabandën, përbën kundërvajtje administrative doganore plotësimi i deklaratës për riekспорт te mallrave te vendosura ne lejim te përkohshëm, ose nen regjimin e përpunimit aktiv, duke deklaruar një cilësi ose sasi te ndryshme nga ajo qe konstatojnë autoritetet doganore.
2. Deklaruesi qe kryen kete shkelje ndëshkohet me sanksionet qe vijojnë:
 - a) ne rastin e konstatimit te diferencës ne cilësi, pagesa e një gjobe qe shkon nga një deri ne trefishin e shumës se detyrimeve doganore qe duhen paguar për mallrat e importuara përkohësisht, kundrejt atyre te paraqitura për riekспортim;
 - b) ne rast difference ne sasi, pagesën e një gjobe qe shkon:
 - i) nga dy deri ne pesëfishin e shumës se detyrimeve doganore qe duhen paguar për mallrat ne mungese;
 - ii) nga dy deri ne pesëfishin e shumës se detyrimeve doganore qe duhen paguar për mallrat ne teprice.

Neni 269

1. Pa rene ndesh me dispozitat mbi kontrabandën, përbën kundërvajtje administrative doganore, plotësimi i një deklarate për eksportim te përkohshëm te mallrave te vendosura nen regjimin e përpunimit pasiv, duke deklaruar një cilësi ose sasi te ndryshme nga ajo qe konstatojnë autoritetet doganore.
2. Deklaruesi për kryerjen e këtyre shkeljeve ndëshkohet me sanksionet qe vijojnë:
 - a) ne rastin e konstatimit te diferencës ne cilësi, pagesa e një gjobe qe shkon nga një deri ne trefishin e diferencës se shumës se detyrimeve doganore qe duhen paguar për mallrat e deklaruar dhe atyre te konstatuara.
 - b) ne rastin e konstatimit te diferencës ne sasi, pagesën e një gjobe qe shkon nga dy deri ne pesëfishin e shumës se detyrimeve doganore qe duhen paguar për diferencën e konstatuar.

Neni 270

1. Pa rene ndesh me dispozitat mbi kontrabandën, përbën kundërvajtje administrative doganore, plotësimi e një deklarate për riimportim te mallrave te vendosura nen regjimin e përpunimit pasiv, duke deklaruar një cilësi ose sasi te ndryshme nga ajo qe konstatojnë autoritetet doganore.
2. Deklaruesi qe kryen kete shkelje ndëshkohet me sanksionet qe vijojnë dhe mund t'i revokohet edhe autorizimi:

- a) ne rastin e konstatimit te diferencës ne cilësi, pagesa e një gjobe qe shkon nga një deri ne dhjetëfishin e shumës se detyrimeve doganore qe duhen paguar për mallrat e konstatuara te ndryshme;
- b) Ne rast se konstatohet diference ne sasi, pagesa e një gjobe qe shkon nga:
 - i) dy deri ne pesëfishin e detyrimeve doganore qe duhen paguar për mallrat qe janë tepër,
 - ii) dy deri ne pesëfishin e detyrimeve doganore qe duhen paguar për mallrat qe mungojnë.

Neni 271

1. Pa rene ndesh me dispozitat mbi kontrabandën, përbën kundërvajtje administrative doganore, rieksporimi i një sasive mallrash te vendosura nen lejim te përkohshëm, ose nen regjimin e përpunimit aktiv, me te vogël se sasia e parashikuar ne autorizim, pasi dokumenti/dokumentet e heqjes se regjimit është/janë paraqitur.
2. Mbajtësi i autorizimit ndëshkohet me sanksionet e mëposhtme dhe mund t'i revokohet edhe autorizimi:
 - a) ne rast se mallrat qe mungonin gjenden ne ambientet e mbajtësit te autorizimit, pagesën e një gjobe qe shkon nga një deri ne trefishin e shumës se detyrimeve doganore qe duhen paguar për këto mallra (produkte kompensuese dhe mallra te importuara përkohësisht, ne gjendjen e tyre te pandryshuar);
 - b) ne rast se mallrat nuk gjenden ne ambientet e mbajtësit te autorizimit, pagesën e një gjobe shtese te asaj qe parashikohet ne (a), e barabarte me gjithë shumën e detyrimeve doganore qe duhen paguar për këto mallra (produkte kompensuese dhe mallra te importuara përkohësisht ne gjendjen e tyre te pandryshuar), duke i konsideruar sikur ato te ishin vendosur ne qarkullim te lire pa marre autorizimin përkatës nga dogana.

Ne te dy rastet, mbajtësi i autorizimit është i detyruar te paraqesë një deklaratë për vendosjen ne qarkullim te lire te mallrave qe mungojnë.

Neni 272

1. Pa rene ndesh me dispozitat për kontrabandën, quhet se përbën kundërvajtje administrative doganore mosparaqitja ne kohen e përcaktuar e dokumentit te mbylljes se regjimit për mallrat e vendosura ne lejim te përkohshëm, nen regjimin e përpunimit aktiv ose nen regjimin e përpunimit pasiv.
2. Për kryerjen e kësaj kundërvajtjeje, mbajtësi i autorizimit ndëshkohet me një gjobe qe shkon nga 50 000 leke deri ne 200 000 leke.

Neni 273

1. Pa rene ndesh me dispozitat mbi kontrabandën, përbën kundërvajtje administrative doganore, mosrespektimi i afateve kohore, brenda te cilëve mallrat e vendosura nen

regjimin e lejimit të përkohshëm, sipas neneve 157 deri në 164, duhet të ishin rieksportuar ose të cilave duhet t'u ishte caktuar një regjim tjetër doganor.

2. Personi i autorizuar të përdorë mallrat e vendosura nën regjimin e lejimit të përkohshëm i nënshtrohet një gjobe që shkon nga gjysma deri në gjithë shumën e detyrimeve doganore që duhen paguar për mallrat në fjalë.

Neni 274

1. Pa rene ndesh me dispozitat mbi kontrabandën, përbën kundërvajtje administrative doganore mosparaqitja e deklaratës doganore brenda afateve të parashikuara nga ky Kod.
2. Deklaruesi për kryerjen e kësaj kundërvajtjeje ndëshkohet me një gjobe prej 20 000 leke për çdo ditë vonese.

Neni 275

1. Për shkeljet, të cilave u referohet neni 256, paragrafi 2 dhe të parashikuara shprehimisht në këtë Kre, zbatohet një gjobe që shkon nga 50 000 leke deri në 200 000 leke.
2. Kur i njëjti shkelës ka kryer disa kundërvajtje administrative në të njëjtën kohë, të përshkruara në këtë Kod, çdo shkelje ndëshkohet në veçanti.

KREU 3 KONTRABANDA

Neni 276

1. Kryen kontrabande në lëvizjen e mallrave nëpërmjet kufijve tokësore dhe në brendësi të zonave doganore, kushdo që:
 - a) sjell mallra nëpërmjet kufijve tokësore, në kundërshtim me këtë Kod dhe aktet nënligjore në zbatim të tij;
 - b) shkarkon ose ruan mallra në hapësirën e ndërmjetme mes kufirit dhe zyrës doganore me të afërt;
 - c) gjendet me mallra të fshehura në trup, në bagazh, në pako ose në artikuj të tjerë të mbartur, ose në çfarëdo mjet transporti për t'u shmangur kontrollit dhe/ose mbikëqyrjes doganore;
 - d) largon mallrat nga zonat doganore pa paguar detyrimet që duhen paguar ose pa garantuar pagesën, me përjashtim të rasteve të përjashtimit nga detyrimi për dhënie të garancive, siç parashikohet në këtë Kod;
 - e) nxjerr mallrat, të cilat u nënshtrohen detyrimeve të eksportit, jashtë territorit doganor të Republikës së Shqipërisë në një nga mënyrat e përshkruara më sipër;
 - f) mban në afërsi të vijës doganore, mallra për të cilat nuk mund të dëshmojë prejardhjen e rregullt;
 - g) refuzon të paraqesë manifestin dhe dokumentet përkatëse;

- h) ngarkon, shkarkon ose transbordon mallrat, udhëtarët dhe bagazhet e tyre, pa lejen e autoriteteve doganore.

Neni 277

Kryen kontrabande ne lëvizjen e mallrave nëpërmjet liqeneve kufitare, kapiteni i mjetit lundrues qe sjell mallra nëpërmjet liqeneve te Ohrit, Shkodres dhe Prespës, pa i paraqitur ato ne njëren prej zyrave doganore me te afërta.

Neni 278

Kryen kontrabande ne lëvizjen e mallrave ne rruge detare kapiteni i mjetit lundrues qe:

- a) sjell mallra nëpërmjet kufirit detar, ne kundërshtim me dispozitat e këtij Kodi dhe aktet e tij nënligjore;
- b) ndërsa transporton mallra ne mjetin lundrues i afrohet portit, hedh spirancën, ose ndalon ne afërsi te portit pa lejen e autoriteteve doganore;
- c) ndërsa transporton mallra qëndron ne vende ku nuk ka zyre doganore, ose shkarkon ose transbordon këto mallra ne kundërshtim me dispozitat e këtij Kodi dhe aktet nënligjore te tij;
- d) transporton mallrat pa manifestin përkatës;
- e) ne çastin e nisjes nuk ka ne bord mallrat qe ne baze te manifestit dhe dokumenteve te tjera doganore duhet te gjendeshin aty;
- f) transporton mallra nga një dogane ne një tjetër pa dokumentet përkatës te transitit.

Neni 279

Kryen kontrabande ne lëvizjen e mallrave ne rruge ajrore kapiteni i mjetit ajror qe:

- a) sjell mallra ne territorin doganor te Republikës se Shqipërisë ne rruge ajrore ne kundërshtim me dispozitat e këtij Kodi dhe aktet e tij nënligjore;
- b) transporton mallra pa manifestin përkatës;
- c) ne çastin e nisjes nuk ka ne bord mallrat qe ne baze te manifestit dhe dokumenteve te tjera doganore duhet te gjendeshin aty;
- d) largon mallrat ose lejon qe ato te largohen nga vendi i uljes se mjetit ajror, pa autorizimin e autoriteteve doganore;
- e) ulet jashtë një aeroporti te autorizuar dhe nuk lajmëron menjëherë për kete ulje autoritetet doganore me te afërta ose autoritete te tjera te policisë. Ne këto raste quhet i hyre ne kontrabande, përveç ngarkesës, edhe mjeti ajror;
- f) ngarkon, shkarkon ose transbordon mallra, persona ose bagazhin e tyre pa lejen e autoriteteve doganore;

Neni 280

Quhet gjithashtu kontrabande:

- a) hedhja ne konsum e mallrave te vendosura ne qarkullim te lire pasi janë importuar me pezullim te plote ose te pjesshëm nga detyrimet doganore për shkak te destinacionit përfundimtar ose te përdorimit te tyre te veçante kur

- autoritetet doganore vërtetojnë se destinacioni i tyre përfundimtar ose përdorimi i tyre i veçante është i ndryshëm nga ai që është përcaktuar për të përfituar përjashtimin nga detyrimet doganore;
- b) eksportimi ose importimi i mallrave të ndaluara ose që u nënshtrohen kufizimeve, me përjashtim të rasteve kur për këto mallra është lëshuar një autorizim me shkrim nga autoritetet kompetente;
 - c) nëdorësia e mallrave në kundërshtim me kufizimet ose ndalimet e parashikuara në nenin 83, paragrafi (2) të këtij Kodi;
 - d) heqja ose falsifikimi në çfarëdo mënyrë i numrit të identifikimit të mjetit të transportit. Konsiderohen bashkëpunëtore në këto shkelje dhe dënohen si të tilla, pronari i mjetit si dhe të gjithë personat që marrin pjesë në kryerjen e këtij akti, duke përfshirë edhe tekniket, dhe çdo person që nxjerr përfitime nga falsifikimi ose heqja në fjale;
 - e) blerja, shitja, ruajtja, dhe nëdorësia e mallrave nga individë, të cilët kanë dijeni ose objektivisht duhej të ishin në dijeni se këto mallra janë futur kontrabande;
 - f) hedhja e mallrave, që nuk u janë nënshtuar detyrimeve doganore, nga mjete të transportit gjatë udhëtimit në territorin doganor të Republikës së Shqipërisë;
 - g) importimi, eksportimi, ose shitja e sendeve me vlera kulturore kombëtare, në kundërshtim me legjislacionin në fuqi në këto fushe;
 - h) thyerja e vulës doganore, zëvendësimi ose ndërrimi i shenjave të tjera të sigurisë, të vendosura mbi mjetin e transportit ose mbi mallrat.

KREU 4 SANKSIONET QË ZBATOHEN PËR KONTRABANDEN

Neni 281

1. Kundërvajtja e parashikuar në nenin 256, paragrafi 3 dhe e përcaktuar në nenet 276 deri 280, dënohet me: a) sekuestrim të mallit objekt i kontrabandës qofshin edhe mallra që nuk taten; b) gjobe nga dy deri në pesëfishin e shumës së detyrimeve doganore që duhen paguar për mallrat që janë objekt kontrabande, pavarësisht nga dënimi i parashikuar në Kodin Penal.
2. çdo shkelës përgjigjet personalisht dhe solidarisht për pagesën e sanksionit të mësipërm, në varësi të shkallës së pjesëmarrjes.
3. Fakti që ata përgjigjen personalisht dhe solidarisht do të thotë që secili prej tyre është i detyruar të përmbushë tërësisht detyrimet dhe, autoritetet doganore mund të kërkojnë pagesën ose të padisin njërin ose dhe gjitha palët për këto detyrim, ashtu siç shihet e nevojshme. Nëse njëra palë paguan shumën e përgjithshme, të tjerat çlirohen nga detyrimi ndaj autoriteteve doganore.
4. Kur i njëjti shkelës kryen njëherazi me shumë se një shkelje, të parashikuar në këtë Kre, çdo shkelje dënohet në veçanti.

Neni 281/1

1. Ne rastet e përsëritjes së kontrabandës, sanksioni i zbatuar do të jetë dyfish i sanksionit të mëparshëm.
2. Kontrabanda e mbetur në tentative dënohet si kontrabanda e konsumuar.

Neni 281/2

Kundërvajtësi përveç ndëshkimit administrativ për kontrabandën, të parashikuar nga ky kod, i nënshtrohet edhe ndjekjes penale në përputhje me dispozitat e Kodit Penal.

Neni 282

1. Për qëllim të këtij Kreu, "objekte të kontrabandës" do të thotë mallrat objekt kontrabande, si edhe mjetet e transportit dhe objekte të tjera të përdorura për t'i transferuar ose fshehur ato. Pa rënë ndesh me ligjet e tjera në këto fushë, mallrat në fjalë sekuestrohen nga autoritetet doganore e me pas, me vendim të autoriteteve gjyqësore kompetente, mund të konfiskohen dhe në vijim të trajtohen në baze të legjislacionit në fuqi.
2. Sekuestrimi i objekteve të kontrabandës kryhet pavarësisht nga shkalla e pjesëmarrjes në kontrabandë të kujtdo që ka të drejta mbi këto objekte.
3. Kur personi përgjegjës për kontrabandën ka në dorësi, si pasojë e një veprë penale tjetër, objekte të kontrabandës të sekuestruara për qëllim të këtij neni, këto i kthehen pronarit të ligjshëm.
4. Mjetet e transportit përjashtohen nga sekuestrimi kur:
 - a) në baze të provave që disponohen, pronari i tyre nuk është përfshirë në aktin e kontrabandës;
 - b) pronari zotëron mjetet e transportit në mirëbesim si pasojë e procedurave të zakonshme të tregtisë, pa qenë në gjendje të dije në mënyrë objektive se mjetet në fjalë ishin një mjet ose objekt i aktit të kontrabandës ose të një akti apo krimi të ngjashëm.
5. Në rast se janë sekuestruar mallra që prishen dhe kur ekzistojnë prova të mjaftueshme, autoritetet gjyqësore kompetente marrin një vendim në lidhje me konfiskimin e tyre brenda 48 orëve nga çasti i marrjes së dosjes, në mënyrë që mallrat të mos zhvleftësohen.
6. Në rast se janë sekuestruar mjete transporti, autoritetet gjyqësore, kur ka prova të mjaftueshme në lidhje me aktin e kontrabandës, mund të marrin vendim përse i përket konfiskimit të tyre brenda 5 ditësh. Në çdo rast, pas përfundimit të këtij afati, autoritetet doganore mund t'u kërkojnë autoriteteve gjyqësore që këto mjete transporti t'i jepen autoriteteve doganore për t'i përdorur gjatë ushtrimit të detyrës së tyre. Shpenzimet për përdorimin dhe mirëmbajtjen e këtyre mjeteve janë në ngarkim të autoriteteve doganore.

Neni 283

Objektet e kontrabandës, te parashikuara ne nenin 282, sekuestrohen:

- a) kur veprimi i kontrabandës është ne kryerje e sipër. Veprimi i kontrabandës është ne kryerje e sipër kur mallrat nuk janë magazinuar përfundimisht ne një shtëpi, ne një dyqan, ne një magazine ose ne çfarëdo vendi tjetër qe ka zgjedhur personi përgjegjës ose bashkëpunëtorët e tij.
Kontrabanda është ne kryerje e sipër edhe kur personi përgjegjës është kapur ne afërsi te vendit ku është kryer kontrabanda, duke pasur ne zotërim çdo lloj prove komprometuese ose është ndaluar ne vijim te një informacioni te dhënë nga persona te tjerë;
- b) kur veprimi i kontrabandës ka përfunduar. Ne kete rast objektet e kontrabandës janë vendosur përfundimisht ne vendin e zgjedhur nga personi përgjegjës ose bashkëpunëtorët e tij.

Neni 284

Asnjë e drejte kompensimi për demin e shkaktuar nga zhvlerësimi qe rrjedh nga sekuestrimi i mallrave qe janë objekt te kontrabandës nuk mund te ngrihet kundër autoriteteve doganore ose te shtetit shqiptar.

KREU 5 VERIFIKIMI I SHKELJEVE DOGANORE

Neni 285

1. Shkeljet me karakter administrativ verifikohen dhe ndëshkohen nga autoritetet doganore ne përputhje me dispozitat e neneve 256 deri 275. Ne rastet e kontrabandës, autoritetet doganore përcaktojnë dhe arkëtojnë shumën e gjobës qe zbatohet për çdo rast konkret, ndërsa autoritetet gjyqësore marrin masat për zbatimin e masave shtese te parashikuara nga Kodi Penal.
2. Për qellim te këtij kreu, "autoritete doganore kompetente" do te thotë autoritetet doganore qe ushtrojnë mbikëqyrje dhe kontrolle ne zonën ku është kryer dhe verifikuar shkelja doganore.
3. Për te gjitha shkeljet e dispozitave te këtij Kodi dhe akteve te tij nënligjore mbahet një procesverbal me shkrim.
4. Procesverbali duhet te paraqitet dhe regjistrohët ne librat e autoriteteve doganore kompetente dhe duhet te nënshkruhet prej te paktën 2 punonjësve te doganës.
5. E njëjta procedure ndiqet për shkeljet e dispozitave te tjera ligjore zbatimimi i te cilave i është besuar pjesërisht ose tërësisht autoriteteve doganore.
6. Autoritetet doganore me qellim qe te parandalohen, verifikohen dhe frenohen shkeljet doganore, mund te kryejnë te gjitha kontrollet e nevojshme pranë

ambienteve te operatoreve ekonomike, ne magazinat e tyre dhe ne te gjithë ambientet ku mbahen regjistrat e llogarisë te firmës.

Neni 286

1. Proces-verbali duhet te përmbajë:
 - a) vendin, datën dhe kohen kur verifikohet shkelja;
 - b) emrat e personave qe nënshkruajnë raportin dhe autoritetin qe përfaqësojnë;
 - c) te dhëna identifikuese te atij ose atyre qe kane kryer shkeljen doganore;
 - d) llojin e shkeljes se kryer;
 - e) mënyrën ne te cilën është kryer shkelja;
 - f) identifikimin e mjetit te transportit;
 - g) treguesit qe lidhen me sasinë, cilësinë, vlerën, origjinën dhe klasifikimin tarifor te mallrave qe janë objekt i shkeljes;
 - h) treguesit qe lidhen me sekuestrimin e mundshëm te objekteve te kontrabandës;
 - i) shumën e detyrimeve doganore qe duhen paguar;
 - j) nenet e shkelura, nenet ne baze te te cilëve përcaktohen sanksionet, si dhe sanksionet e parashikuara për çdo shkelje;
 - k) firmat e punonjësve te doganës, dhe kur është e mundur, firmën e shkelësit.
2. Autoritetet doganore duhet te njoftojnë menjëherë personin ose personat përgjegjës për kryerjen e shkeljes, mbi procesverbalin e mbajtur sipas paragrafit te mësipërm.
3. Autoritetet doganore për te marre ne pyetje te akuzuarin dhe dëshmitarët, duhet t'u bëjnë atyre një njoftim ne te cilën përcaktohet data dhe ora ne te cilën duhet te paraqiten personalisht ose duhet te depozitojnë një dëshmi me shkrim. Afati kohor për t'u paraqitur për kete qellim nuk mund te jete me shume se 10 dite. Ne rastet e flagrancës marrja ne pyetje e shkelësve dhe dëshmitarëve behet menjëherë. Konsiderohen gjithashtu dëshmitarë te gjithë ata persona qe mund te jene bashkëpunëtore ne shkelje, si dhe vete punonjësi ose nëpunësi i doganës qe ka verifikuar shkeljen dhe ka nënshkruar procesverbalin.
4. Ne rastet kur i akuzuari dhe dëshmitarët marrin pjese personalisht ne marrjen ne pyetje, dy punonjës te autorizuar te doganës drejtojnë seancën dhe përgatisin raportin përkatës.
5. Dëshmitë duhet te nënshkruhen nga i akuzuari, nga dëshmitarët kur janë te pranishëm, dhe nga te dy punonjësit e doganës qe kane drejtuar marrjen ne pyetje.
6. Kur një ose me shume te akuzuar ose dëshmitarë janë shtetas te huaj, marrja ne pyetje behet ne prani te një përkthyesi, ne përputhje me dispozitat përkatëse te Kodit te Procedurës Penale dhe te Procedurës Civile.

Neni 287

1. Autoritetet doganore, pasi përgatisin dosjen ne lidhje me shkeljen e verifikuar, marrin vendimin përkatës. Dosja përmban:

- a) procesverbalin për verifikimin e shkeljes sipas nenit 286;
 - b) dokumentet përkatëse;
 - c) deklaratat dhe dëshmitë e te akuzuarve dhe/ose dëshmitarëve.
2. Kur, ne baze te dispozitave te këtij Kodi, zbatimi i gjobës parashikon një minimum dhe një maksimum, për te përcaktuar shumën e saj duhet te merren parasysh faktorët e mëposhtëm:
- a) deklaratat dhe dëshmitë e te akuzuarve dhe/ose dëshmitarëve;
 - b) rrezikshmërinë e shkeljes;
 - c) qëndrimin e mbajtur nga i akuzuari për te fshehur provat dhe pasojat e shkeljes;
 - d) mënyrat dhe mjetet qe ka përdorur i akuzuari për te kryer shkeljen;
 - e) numrin e te akuzuarve;
 - f) nëse i njëjti shkelës ka kryer te njëjtën shkelje ne mënyrë te përsëritur;
 - g) shkallen e pjesëmarrjes te secilit te akuzuar;

Neni 288

- 1. Kur shkelja doganore përbën kontrabande, kallëzimi penal bashke me dosjen përkatëse, te përmendur ne nenin 287(1), i transferohet autoriteteve gjyqësore, kompetente për procedimin penal, brenda 24 orësh nga çasti e verifikimit te shkeljes.
- 2. Ne rastet kur zbatohet neni 291(1) i këtij Kodi, dosjes se sipërpërmendur i bashkëngjitet vendimi i autoriteteve doganore ne lidhje me përmbushjen e kushteve te parashikuara nga neni ne fjale.

Neni 289

- 1. Vendimi i autoriteteve doganore kompetente, për pagimin e detyrimeve doganore për qellim te nenit 256(4) dhe te gjobave përkatëse te përcaktuara ne baze te nenit 287(2), duhet te merret dhe t'i njoftohet personit te akuzuar brenda 24 orësh nga çasti i verifikimit te shkeljes. Për te siguruar borxhin doganor zbatohen dispozitat e parashikuara ne nenin 245 te këtij Kodi.
- 2. Kundër vendimit te autoriteteve doganore kompetente te përmendura ne paragrafin 1, personi i akuzuar mund t'i paraqesë Drejtorit te Përgjithshëm te Doganave një ankese te arsyetuar kundër këtij vendimi, brenda 5 ditësh nga data e njoftimit. Ne qofte se personi i akuzuar nuk paguan shumën e përmendur ne paragrafin 1, dhe nuk apelon pranë Drejtorit te Përgjithshëm te Doganave, autoritetet doganore marrin te gjitha masat për te proceduar me vjeljen e shumës se borxhit doganor dhe te gjobës, ne baze te procedurave te përcaktuara ne nenin 245 te këtij Kodi.
- 3. Për te paraqitur ankesën, apeluesi duhet te paguaje shumën e përgjithshme te detyrimeve doganore qe duhen paguar, si rrjedhim i verifikimit te bere, dhe te depozitaje, paraprakisht, ne llogarinë bankare te Drejtorisë se Përgjithshme te Doganave një shume te barabarte me 40% te shumës se përgjithshme te gjobës se zbatuar nga autoritetet doganore. Shuma qe i korrespondon 40%, ne asnjë rast, nuk

mund të jete me e madhe se shumta e përgjithshme e detyrimeve doganore që duhen paguar për mallrat që janë objekt i shkeljes.

4. Drejtori i Përgjithshëm merr një vendim brenda 30 ditësh nga dita e marrjes së ankesës dhe ky vendim i njoftohet menjëherë apeluesit dhe autoriteteve doganore kompetente.
5. Nëse ankesa nuk pranohet, apeluesi duhet të paguaje pjesën që mbetet prej 60 % të gjobës, dhe mund të ankohet kundër vendimit të Drejtorit të Përgjithshëm pranë autoriteteve gjyqësore brenda 30 ditësh nga data e njoftimit të mospranimit të ankesës.
6. Në rast se autoritetet gjyqësore pranojnë ankesën, autoritetet doganore duhet t'i kthejnë apeluesit shumën e depozituar. Kthimi i kësaj shume mund të bëhet vetëm pasi vendimi i autoriteteve gjyqësore kompetente merr formë të prapë.

Neni 290

Kur shkelja doganore përbën kontrabandë, autoritetet doganore, pasi të kenë filluar procedurat e përmendura në nenin 289 për vjeljen e detyrimeve doganore që duhen paguar për mallrat objekt kontrabandë dhe të gjobave përkatëse, i transferojnë autoriteteve gjyqësore kompetente, brenda 48 orësh nga çasti i verifikimit, të gjithë dosjen sipas nenit 287(1). Në raportin e dërguar këtyre autoriteteve, autoritetet doganore tregojnë edhe shumën e gjobës që është zbatuar për rastin konkret, të përcaktuar sipas nenit 287(2).

Neni 291

1. Personi i akuzuar mund t'u kërkojë autoriteteve doganore zgjidhjen në rrugë administrative të veprës së kontrabandës në rast se plotësohen njëkohësisht të gjitha kushtet e mëposhtme:
 - a) ndjekja penale nuk ka filluar ende;
 - b) shumta e detyrimeve doganore që duhen paguar për mallrat e përfshira në kontrabandë është me e vogël se 5 milionë leke;
 - c) personi përgjegjës paguan menjëherë shumën e detyrimeve doganore dhe gjobën e zbatuar; dhe
 - d) personi i akuzuar deklaron se heq dorë nga e drejta e ankimit të parashikuar në nenin 289.

Me propozim të Ministrisë së Financave, Këshilli i Ministrave mund të ndryshojë kufirin e përmendur në shkronjën b) të këtij neni.

2. Sekuestrimi që zbatohet mbi mallrat objekt kontrabandë dhe ndalimi i të akuzuarit, kurdo që bëhet, anulohet menjëherë sapo autoritetet doganore verifikojnë se janë plotësuar të gjitha kushtet e përshkruara në paragrafin 1 të këtij neni.
3. Ky nen nuk zbatohet kur:

- a) kontrabanda kryhet nga një punonjës i doganës, punonjës shtetëror, agjent doganor, ose nga çdo person tjetër, veprimtaria e te cilit lidhet me atë doganore;
- b) I akuzuari ka ne zotërim objekte te kontrabandës si pasoje e një vepre penale tjetër;
- c) mallrat objekt kontrabande janë mallra te ndaluara ose qe u nënshtrohen kufizimeve sipas nenit 83(2) te këtij Kodi, ose janë objekte me vlere kulturore kombëtare;
- d) I akuzuari është përsëritës.

Neni 292

Autoritetet gjyqësore kompetente, mbi bazën e kallëzimit penal te bere nga autoritetet doganore ne përputhje me nenin 288 te këtij Kodi, fillojnë procedurat e nevojshme për ndjekjen penale.

Neni 293

1. Organet e policisë gjyqësore, te parashikuara ne nenin 9 (4) te këtij Kodi kane te drejte te arrestojnë dhe te ndalojnë sipas neneve 251 dhe 253 te Kodit te Procedurës Penale personat qe kryejnë kontrabande.
2. Kur personi lirohet ne përputhje me nenin 291(2), dosja përkatëse se bashku me vendimin për zgjidhjen e çështjes ne rruge administrative u dërgohen, brenda 24 orëve, autoriteteve gjyqësore kompetente.

Neni 294

1. Punonjësit e doganës mund te autorizohen nga kryetari i zyrës kompetente për te mbledhur informacione ose për te zbuluar provat mbi shkeljet e këtij Kodi dhe akteve nënligjore ne zbatim te tij.
2. Informacioni mund te merret ose kërkohet ne vendet ku kryhen veprimtari prodhuese, shërbimi dhe tregtare, si dhe kudo ku ruhen shkresa dhe dokumente te tjera ne lidhje me mallrat qe janë objekt i shkeljeve doganore. Mbledhja e informacionit për kontrabandën, kur ka filluar procedimi penal behet sipas dispozitave te Kodit te Procedurës Penale.

Neni 295

Te gjitha institucionet publike civile dhe policia kufitare dhe e rendit, si dhe pjesëtarët ose vartësit e tyre, janë te detyruar te ndihmojnë autoritetet doganore sa here qe këto te fundit kërkojnë ndihmën e tyre për zbatimin e legjislacionit doganor.

Neni 296

Te ardhurat qe burojnë nga zbatimi i sanksioneve dhe i shitjes se objekteve te kontrabandës te konfiskuara shpërndahen si vijon:

- a) 50% buxhetit te shtetit;

b) 50% qe mbetet ndahet ne baze te përqindjes se caktuar nga Ministri i Financave si vijon:

- i) investime e shpenzime për përmirësimin e kushteve te punës se personelit;
- ii) shpërblime për personelin doganor qe ka marre pjese, ne mënyrë te drejtpërdrejte ose te tërthortë, ne shqyrtimin shkeljes doganore;
- iii) shpërblime për informatorët qe kane bere te mundur zbulimin e shkeljeve.

P J E S A IX DISPOZITA TE FUNDIT

Neni 297

1. Periudha e tranzicionit zgjat një muaj nga data e hyrjes ne fuqi te këtij Kodi dhe te akteve nënligjore ne zbatim te tij. Me përjashtim te dispozitave te Pjesës se VIII te këtij Kodi, gjate kësaj periudhe tranzicioni, do te vazhdojnë te zbatohen procedurat e parashikuara nga ligji nr. 7599, date 02.09.1992, "Për Kodin Doganor te Republikës se Shqipërisë" dhe ndryshimet e mëtejshme. Gjate kësaj periudhe Drejtori i Përgjithshëm i Doganave merr te gjitha masat dhe nxjerr udhëzimet e nevojshme për vënien ne zbatim te këtij Kodi dhe te akteve nënligjore ne zbatim te tij.
2. Me mbarimin e periudhës se tranzicionit shfuqizohen ligjet e mëposhtme:
 - 1) Ligji nr. 7599, date 02.09.1992, "Për Kodin Doganor te Republikës se Shqipërisë";
 - 2) Ligji nr. 8020, date 01.11.1995, "Për disa ndryshime ne Ligjin Nr. 7599, date 02.09.1992 " Për Kodin Doganor te Republikës se Shqipërisë";
 - 3) Ligji nr. 8148, date 11.09.1996, "Për miratimin me ndryshime te Dekretit nr. 1578, date 13.08.1996, "Për disa ndryshime ne Ligjin nr. 7599, date 02.09.1992 "Për Kodin Doganor te Republikës se Shqipërisë' ";
 - 4) Ligji nr. 8263, date 15.12.1997, "Për një ndryshim ne Ligjin nr. 7599, date 02.09.1992, ' Për Kodin Doganor te Republikës se Shqipërisë";
 - 5) Shfuqizohet Ligji nr. 8187, date 23.01.1997, "Për vlerësimin doganor";
 - 6) Shfuqizohen nenet 1; 3; 17; 18; 19; 20/1; 20/2; 20/3; 20/4; 20/5; dhe 21 te Ligjit nr. 7609, date 22.09.1992, "Për Tarifën Doganore", ndryshuar me ligje te tjera si dhe çdo dispozite tjetër e këtij ligji qe bie ne kundërshtim me kete Kod;
 - 7) Shfuqizohen dispozitat ne lidhje me policinë doganore ne Dekretin nr. 1074, date 02.04.1995, "Për Shpërbërjen e Policisë Financiare dhe Krijimin e Policisë Doganore dhe Policisë Tatimore" miratuar nga Ligji nr. 7938, date 24.05.1995;

8) Shfuqizohen dispozitat ne lidhje me policinë doganore ne Dekretin nr. 1701, date 09.01.1997, "Për një shtese ne Dekretin nr. 1074, date 02.04.1995, 'Për Shpërbërjen e Policisë Financiare dhe krijimin e Policisë Doganore dhe Policisë Tatimore' miratuar nga Ligji nr. 7938, date 24.05.1995",

9) Shfuqizohet dhe çdo dispozite tjetër qe bie ndesh me kete Kod.

10) Taksat e reja doganore do te hyjnë ne fuqi pas datës 31 mars 1999 me ligj te veçante.

Neni 298

Ne periudhën e ndërmjetme nga miratimi i këtij Kodi ne Kuvend deri ne ditën e hyrjes ne fuqi, ngarkohet Këshilli i Ministrave te miratoje aktet nënligjore ne zbatim te këtij Kodi, ne fushën e organizimit te administratës doganore, te faktorëve mbi bazën e te cilëve zbatohen detyrimet doganore, te dispozitave te zbatueshme për mallrat qe hyjnë dhe dalin nga territori doganor, te destinacioneve doganore, te operacioneve te privileguara dhe borxhit doganor, si dhe ne fushën e shkeljeve doganore, te cilat hyjnë ne fuqi ne te njëjtën dite me hyrjen ne fuqi te këtij Kodi.

Neni 299

Ky Ligj hyn ne fuqi 15 dite pas botimit ne Fletoren Zyrtare.

Shpallur me dekretin Nr. 2312, date 10.02.1999 te Presidentit te Republikës Rexhep Mejdani.